

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว

ณัฐชฎา เงินคูณ

22 ส.ค. 2560

369807

Thesis

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป

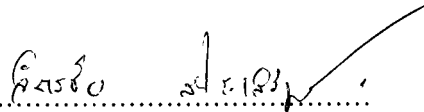
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

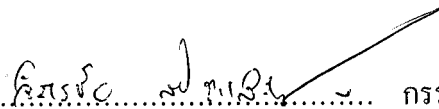
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ นางสาวณัฐชฎา เงินคุณ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

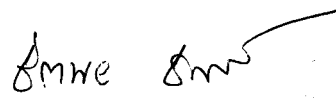
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

.....
(ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต)

..... กรรมการ
(ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พจน์ีย์ ธาระเสนา)

วันที่ 5 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2559

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา เรื่องคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอ
อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป รุ่นที่ 12 ศูนย์การศึกษาสระแก้ว วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งสำเร็จไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์
ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง รวมทั้งอาจารย์ทุกท่านที่ได้จัดทำคู่มือการเขียนงานนิพนธ์ ขอขอบคุณ
อาจารย์ ดร.จักรชัย สื่อประเสริฐสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำงานนิพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบคุณ
รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต อาจารย์ ดร.ชิตพล ชัยมะดัน ที่กรุณาให้คำแนะนำ
ช่วยเหลือ ส่งผลให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและเสียสละเวลา
ของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชามาเป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณ คุณหงส์พิจารณ์ บัวใจ ที่ช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่ดีมา
โดยตลอด รวมทั้ง บิดา มารดา บุตรและเพื่อนร่วมงานที่สนับสนุนเป็นกำลังใจให้กันด้วยดีเสมอมา
ทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับปริญญาโทตามที่มุ่งหวังไว้ ผลการศึกษาครั้งนี้คงเป็น
ประโยชน์ต่อผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ที่สนใจศึกษาทั่วไป หากมีข้อบกพร่องหรือ
ผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับด้วยความขอบคุณยิ่ง

ณัฐชฎา เงินคุณ

57930196: กลุ่มวิชา: การบริหารทั่วไป: รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต/ ทหารกองประจำการ/ มณฑลทหารบกที่ 19

ณัฐชฎา เงินคุณ: คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอ
อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (QUALITY OF WORK LIFE AMONG CONSCRIPTS
AT 19TH MILITARY CIRCLE, AMPHOE ARANYAPRATHET, SA KAEO PROVINCE)
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: จักรชัย สื่อประเสริฐสิทธิ, ร.ด. 131 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ
มณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (2) เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหาร
กองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ประชากรที่ศึกษาคือ
ทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 211 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ)
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผลการศึกษา พบว่า

คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ
จังหวัดสระแก้ว มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาหาร
และโภชนาการ มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านที่พักของพลทหาร ด้านสวัสดิการ
อื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว และด้านสถานที่ทำงาน/
สำนักงาน ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า (1) ทหารกองประจำการที่มีอายุ 24 ปีขึ้นไป มีคุณภาพ
ชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี (2) ทหารกองประจำการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/
ปวช. มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มระดับการศึกษาอื่น ๆ (3) ทหารกองประจำการที่มีอาชีพก่อนเข้า
รับราชการเป็นเกษตรกร มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มอาชีพอื่น ๆ (4) ทหารกองประจำการที่มีรายได้
ก่อนเข้ารับราชการทหารต่ำกว่า 7,000 บาท มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มรายได้อื่น ๆ (5) ทหาร
กองประจำการที่ไม่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มที่มีเงินออม (6) ทหารกองประจำการ
ที่ไม่มีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มมีภาระหนี้สิน (7) ทหารกองประจำการที่ชื่นชอบ
ในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่ม ไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร และ (8) ทหาร
กองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่ม
ที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาในระดับอื่น ๆ

57930196: MAJOR: GENERAL ADMINISTRATION: M.P.A.

(GENERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: QUALITY OF WORK LIFE/ 19TH MILITARY CIRCLE

NUTCHUDA NGERNKOON: QUALITY OF WORK LIFE AMONG CONSCRIPTS
AT 19TH MILITARY CIRCLE, AMPHOE ARANYAPRATHET, SA KAEO PROVINCE

ADVISOR: CHAKCHAI SUEPRASERTSITTHI, Ph.D. 131 P. 2016.

The purpose of this study was twofold. First, it aimed at examining quality of work life among conscripts at 19th Military Circle, Amphoe Aranyaprathet, Sa Kaeo Province. Also, this study intended to compare quality of work life of these conscripts. The population participating in this study was 211 conscripts. The instrument used to collect the data was a questionnaire with a level of confidence at 0.87. The statistical tests used to analyze the collected data included frequency, percentage, means, and standard deviation. The results were as follows:

It was found that the level of quality of work life among conscripts at 19th Military Circle, Amphoe Aranyaprathet, Sa Kaeo Province was found at the highest level. When considering each aspect, the one in relation to food and nutrition was rated the highest, followed by the aspects related to accommodation, other fringe benefits, physical health, clothing, bedding/ personal belongings, and workplaces/ offices, respectively. Based on the results from the comparisons, it was shown that, firstly, the subjects, aged 24 onwards had a higher level of quality of work life than the groups aged 21-23. Also, the subjects, holding a higher secondary school certificate/ lower vocational certificate, had a higher level of quality of work life than other groups holding other education levels. Thirdly, the subjects earning their living as an agriculturalist prior to becoming a conscript had a higher level of quality of work life than their counterparts having other occupations. Furthermore, the subjects earning less than 7,000 baht a month prior to becoming a conscript prior had a higher level of quality of work life than those earning different amount of income. Also, the subjects without saving money had a higher level of quality of work life than those with saving money. Sixth, the subjects without debt had a higher level of quality of work life than those with debt. Moreover, the subjects who liked to be a conscript had a higher level of quality of work life than those who disliked being a conscript.

Finally, the conscripts who were taken care well by their supervisors had a higher level of quality of work life than their counterparts who were treated differently by their supervisors.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	4
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต.....	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	22
นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการกองทัพบก.....	30
ข้อมูลทั่วไปของมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทส จังหวัดสระแก้ว.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
วิธีการที่ใช้ศึกษาวิจัย.....	46
ประชากรที่ศึกษา.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เกณฑ์การแปลผล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของทหารกองประจำการ ในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว.....	52
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว.....	57
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว.....	67
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	82
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	100
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก.....	105
ภาคผนวก ข.....	112
ภาคผนวก ค.....	120
ภาคผนวก ง.....	124
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	131

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ประจำปีการเกณฑ์ทหาร พ.ศ. 2558 จำแนกตามรอบผลัด ของการเข้ารับราชการทหาร 47
2	จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ..... 53
3	จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา 53
4	จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร 54
5	จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ก่อนเข้ารับราชการทหาร..... 54
6	จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการออม 55
7	จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามภาระหนี้สิน 55
8	จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามค่านิยมการเป็นทหาร 56
9	จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา .. 56
10	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน..... 57
11	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ด้านที่พักของพลทหาร 59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว	60
13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสุขภาพร่างกาย.....	61
14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	63
15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านอาหารและโภชนาการ.....	65
16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามคุณภาพชีวิตในแต่ละด้าน	66
17 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ.....	67
18 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา	69
19 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพก่อนเข้ารับราชการ.....	71
20 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร.....	73
21 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการออม	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22	76
การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามภาระหนี้สิน	
23	77
การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามค่านิยมการเป็นทหาร	
24	79
การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการปกครองดูแล จากผู้บังคับบัญชา.....	
25	106
กรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ตามแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหาร กองประจำการกองทัพบก	
26	109
ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	5
2 ระดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1954).....	23
3 การแสดงพฤติกรรมของผู้บริหารของผู้นำ (McGregor, 1960).....	27
4 อัตราการจัดหน่วยของมณฑลทหารบกที่ 19	35

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดให้ทหารมีหน้าที่ในการพิทักษ์รักษาเอกราชอธิปไตย ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแล้วยังมีหน้าที่ในการพัฒนาประเทศอีกทางหนึ่งด้วย สำหรับการพัฒนาประเทศนอกจากทหารจะกระทำโดยตรง คือ การช่วยเหลือประชาชน และการสร้างปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานดังที่ได้กระทำและปรากฏอยู่ในปัจจุบันแล้ว ยังมีอีกสิ่งหนึ่งซึ่งทหารกำลังให้ความสนใจและเร่งรัดในการดำเนินการคือ การพัฒนากำลังพลของทหารเอง โดยเฉพาะกำลังพลประเภททหารกองประจำการ (ทหารเกณฑ์) เพราะแต่ละปี จะมีชายฉกรรจ์ในวัยแรงงานต้องเข้ามารับใช้ชาติด้วยการเป็นทหาร ตาม พ.ร.บ. รัับราชการทหาร พ.ศ. 2497 เป็นจำนวนมาก

พลทหารกองประจำการเป็นทรัพยากรบุคคล (Man) ขององค์การทหาร ในการบริหารงานขององค์การนั้น ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชนย่อมต้องมีปัจจัยหลักพื้นฐาน คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) หรือที่เรียกกันว่า 4 Ms ในการขับเคลื่อนองค์กรนั้น ๆ แต่เมื่อพิจารณาในทุกแง่มุมและจะพบว่า คน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในอันที่จะดำเนินการให้งานบรรลุเป้าหมายขององค์การ อีกทั้งหากมองในแง่มุมของการบริหาร คนยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารงานขององค์การให้ขับเคลื่อนไปในแนวทางตามเป้าประสงค์ที่ได้วางไว้ การบริหารงานขององค์การให้มีประสิทธิภาพจึงต้องมีการดูแลเอาใจใส่ทรัพยากรบุคคลของหน่วยงานให้อยู่ในสภาพที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีทั้งด้านจิตใจและร่างกาย เพื่อรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพไว้ให้ได้ยาวนานที่สุด และนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้พัฒนาองค์การให้มีความเจริญก้าวหน้า ทำอย่างไรที่จะทำให้คนที่อยู่ในองค์กรนั้นมีความสุข มีความภาคภูมิใจทำงานร่วมกับองค์กร วิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ เช่น การพยายามให้ผลตอบแทนการทำงานตรงตามความต้องการ และต้องประสานความต้องการของคนทำงานให้เข้ากับความต้องการขององค์กร ตลอดจนการสร้างบรรยากาศของความพอใจ เพื่อให้บุคคลรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตที่ดี เพราะเชื่อว่าบุคลากรที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีย่อมทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สิริพันธุ์ สหสร้างษีกุล, 2556)

ทหารกองประจำการ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่า และเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป เมื่อได้ปลดประจำการไปแล้ว คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐาน ต่อความเป็นทหารกองประจำการ ทำให้มีสภาพการทำงานที่ดี สะดวกสบาย และทำให้มีสุขภาพ แข็งแรง ซึ่งจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ส่วนประกอบหนึ่ง ที่สำคัญต่อสิ่งจูงใจ ที่ตอบสนองกำลังพลให้เกิดกำลังใจในการทำงาน คือ คุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการ ดังนั้น กองทัพบกได้กำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม เพื่อจูงใจ ประชาชนให้เกิดการยอมรับและอยากที่จะเข้ารับราชการ รวมทั้งจูงใจให้ทหารกองประจำการ ที่เป็นประจำการอยู่แล้ว มีกำลังใจในการทำงาน โดยการปรับเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง สวัสดิการ และค่าตอบแทนต่าง ๆ ให้เหมาะสมและอยู่ในงบประมาณที่ได้รับ แต่เนื่องจากปัจจุบันกองทัพเรือ ได้งบประมาณจำกัด ในการพัฒนาหน่วยทหารจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยต่าง ๆ ต้องมีการพัฒนาตนเองโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในบริเวณขอบเขตของหน่วย เพื่อให้ชีวิตทหาร กองประจำการดีขึ้น

ปัจจุบันกองทัพบกมีนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ เพื่อให้ทหาร กองประจำการมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นระหว่างอยู่ในกองประจำการและมีความรู้ในสายวิชาชีพ เพียงพอที่นำไปประกอบอาชีพที่สุจริตภายหลังจากการปลดประจำการ โดยได้รับบริการสวัสดิการ ที่จำเป็นอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งนอกจากจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้พร้อมที่จะ ปฏิบัติงาน ตามตำแหน่งหน้าที่เพื่อรักษาเอกราชอธิปไตยของชาติอย่างเต็มความสามารถ ยังเป็น การเสริมสร้างภาพพจน์ที่ดีของกองทัพอีกด้วย การกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ กองทัพบกไทย จึงเป็นการแก้ปัญหาสังคมและเป็นนโยบายที่ส่งเสริมความผาสุกและความมั่นคง ของกำลังพล ตลอดจนส่งเสริมความมั่นคงของครอบครัวยกระดับมาตรฐานการครองชีพ ป้องกัน และระงับการกระทำที่เป็นภัยต่อสังคม เพราะนโยบายดังกล่าวนี้จะสามารถช่วยยกมาตรฐาน คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการให้ดีขึ้น คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ มุ่งพัฒนา ในด้านปัจจัยสี่ ซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็นลำดับแรกและด้านอื่น ๆ ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันจะต้องพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กันไปด้วย โดยกำหนดเป็นแนวทาง ให้หน่วยนำไปปฏิบัติ เพื่อให้ทหารกองประจำการในหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพบกมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นรูปธรรม จึงมีผลในการปฏิบัติกับหน่วยทหารทุกหน่วยในกองทัพบก ที่มีทหารกองประจำการในสังกัด ต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามนโยบายที่กองทัพบกกำหนด ในสภาพสังคมปัจจุบัน เรื่องของยาเสพติดได้ระบาดไปทั่วสังคมไทยนับเป็นมหันตภัยร้ายแรง ของประเทศ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการนั้น จะมีส่วนช่วยให้ทหาร กองประจำการมีความรู้ความเข้าใจและห่างไกลยาเสพติด รวมทั้งยังเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา

ประเทศชาติและร่วมต่อต้านยาเสพติดอีกด้วย (อนุชา ม่วงใหญ่, 2545)

มณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ได้ดำเนินแผนงานโครงการตามนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตของกองทัพกองอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริฯ โครงการส่งเสริมให้ทหารกองประจำการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเป็นต้น ซึ่งโครงการเหล่านี้ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ได้อย่างดี กล่าวคือ อาหารและผลผลิตทางการเกษตรที่ได้จากโครงการเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริฯสามารถนำมาบริโภคและเหลือพอที่จะนำไปขายพอที่จะสร้างรายได้ให้กับทหารกองประจำการ ในขณะที่โครงการส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แก่ทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ได้สร้างโอกาสและยกฐานะทางสังคมให้กับทหารกองประจำการภายหลังการปลดประจำการแล้ว ให้มีวิชาความรู้ติดตัว ตลอดจนวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อสร้างความก้าวหน้าในอาชีพการงานของทหารกองประจำการภายหลังการปลดประจำการต่อไป

อย่างไรก็ตาม โครงการต่าง ๆ ตามนโยบายของกองทัพกองในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ยังต้องประสบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ เช่น การขาดความสนใจอย่างต่อเนื่องทั้งผู้บังคับบัญชาและทหารกองประจำการในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เหล่านี้ ปัญหายาเสพติดในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นต้น สภาพปัญหาข้างต้นบั่นทอนคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ทั้งนี้ จากการสังเกตการณ์ ของผู้ศึกษาในฐานะพนักงานราชการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า มีการลักขโมย การทะเลาะวิวาท การหนีเที่ยวกลางคืน การหนีออกจากการเป็นทหารกองประจำการและเหตุการณ์อื่น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพชีวิตที่ถดถอยลงของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ดังนั้น ผู้ศึกษาวิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยมีความสนใจในประเด็นคำถามการวิจัยที่ว่า คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว อยู่ในระดับใด? และปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว? เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว อันจะนำไปสู่ผลการปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว อีกทั้งยังช่วยรักษาภาพลักษณ์และดึงดูดให้ชายฉกรรจ์สัญชาติ

ไทยเข้ามาประจำการเป็นทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เพิ่มขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร และการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา

กรอบแนวคิดในการศึกษา

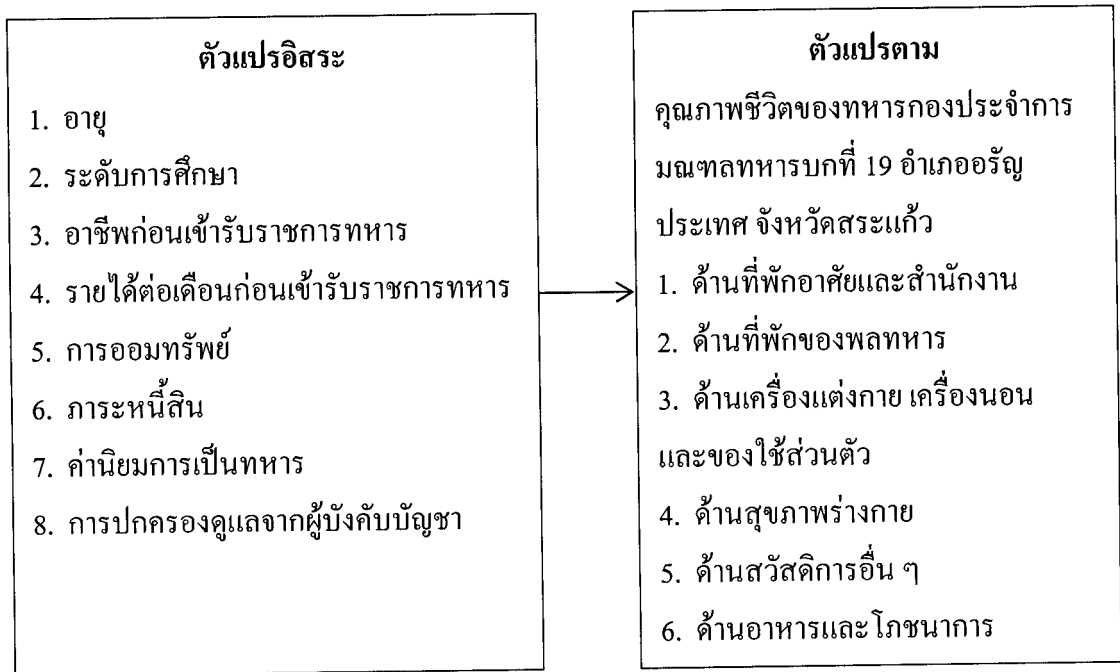
จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการกองทัพบก (กองทัพบก, 2558; มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ซึ่งได้แจกแจงองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตไว้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านที่พักอาศัยและสำนักงาน
2. ด้านที่พักของพลทหาร
3. ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ส่วนตัว
4. ด้านสุขภาพร่างกาย
5. ด้านสวัสดิการอื่น ๆ
6. ด้านอาหารและโภชนาการ

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้ทบทวนตัวแปรอิสระจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดตัวแปรอิสระ ได้ดังนี้ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา (ดูรายละเอียดแหล่งที่มาของตัวแปรอิสระจากตารางผนวกที่ 2 ในภาคผนวก)

ดังนั้น กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้สามารถแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
2. ทราบถึงผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา
3. ผลการศึกษาที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ

ขอบเขตการศึกษา

ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา:

การศึกษานี้มุ่งศึกษาคุณภาพชีวิตของทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยยึดองค์ประกอบของตัวชี้วัดการมีคุณภาพชีวิตที่ดี 6 ด้าน ตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการกองทัพบก (กองทัพบก, 2558; มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ที่พิจารณาการพัฒนาคุณภาพชีวิต 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่พักอาศัยและสำนักงาน ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่พักของพลทหาร ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ส่วนตัว ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการอื่น ๆ และด้านอาหารและโภชนาการ

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพชีวิตของทหารเกณฑ์ในมณฑลทหารบกที่ 19 มีองค์ประกอบตัวชี้วัด การมีคุณภาพชีวิตที่ดี 6 ด้าน

ขอบเขตด้านประชากร:

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรที่เป็นทหารกองประจำการกองบังคับการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 2 ผลัดประจำปีงบประมาณ 2558 คิดเป็นพลทหารทั้งหมด 211 นาย (กองร้อยมณฑลทหารบกที่ 19, 2558)

ขอบเขตด้านระยะเวลา:

ในการศึกษานี้ ดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูล ในช่วงเดือน ตุลาคม 2558-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1-30 เมษายน พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทหารกองประจำการ หมายถึง ชายไทยที่สัญชาติไทยตามกฎหมายได้รับการคัดเลือกตามพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497 ให้เป็นพลทหารเข้ามณฑลทหารบกเป็นเวลา 2 ปี หรือน้อยกว่าตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง และปลดประจำการเป็นทหารกองหนุนจนถึงอายุ 46 ปี

คุณภาพชีวิต หมายถึง การมีชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีอย่างมีความสุข โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. ด้านที่พักอาศัยและสำนักงาน หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณอาคารสำนักงาน ให้ร่มรื่นสวยงาม มีการกำหนดเขตสุขาภิบาลและแบ่งมอบความรับผิดชอบให้แก่หน่วย จัดให้มีที่จอดรถยนต์พารานะให้กับกำลังพล รมรงค์ต่อต้านอบายมุขต่าง ๆ มีการจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงาน และมีการจัดให้มีโครงการรณรงค์การขยะเพื่อลดปริมาณขยะและภาวะโลกร้อนตลอดจนสร้างรายได้ให้กับกำลังพลและจัดสวัสดิการ
2. ด้านที่พักของพลทหาร หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการจัดระเบียบโรงนอนทหารให้สะอาด เรียบร้อย มีอากาศถ่ายเท ตลอดจนมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม และของใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ
3. ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยจัดให้มีเครื่องนอนของใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก เป็นต้น และมีสิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้าอย่างเพียงพอ
4. ด้านสุขภาพร่างกาย หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการจัดให้มีผู้ยาสามัญไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือ การใช้ มีการเขียนเขียนกำลังพลที่เจ็บป่วย โดยผู้บังคับบัญชา และส่งเสริมให้ ทหารได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
5. ด้านสวัสดิการอื่น ๆ หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการจัดให้มีร้านค้าสวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์ เป็นต้น มีการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา มีการฝึกอบรมวิชาชีพก่อนปลดประจำการ และ ส่งเสริมการออม ตลอดจนผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นได้เขียนเขียนครอบครัว ทหารที่เดือดร้อน เพื่อให้การช่วยเหลือตามความเหมาะสม
6. ด้านอาหารและโภชนาการ หมายถึง การพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยจัดสภาพโรงเลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ และมีการตรวจสอบสุขภาพ ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่อยู่โรงเลี้ยง รวมทั้งได้ผ่านการตรวจ จากกรมจเรทหารบก
อายุ หมายถึง อายุเต็มปีในปัจจุบันของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาระดับสูงสุดของทหารกองประจำการ ซึ่งแบ่งออกเป็น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ปวส./ อนุปริญญา ปริญญาตรีขึ้นไป
อาชีพก่อนเข้ารับราชการ หมายถึง การประกอบอาชีพของทหารกองประจำการ ก่อนเข้ารับราชการทหาร ซึ่งแบ่งออกเป็น นักเรียน/ นักศึกษา รับจ้างทั่วไป พนักงานบริษัท และอาชีพอื่น ๆ

รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร หมายถึง ระดับรายได้ต่อเดือนจากการประกอบอาชีพหลักก่อนเข้ารับราชการทหาร ซึ่งแบ่งออกเป็น ไม่มีรายได้ รายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท รายได้ 7,001-10,000 บาท รายได้ 10,001-15,000 บาท และ 15,001 บาทขึ้นไป

ภาระหนี้สิน หมายถึง สถานภาพการมีหนี้สินของทหารกองประจำการ ซึ่งแบ่งออกเป็น มีภาระหนี้สิน และไม่มีภาระหนี้สิน

การออมทรัพย์ หมายถึง สถานภาพการออมทรัพย์ของทหารกองประจำการ ซึ่งแบ่งออกเป็น มีเงินออม แลไม่มีเงินออม

ค่านิยมการเป็นทหาร หมายถึง ความชื่นชอบของทหารกองประจำการในการรับราชการทหาร ซึ่งแบ่งออกเป็น ชื่นชอบในการเป็นทหาร และไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร

การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา หมายถึง การรับมอบหมายงานสำคัญจากผู้บังคับบัญชา การได้รับความชื่นชมจากผู้บังคับบัญชา และการได้รับการเยี่ยมเยียนกำลังพลจากผู้บังคับบัญชา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว มีแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต
  2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
  3. นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการกองทัพบก
  4. ข้อมูลทั่วไปของมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว
  5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

1. ความหมายคุณภาพชีวิต

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนหลายมิติ การให้ความหมายของ คุณภาพชีวิตจึงแตกต่างกันไปตามสังคม วัฒนธรรม ตามการรับรู้และประสบการณ์ของแต่ละ บุคคลในแต่ละสถานที่ เวลา ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้น เริ่มตั้งแต่การปฏิสนธิจนกระทั่งคลอด และมีชีวิตจนถึงการสิ้นอายุขัยการมีคุณภาพชีวิตที่ดีนั้นต้องบ่งบอกถึง สุขภาพความเป็นอยู่ที่ดีมี ความรู้สึกเป็นปกติสุข ในการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล (จันทร์ศิริ ดาวเรือง, 2535, หน้า 1) สอดคล้องกับ Rommy and Brown (1994 อ้างถึงใน อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ, 2541, หน้า 38) กล่าวไว้ว่า “คุณภาพชีวิต” เป็นแนวคิดที่ยากจะนิยามให้เป็นที่ยอมรับอย่างสากล เหตุผล ประการแรก คือ เป็นกระบวนการทางด้านจิตใจที่สามารถบรรยาย ดีความ โดยผ่านตัวกรอง ด้านความคิด ภาษาที่แตกต่างกัน ความคลาดเคลื่อนจากการมองที่หลากหลายเกิดจากประสบการณ์ พื้นฐานความรู้ประเด็นการนำเสนอและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ประการที่สองแนวความคิดเรื่องคุณภาพ ชีวิตขึ้นอยู่กับคุณค่าที่แฝงอยู่อย่างมาก การศึกษาจึงต้องกำหนดกรอบความหมายที่ชัดเจนเพื่อให้ สามารถประเมินผลได้ กระบวนการและผลต่าง ๆ ที่ถือว่าเป็นคุณภาพชีวิตที่ดีกว่านั้นย่อมเป็น การยอมรับและกำหนดคุณค่าโดยบุคคลในสังคมเดียวกัน ซึ่งมักพบว่าเป็นชนชั้นกลางของสังคม นั้น ประการที่สาม ความคิดที่ก่อให้เกิดความเข้าใจในความเจริญของงานและพัฒนาการของมนุษย์

การมีอายุยืนยาว กระบวนการทางด้านจิตใจ ล้วนอยู่ภายใต้อิทธิพลขององค์ประกอบต่าง ๆ รวมทั้งค่านิยมด้วย หากนิยามเป็นแบบเดียวกันก็หมายถึงคนทุกคน โดยไม่มีการคำนึงถึงความแตกต่างทางด้านอายุ ช่วงชั้นทางสังคม การศึกษา ล้วนแล้วแต่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งคงยากที่จะยอมรับจุดนี้ได้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุนั้น ประเทศไทยเริ่มเห็นความสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 โดยเน้นบทบาทและสร้างความเข้าใจในปัญหาของผู้สูงอายุ และสนับสนุนให้ประชาชนวางแผนเตรียมการพึ่งตนเองก่อนวัยสูงอายุ และปฏิบัติตามเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุ (คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2532, หน้า 86)

คุณภาพชีวิต เป็นคำที่มีความหมายกว้างหลายมุมมอง จะเปลี่ยนไปตามเวลาสถานที่ การรับรู้ประสบการณ์ อาชีพ การศึกษาของแต่ละบุคคล จึงยากที่จะให้ความหมายที่เป็นนามธรรมชัดเจน ได้มีนักวิชาการสาขาต่าง ๆ ให้ความหมายหรือคำจำกัดความของคุณภาพชีวิตคล้ายคลึงหรือแตกต่างกันไปก็เป็นส่วนหนึ่งของรายละเอียดหรือจุดเน้นตามศาสตร์ของแต่ละสาขา

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539, หน้า 189-271) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่า ประกอบด้วยคำ 2 คำ คือ คุณภาพ หมายถึง ลักษณะความดีประจำบุคคลหรือสิ่งของ และชีวิต หมายถึงความเป็นอยู่ ดังนั้น คุณภาพชีวิต จึงหมายถึงความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล สำหรับพจนานุกรมของเว็บสเตอร์ (Webster, 1986 อ้างถึงใน วิภาดา มหรัตน์วิโรจน์, 2542, หน้า 29) ได้ให้ความหมายคุณภาพชีวิตว่า คุณภาพ หมายถึงระดับที่ยอดนิยม ชีวิตหมายถึง ระดับความเป็นอยู่และวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของบุคคลนั้น ๆ

Wallace (1974, p. 6 อ้างถึงใน นิสาร์ตน์ ศิลปเดช, 2540, หน้า 63) กล่าวว่า “คุณภาพชีวิต หมายถึงองค์ประกอบทั้งหลายที่ให้ความพึงพอใจ (Satisfy) แก่บุคคลทั้งทางร่างกาย (Physical) และจิตใจ (Psychological) ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง”

Stockdale (1993 อ้างถึงใน นิสาร์ตน์ ศิลปเดช, 2540, หน้า 63) ได้อธิบายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้ว่า “คุณภาพชีวิตไม่ได้เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับการกินคืออยู่ดีทางด้านวัตถุเพียงอย่างเดียว แม้ว่าปัจจัยในการครองชีพขั้นพื้นฐานนั้นมีความจำเป็นก็ตาม แต่คุณภาพชีวิตจะต้องประกอบด้วยสุขภาพทางจิต (Psychological health) ความสามารถในการสร้างสรรค์ (Creativity) ความมีศักดิ์ศรี (Dignity) การได้รับการยอมรับ การรู้สึกว่าเป็นที่รักของคนอื่น การปราศจากความกลัว และความกังวล

Shama (1975, pp. 109-131 อ้างถึงใน นิสาร์ตน์ ศิลปเดช, 2540, หน้า 63) อธิบายว่า “คุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนมาก ทั้งนี้เพราะคุณภาพชีวิตหมายถึงเรื่องของความพึงพอใจอันเกิดมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทางจิตใจและสังคม ทั้งในระดับจุลภาคและ

มหภาค และยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของสังคม ในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของสมาชิกในสังคมด้วย”

George and Bereson (1980 อ้างถึงใน อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ, 2541, หน้า 40) ได้ให้ความหมายคุณภาพชีวิตว่า หมายถึง มิติของการมีชีวิตที่ดีประกอบด้วยความสุข ความพอใจในชีวิตความนับถือตนเอง สุขภาพและสภาพการทำงานของร่างกาย และสภาวะทางเศรษฐกิจที่ดี

สิทธิเดช นิลสัมฤทธิ์, บุญสม ธรรมชาติวิวัฒน์, พลาพรรณ คำพรรณ และมนตรี เกิดมีมูล (2548, หน้า 58) ให้ความหมายคุณภาพชีวิต หมายถึง การมี สุขภาพร่างกายและจิตใจที่ปกติ มีความพึงพอใจในองค์ประกอบต่าง ๆ ของการดำรงชีวิต เช่น ครอบครัว การทำงาน สุขภาพ รวมถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหาได้

ปราณี रामสูต และจรัส ค้วงสุวรรณ (2545, หน้า 143) ให้ความหมายคุณภาพชีวิต หมายถึง การมีสุขภาพกายและการมีสุขภาพจิตดี

คุณภาพชีวิตมาจากคำว่า คุณ หมายถึง ความดี ภาพ หมายถึง ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น อันเป็นคุณงามความดีของชีวิตมนุษย์นั่นเอง (เจริญผล สุวรรณโชติ, 2529, หน้า 129) นอกจากนี้ ณรงค์ศักดิ์ ตะละภักฎ (2529, หน้า 1 อ้างถึงใน ปัจจมาพร พิพัฒน์วงศ์, 2540, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ว่า การมีชีวิตที่พัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งตนเองได้อย่างมีทิศทาง สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและทำให้ผู้อื่นเป็นสุขด้วย และปัจจมาพร พิพัฒน์วงศ์ (2540, หน้า 13) ได้ให้ความหมายไว้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่า มีความสุข และทำให้เกิดความพึงพอใจของแต่ละบุคคล และของสังคม

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543, หน้า 56) ให้ความหมายคุณภาพชีวิต หมายถึง คุณภาพในด้าน สุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง และศาสนา ซึ่งเป็นค่าเทียบเคียง ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวแน่นอน กล่าวคือ ทุกคนทุกประเทศอาจจะกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ กัน ไปตามความต้องการ และความต้องการคุณภาพชีวิตนี้ย่อมจะเปลี่ยนแปลง ไปได้ตามกาลเวลาและกาลเทศะ

Delamontte and Takezava (1984, p. 2 อ้างถึงใน นิสารัตน์ ศิปละเดช, 2540, หน้า 64) ให้ความหมายคุณภาพชีวิต เป็นสิ่งที่มีความหมายค่อนข้างกว้างขวางมาก อาจหมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับชีวิตการทำงาน ได้แก่ ค่าจ้าง ชั่วโมงการทำงาน ประโยชน์ตอบแทน และสวัสดิการต่าง ๆ โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมนุษยสัมพันธ์ ที่มีผลต่อความพึงพอใจ และแรงจูงใจในการทำงานของคน

ดังนั้น พอสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต คือ ระดับของสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตามองค์ประกอบของชีวิต ได้แก่ ทางร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิด และจิตใจ ซึ่งเป็นชีวิต

ที่มีความสุขที่สามารถปรับตัวเองให้เข้าธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่า หมายถึง สภาพการดำรงชีวิตที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับอัตภาพ อยู่ในกรอบและระเบียบแบบแผน วัฒนธรรมที่พึงงาม ตามมาตรฐานที่ยอมรับของสังคมทั่วไป และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้เหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2. ความสำคัญคุณภาพชีวิต

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า คุณภาพชีวิตมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคม คุณภาพชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์กำหนด สร้างขึ้น และชวนขวายให้ได้มาด้วยตัวของมนุษย์เอง นอกจากนั้นยังเป็นเกณฑ์หรือมาตรฐาน ที่จะทำให้มนุษย์ได้พัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา บุคคลและครอบครัวที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี ย่อมมีเป้าหมายในการดำเนินชีวิตให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้านอยู่ตลอดเวลา เป็นต้นว่า ด้านการศึกษา อาชีพ รายได้ สุขภาพอนามัย คุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ ในลักษณะเช่นนี้เขาย่อมจะมีความสามารถในการปรับปรุงตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุด ปัญหาต่าง ๆ ในสังคมก็จะลดลงหรือหมดไปได้ อาทิเช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ ส่วนประเทศที่มีประชากรไม่มีคุณภาพชีวิตจะประสบกับปัญหาความล่าช้าหรือความล้มเหลวในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเสถียรภาพ ความมั่นคง และความปลอดภัยของประเทศด้วย ดังนั้นประเทศทั้งหลายจึงใช้ความพยายามกันอย่างเต็มที่ในการที่จะปรับปรุงพัฒนาประชากรที่ด้อยคุณภาพให้มีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น จนถึงระดับมาตรฐานที่สังคมต้องการ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้บุคคลและสังคมเกิดความเจริญก้าวหน้า มีความสุขสมบูรณ์ และเกิดความมั่นคงปลอดภัยไปพร้อม ๆ กัน

นักวิชาการในประเทศไทยได้เริ่มให้ความสนใจศึกษาการวัดคุณภาพชีวิตมานานแล้วราว ๆ พ.ศ.2510 ต่อมามีการเริ่มกล่าวถึงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย ฉบับที่ 3 (2515-2519) ซึ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคือย โอกาสในสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งใน พ.ศ. 2520 เป็นสมัยที่ ฯพลฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีความตื่นตัวในหมู่นักวิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชนที่ให้ความสนใจด้านการพัฒนาชนบทและคุณภาพชีวิตประชาชนเป็นอย่างมาก ในปี พ.ศ. 2529 กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตคนไทยที่เรียกว่า “ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน” มี 8 องค์ประกอบ คือ อาหารดี มีบ้านอาศัย ศึกษาอนามัย ถ้วนทั่ว ได้ผลผลิตดี ไม่มีลูกมาก อยากร่วมพัฒนา พาสู่อุณหภูมิ และกำหนดให้มี 32 ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต ส่วนองค์กรสหประชาชาติ ในปี พ.ศ. 2532 ได้สร้างดัชนีชี้วัดทางสังคมที่เรียกว่า “New social indicator: NSI” เพื่อวัดความสุขและความมั่นคงทางสังคม โดยการวัดทั้งด้านอัตวิสัย

และภาวะวิสัย ซึ่งองค์ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้ สุขภาพ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ชีวิตครอบครัว ชีวิตการทำงาน ชีวิตการศึกษา การมีส่วนร่วมในชุมชน การทำกิจกรรมด้านวัฒนธรรม ในปี พ.ศ. 2533 องค์การสหประชาชาติได้สร้างตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตที่ใช้วัดประชาชนในแถบเอเชียและแปซิฟิก โดยมุ่งเน้นการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม การเมือง เน้นให้รัฐบาลในประเทศเหล่านี้เอาใจใส่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรให้มากขึ้น ส่วนในประเทศไทย อมรา พงศาพนิชย์ และคณะ ได้สร้างตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตคนไทย โดยการศึกษาเชิงคุณภาพในผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ในระดับชุมชนแบบประชาชนมีส่วนร่วม การศึกษาแบ่งเป็นหลายระยะ ในระยะที่ 1 ได้องค์ประกอบชี้วัดคุณภาพชีวิต 8 ด้าน คือ ด้านสภาพ พื้นฐานและสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพอนามัยและสาธารณสุข ด้านข้อมูลข่าวสาร และการเรียนรู้ ด้านการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ ด้านวัฒนธรรมและจิตใจ ด้านประชาสังคม ความมั่นคงของชีวิต และสิทธิเสรีภาพ ด้านครอบครัวและชุมชน

สรุปได้ว่า คุณภาพชีวิตมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและสังคมอย่างยิ่ง โดยผู้ที่มีคุณภาพชีวิต จะช่วยให้ตนเองและสังคมเกิดลักษณะ ดังต่อไปนี้ (นิศารัตน์ ศิลปเดช, 2540, หน้า 66)

1. บุคคลจะมีการดำรงชีวิตในแนวทางที่ดี ใช้วิธีการอันชอบธรรมในการสนองความต้องการในด้านต่าง ๆ ของตนโดยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น
2. บุคคลจะมีการสร้างสรรค์พัฒนา คิดปรับปรุงตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
3. บุคคลจะใช้ภูมิปัญญา เหตุผล และวิธีการแห่งสันติในการแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ
4. บุคคลจะมีการยอมรับในคุณค่าและความสำคัญของตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การอยู่ร่วมกันในสังคมจึงมีปัญหาและความขัดแย้งน้อย
5. บุคคลจะเป็นพื้นฐานของครอบครัวและสังคมที่มีความสงบสุข มีความเจริญก้าวหน้า มีเสถียรภาพ ความปลอดภัย ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

3. ลักษณะชีวิตที่มีคุณภาพ/ พื้นฐานการสร้างชีวิตให้มีคุณภาพ

จากคำอธิบายเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อนำมาแล้วข้างต้น เมื่อนำมาพิจารณาร่วมกับคำนิยามหรือความหมายคุณภาพชีวิตที่นักวิชาการทั้งหลายให้ไว้ ทำให้เราสามารถอธิบายลักษณะของบุคคลที่มีคุณภาพชีวิต หรือเป็นเจ้าของชีวิตที่มีคุณภาพได้อย่างถูกต้อง

Nicolus Bennet (2000 อ้างถึงใน นิศารัตน์ ศิลปเดช, 2540, หน้า 65) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

1. บุคคลนั้น ได้มีสิ่งจำเป็นพื้นฐานแก่ความต้องการของชีวิต ได้แก่
  - 1.1 อาหาร หมายถึง อาหารที่เป็นต่อสุขภาพ

- 1.2 ที่อยู่อาศัย มีห้องและเครื่องป้องกันอันตรายต่าง ๆ
- 1.3 เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่อย่างเหมาะสมและเพื่อป้องกันความรุนแรงของอากาศ
- 1.4 สุขภาพ หมายถึง การมีสุขภาพแข็งแรง กระปรี้กระเปร่า เจ็บใช้น้อย
- 1.5 ความมั่นคง และอิสระจากความไม่ถูกต้อง นั้นหมายถึง มีเศรษฐกิจที่ดี สังคมดี และสนใจการเมือง

2. ความพึงพอใจต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลจะต้องรู้สึกว่าชีวิตของตน มีการผสมผสานกลมกลืนกับสิ่งต่าง ๆ อย่างดี คือ ความกลมกลืนกับความต้องการของตนกับความสำเร็จที่น่าจะเป็นไปได้ ความราบรื่นของครอบครัว ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลต่อชุมชน และต่อประเทศชาติ ตลอดจนความกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งภาวะความพึงพอใจดังกล่าวนี้ จะเกิดขึ้นได้ บุคคลผู้นั้นจะต้องมีลักษณะ ดังนี้

2.1 มีค่านิยมที่เหมาะสมกลมกลืนกับสังคม วัฒนธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นสิ่งที่แต่ละบุคคลสามารถใช้เป็นรากฐานการตัดสินใจอันสำคัญของชีวิต

2.2 มีความสมดุลระหว่างความปรารถนา และความเป็นไปได้ที่จะบรรลุถึงความสมปรารถนา

2.3 มีจุดหมายของชีวิต

2.4 มีชีวิตกลมกลืนกับครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

พื้นฐานการสร้างชีวิตให้มีคุณภาพ ชีวิตที่มีคุณภาพเป็นสภาพการดำรงชีวิตที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนได้อย่างเหมาะสมกับอัตภาพอยู่ในกรอบและระเบียบแบบแผน วัฒนธรรมที่ดีงาม ตามมาตรฐานที่ยอมรับของสังคม โดยทั่วไป และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้เหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม จุดเน้นจึงอยู่ที่สภาพความเป็นอยู่ของคนในสภาพแวดล้อมของตนเป็นพื้นฐาน จึงจะมีความสุข ไม่ต้องการให้นำสภาพความเป็นอยู่ของผู้อื่นที่อื่นมาเป็นพื้นฐานเปรียบเทียบในการสร้างเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชนบทให้เหมือนคนในเมือง ดังที่ ผาสุก มุททเมธา (2535, หน้า 1-6) กล่าวว่า ชีวิตที่มีคุณภาพเป็นสภาพการดำรงชีวิตที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนได้อย่างเหมาะสมกับสภาพของตนเอง และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้เหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม จุดเน้นจึงอยู่ที่สภาพความเป็นอยู่ของคนในสภาพแวดล้อมของตนเป็นพื้นฐาน จึงจะมีความสุข ไม่ต้องการให้นำสภาพความเป็นอยู่ของผู้อื่นที่อื่นมาเป็นพื้นฐานเปรียบเทียบในการสร้างเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชนบทให้เหมือนชีวิตคนในเมืองจะเห็นได้ว่า พื้นฐานการสร้างชีวิตให้มีคุณภาพต้องคำนึงถึงสิ่งที่ทำให้มนุษย์เป็นสุขสมหวังในสิ่งที่ปรารถนา และสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ไปได้ดีและดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณธรรม

4. องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

UNESCO (1978, p. 5) ได้กำหนดองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตไว้ 7 มิติ ดังนี้

1. อาหาร
2. สุขอนามัยและโภชนาการ
3. การศึกษา
4. สิ่งแวดล้อมและประชากร
5. ที่อยู่อาศัยและการตั้งถิ่นฐาน
6. การมีงานทำ
7. ค่านิยม ศาสนา จริยธรรม กฎหมาย และปัจจัยด้านจิตวิทยา

วิชย รูปขำดี, สุเทพ บรรณทอง และวิรัตน์ นาประกอบ (2542, หน้า 2-7) ได้กำหนดองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในรายงาน การวิจัย เรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนรอบคลองแสนแสบกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของคลอง ประกอบด้วย 7 มิติ ดังนี้

1. ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
2. ชีวิตการทำงาน
3. สุขภาพ
4. ชีวิตการใช้สติปัญญา
5. ชีวิตครอบครัว
6. ชีวิตชุมชน
7. สภาพแวดล้อม

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543, หน้า 57) ได้แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตไว้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ทางด้านร่างกาย คือ บุคคลจะต้องมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ อันเป็นผลตอบสนองมาจากปัจจัยพื้นฐาน
2. ทางด้านจิตใจ คือ บุคคลจะต้องมีสภาวะทางจิตใจที่สมบูรณ์ร่าเริงแจ่มใส ไม่วิตกกังวล มีความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตตนเอง ครอบครัว และสังคมสิ่งแวดล้อม มีความปลอดภัยในชีวิต
3. ทางด้านสังคม คือ บุคคลสามารถดำรงชีวิตภายใต้บรรทัดฐาน และค่านิยมของสังคม ในฐานะเป็นสมาชิกของสังคมได้อย่างปกติสุข

วิภาพร มาพบสุข (2545, หน้า 3-6) ได้กำหนดองค์ประกอบของการมีชีวิตที่มีคุณภาพหรือคุณภาพชีวิตไว้ ดังนี้

1. บุคคลนั้นมีสิ่งจำเป็นพื้นฐานแก่ความต้องการของชีวิต
  - 1.1 อาหาร
  - 1.2 ที่อยู่อาศัย
  - 1.3 เสื้อผ้าสำหรับสวมใส่
  - 1.4 สุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรง
2. ความพึงพอใจต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลจะต้องมีลักษณะดังนี้
  - 2.1 ค่านิยมที่เหมาะสมกลมกลืนกับสังคม วัฒนธรรม การเมืองและสิ่งแวดล้อม
  - 2.2 มีความสมดุลระหว่างความปรารถนาและความเป็นไปได้
  - 2.3 มีความมุ่งหมายของชีวิต เช่น มีแนวคิด หลักปรัชญาในการดำรงชีวิต
  - 2.4 มีชีวิตที่กลมกลืนกับครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

5. สิ่งบ่งชี้คุณภาพชีวิต

สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนูญปัจจุ (2525, หน้า 107) กล่าวถึง สิ่งบ่งชี้คุณภาพชีวิต โดยแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. สิ่งชี้บอกคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย เช่น
  - 1.1 อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย
  - 1.2 สุขภาพอนามัย
  - 1.3 สิ่งอำนวยความสะดวกในครอบครัว
  - 1.4 สิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ
  - 1.5 ภาวะแวดล้อมที่ปราศจากมลภาวะในดิน น้ำ อากาศ เสียง
  - 1.6 ช่วงมีทรัพย์สินที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต เช่น รายได้ เป็นต้น
  - 1.7 มีการคมนาคมที่สะดวก
  - 1.8 มีโอกาสได้รับการศึกษา และการประกอบอาชีพเท่าเทียมกัน
2. สิ่งชี้บอกคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์
  - 2.1 การพักผ่อนหย่อนใจที่มีคุณภาพประโยชน์
  - 2.2 การแสดงออกทางอารมณ์ อันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

และชุมชน

- 2.3 ความรักในหมู่คณะ
3. สิ่งชี้บอกคุณภาพชีวิตด้านความคิด เช่น
  - 3.1 ความมีระเบียบวินัย
  - 3.2 ค่านิยมทางวัฒนธรรม

3.3 มีความรู้ สติปัญญา ความสามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชน

3.4 การสร้างความสำเร็จ และการมีเป้าหมายในชีวิตที่เหมาะสม

3.5 มีความซื่อสัตย์ สุจริต

3.6 มีความเอื้ออารีต่อกัน

3.7 มีความกตัญญู เสียสละ และจงรักภักดี

3.8 มีความศรัทธาในศาสนา

3.9 ละเว้นอบายมุข

6. เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิต

เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิต การวัดคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลซึ่งมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน มีความคุ้นเคย มีความรู้สึกนึกคิด และมีการให้ค่าของสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่เหมือนกัน ความพยายามที่จะกำหนดมาตรฐาน และวัดคุณภาพชีวิตนับเป็นความสำคัญเพื่อการเปรียบเทียบเพื่อกำหนดทิศทางปฏิบัติให้เหมาะสม เพื่อการพัฒนาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น แนวทางการวัดคุณภาพชีวิต โดยแบ่งออกเป็น

1. วัดความพึงพอใจ แคมเบลและคณะ ได้ให้ความสำคัญของความพึงพอใจในชีวิตว่าแทบ จะเป็นปัจจัยหนึ่งเดียวที่จะบ่งบอกถึงคุณภาพชีวิต กล่าวคือ เมื่อใดก็ตามมีความพอใจในสิ่งที่มีอยู่หรือ สิ่งที่เป็นอยู่ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพใดก็ตามจะกล่าวได้ว่า มีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีได้แล้ว เป็นการบอกถึง ผลลัพธ์สุดท้ายของขั้นตอนการคิด แนววิธีคิด พื้นฐานความเป็นตัวตน รวมทั้ง ค่านิยมของสังคมนรอบด้าน เป็นการวัดคุณภาพชีวิตโดยการให้แต่ละบุคคลบอกถึง ความพอใจในชีวิตของตนเองโดยรวม หรือ บอกถึงความพึงพอใจในรายละเอียดแต่ละแง่มุม เช่น สุขภาพ ครอบครัว สถานภาพสมรส การศึกษา เป็นต้น ในบางกรณีบุคคลบางคนบางกลุ่มอาจมีภาพลักษณ์ที่น่าจะเป็นทุกข์เวทนาในสายตาผู้อื่น เช่น มีความพิการตาบอด หูหนวก เป็นอัมพาต เป็นต้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าบุคคลนั้น ๆ จะไม่สามารถ มีความสุขหรือมีความพึงพอใจในวิถีชีวิตของตนเองเสมอไป

2. การวัดอัตมโนทัศน์อัตมโนทัศน์เป็นภาพที่บุคคลมองเห็นความเป็นตัวตนในช่วงเวลาหนึ่ง เป็นความเชื่อและความรู้สึก เกี่ยวกับตนเอง และมีผลต่อพฤติกรรมที่บุคคลนั้น ๆ แสดงออกหลังจากเกิดวิกฤตการณ์ในชีวิต เช่น ความเจ็บป่วย ความสูญเสียที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความซึมเศร้า การสูญเสียความมั่นคงและปลอดภัย ตลอดจนความวิตกกังวลที่เกิดขึ้น ทำให้เขาเหล่านั้นสูญเสียอัตมโนทัศน์ที่ดีเกี่ยวกับตนเอง การยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น การเปลี่ยนแปลงในลักษณะดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่จะดำรงอยู่ต่อไป ดังนั้น เป้าหมาย

การรักษาควรคำนึงถึงการฟื้นฟูสภาพจิตใจในแง่ดังกล่าวด้วย

3. การวัดสุขภาพและความสามารถทางกาย เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า สุขภาพที่ดีเป็นส่วนสำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิต การที่คนเรามีสุขภาพดีร่วมกับการดำรงความสามารถในการประกอบ กิจวัตรประจำวัน ทำให้แต่ละบุคคลสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ในสังคมได้ดี การวัดนี้มักได้รับ การนำมาใช้ร่วมกับสองวิธีแรก เพื่อหาข้อสรุปว่า ความสามารถส่วนใดมีส่วนต่อความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจมากน้อยเพียงใด ในการรักษาควรจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง

4. การวัดปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจคือ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต โดยเกี่ยวกับสุขภาพจิต ความรู้สึกว่ามีมั่นคงในชีวิต และความตระหนักในคุณค่าของตนเอง ทำนองเดียวกับการวัดความสามารถทางกาย การวัดปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจนั้น มักจะต้องวัดทั้งทางวัตถุวิสัยและจิตพิสัย เช่น การวัดระดับการศึกษาการประกอบวิชาชีพ รายได้ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม

7. ดัชนีการพัฒนากุณภาพชีวิต ของสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เป็นองค์กรพัฒนาในเครือขององค์การสหประชาชาติ มีภารกิจหลัก ได้แก่ สนับสนุนผลักดันเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงที่ยืดหยุ่นและเชื่อมโยงประเทศต่าง ๆ ดังกล่าว ในการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษภายในปี 2558

ในประเทศไทย UNDP เป็นส่วนหนึ่งของทีมงานองค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทย ร่วมงานกับหน่วยภาครัฐ ประชาสังคม และสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาองค์ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความชำนาญพิเศษในกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืน ในฐานะที่เป็นองค์กรเครือข่ายของสหประชาชาติ UNDP เปรียบเสมือนประตูสำหรับประเทศไทยสู่เวทีนานาชาติ ในการเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากผู้ชำนาญการที่มีประสบการณ์สั่งสมจากการพัฒนา ทั้งในประเด็นทางนโยบายและผลสำเร็จของการดำเนินการพัฒนาที่สำคัญสำหรับ UNDP ในการช่วยเหลือประเทศต่าง ๆ โดยอาศัยฐานความรู้และประสบการณ์ในการพัฒนาของประเทศไทย

UNDP มีโครงการความร่วมมือในประเทศไทยในประเด็นหลัก อันได้แก่

1. สนับสนุนการสร้างธรรมาภิบาลในระบอบประชาธิปไตยและกระบวนการกระจายอำนาจ
2. การจัดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
3. ส่งเสริมการแก้ปัญหาเอดส์ที่มีประสิทธิผล โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน

4. เสริมสร้างประสิทธิภาพของการติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาคน ซึ่งเกิดจากตัวชี้วัดความยากจน สุขอนามัย การศึกษา สิ่งแวดล้อม และการเท่าเทียมของชายหญิง ด้วยการสนับสนุนข้อมูลเชิงนโยบายที่มีหลักฐานสนับสนุน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

5. สนับสนุนประเทศไทยก้าวสู่บทบาทใหม่ในการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือพัฒนาแก่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ (ข้อมูลจากแผนปฏิบัติการความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนาของมนุษย์ ฯ ของ UNDP, 2549)

UNDP มีประสบการณ์ว่าดัชนีการพัฒนามีบทบาทสำคัญในการสร้างความสนใจและนำไปสู่การอภิปรายเรื่องการพัฒนาอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งดัชนีการพัฒนามนุษย์ที่แสดงความก้าวหน้าและความเหลื่อมล้ำระหว่างประเทศ ภูมิภาค และกลุ่มต่าง ๆ ช่วยกระตุ้นความสนใจและเปิดเวทีผลักดันนโยบายและการมีส่วนร่วมทั้งในระดับโลกและระดับชาติได้อย่างดียิ่ง

UNDP (2006) ได้นำเสนอ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human achievement index: HAI) และดัชนีการพัฒนา (Human development index: HDI) ซึ่งได้รับการตอบรับอย่างดียิ่งจากองค์กรภาครัฐ หน่วยงานที่ทำงานด้านการพัฒนา และนักวิชาการต่าง ๆ นับเป็นครั้งแรกที่มีการสร้างดัชนีรวมขึ้น เพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาคน และเป็นครั้งแรกที่มีการใช้ข้อมูลระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนอย่างเป็นระบบ ดัชนีความก้าวหน้ามีนโยบายที่สำคัญและมีศักยภาพที่จะเป็นเครื่องมือทางนโยบายที่มีประโยชน์

ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human achievement index: HAI) เป็นดัชนีที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้สะท้อนภาพการพัฒนาคนในประเทศไทย มีองค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้

1. ดัชนีสุขภาพ สุขภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญของชีวิตทุกคน ประกอบด้วย

- 1.1 อายุขัย (อายุเฉลี่ยแรกเกิด)
- 1.2 การมีสุขภาพอนามัยดี
- 1.3 การส่งเสริมสุขภาพ
- 1.4 บริการสุขภาพ

ดัชนีสุขภาพ ประกอบด้วย ตัวชี้วัดที่บ่งชี้สถานการณ์สุขภาพที่เป็นปัญหาสุขภาพสำคัญของสังคมไทย และได้พยายามสะท้อนปรัชญาสาธารณสุขแนวใหม่ของการส่งเสริมสุขภาพ

2. ดัชนีการศึกษา การศึกษาช่วยให้คนเรามีความรู้และทักษะในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าในสังคม ประกอบด้วย

- 2.1 ผลสะสมทางการศึกษา
- 2.2 การเข้าเรียน

2.3 บริการศึกษา

ตัวชี้วัดเหล่านี้สะท้อนปรัชญา พรบ. การศึกษาแห่งชาติ 2542 ซึ่งให้ความสำคัญกับทั้งปริมาณและคุณภาพศึกษากาบบังคับมานานแล้ว ดัชนีการศึกษาจึงให้ความสำคัญกับชั้นมัธยมศึกษาซึ่งเป็นวาระของชาติที่สำคัญ

3. ดัชนีการทำงาน การทำงานเป็นส่วนสำคัญของชีวิตทุกคน ชีวิตการทำงานที่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับ

3.1 การจ้างงาน

3.2 หลักประกันและการคุ้มครองแรงงาน

ประเทศไทยมีอัตราการว่างงานค่อนข้างต่ำแม้ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ แต่มีการทำงานต่ำระดับสูง ซึ่งลักษณะทั่วไปของประเทศเกษตรกรรม ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การทำงานในระบบและนอกระบบซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องประกันสังคม

4. ดัชนีรายได้ รายได้ หมายถึง ศักยภาพในการเข้าถึงสินค้าและบริการ และเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับทุกคนที่จะมีคุณภาพชีวิตในระดับหนึ่ง ในทางตรงข้ามความยากจน เป็นเครื่องบ่งชี้ชีวิตที่ขาดคุณภาพ คำนิยามข้างต้นของคนจน คือ ไม่มีรายได้เพียงพอที่จะซื้ออาหารและสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ประกอบด้วย

4.1 รายได้

4.2 ความยากจน

4.3 หนี้สิน

5. ดัชนีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

5.1 สภาพกายภาพและความคงทนถาวรของที่อยู่อาศัย

5.2 สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น

แม้ว่าสิ่งแวดล้อมจะเป็นพื้นฐานสำคัญของคุณภาพชีวิต แต่ไม่มีข้อมูลระดับจังหวัด ดังนั้นดัชนีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมจึงไม่สามารถแสดงออกถึงผลกระทบของการใช้ชีวิตในเมืองใหญ่ เช่น มลภาวะ และภัยทางสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นปัญหาคุกคามคนไทยจำนวนมาก

6. ดัชนีชีวิตครอบครัวและชุมชน คนเราทุกคนย่อมต้องการมีครอบครัวและชุมชนครอบครัวที่อบอุ่น เป็นชุมชนที่เข้มแข็งเอื้ออาทร สามารถเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจและเป็นหลักประกันการคุ้มครองทางสังคมที่สำคัญที่สุด ในทางตรงข้ามปัญหาครอบครัวจะยังเพิ่มภาระให้แก่สมาชิกครอบครัวทุกคน และอาจทำให้ไม่มีความมั่นคงในชีวิต ประกอบด้วย

6.1 ชีวิตครอบครัว

6.2 ชีวิตชุมชน

7. ดัชนีคมนาคมและการสื่อสาร การเดินทางติดต่อสื่อสาร ช่วยยกระดับความสามารถ และยังทำให้คนเรามีชีวิตที่สมบูรณ์ขึ้นด้วย ประกอบด้วย

7.1 การคมนาคม

7.2 การสื่อสาร

8. ดัชนีการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมทางการเมืองและสังคม แต่งเติมชีวิตคนเรา และทำให้ชีวิตชุมชนสมบูรณ์ขึ้น ประกอบด้วย

8.1 การมีส่วนร่วมทางการเมือง

8.2 การมีส่วนร่วมในสังคม

นอกจากนี้ UNDP ยังได้กำหนด ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (human development index: HDI) ซึ่งได้พัฒนาขึ้นเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนามนุษย์ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มาตั้งแต่ปี 2533 และบางประเทศก็ปรับใช้ HDI ในการประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนามนุษย์ในระดับภาค และระดับจังหวัดด้วย

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human development index: HDI) มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. ความยืนยาวของชีวิต
2. การศึกษา
3. รายได้ประเทศ

จากดัชนีข้างต้น การประเมินความก้าวหน้าการพัฒนามนุษย์ไม่ใช่เรื่องง่าย ดัชนีและตัวชี้วัดใหม่ ๆ มักถูกวิพากษ์วิจารณ์จากนักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบาย และนักพัฒนา แต่หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้ง UNDP ก็ยังมุ่งมั่นที่จะหาวิธีการใหม่ๆ มาประเมินวัดผลความก้าวหน้าของการพัฒนามนุษย์ตลอดมา ทั้งนี้เพราะดัชนีและตัวชี้วัดส่วนใหญ่มีคุณภาพดีกว่าโทษ แม้จะยังมีข้อจำกัดและจุดอ่อนอยู่บ้างก็ตาม

ดัชนีความก้าวหน้าของมนุษย์ (Human achievement index: HAI) และ ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human development index: HDI) เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการพัฒนาดัชนีและตัวชี้วัดต่าง ๆ ทั้งในด้านข้อมูลและเทคนิควิธี กระบวนการดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนความพยายามของผู้กำหนดนโยบายและประชาชนทั่วไปในการเสริมสร้างพัฒนามนุษย์ต่อไป

8. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารสหรัฐอเมริกา

จากสถานการณ์หลังภาวะสงครามเย็น ได้ยุติลง และช่วงเวลาแห่งการทุ่มเททรัพยากรของประเทศได้ใกล้จะผ่านพ้นไปแล้วนั้น กระทรวงกลาโหมแห่งสหรัฐอเมริกาจึงได้พุ่งความสนใจไปที่การทำให้ชีวิตและการงานของกำลังพลในสาขาอาชีพทหารกลับมา มีความมั่นคงแน่นอน และมีเสถียรภาพ กระทรวงได้ริเริ่มมอบหมายให้พัฒนาโครงการคุณภาพชีวิตให้มีความเข้มแข็ง

เพื่อสนับสนุนกำลังพลและยกระดับการเตรียมความพร้อม การฟื้นฟู และการดำรงรักษาศักยภาพของกองทัพ ทั้งนี้ คุณภาพชีวิตนั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญในเป้าหมายที่ 5 ของ Government performance and results act corporate-level ซึ่งเป้าหมายนี้เน้นไปที่การลดระยะและความถี่ของการออกราชการสนามและการฝึกภาคสนาม (PERSTEMPO) อันเกี่ยวข้องโดยตรงกับคุณภาพชีวิตของกำลังพลและครอบครัว

ความเปลี่ยนแปลงในสังคมอเมริกา อันรวมถึงความคาดหวังที่สูงขึ้นภายในกลุ่มเยาวชน, อัตราการเพิ่มขึ้นของครอบครัวที่ทั้งพ่อและแม่มีการประกอบอาชีพ, และภาวะเศรษฐกิจที่เข้มแข็งเนื่องจากอัตราการว่างงานที่ต่ำ เหล่านี้ยังผลให้จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในโครงการคุณภาพชีวิต กระทรวงกลาโหมแห่งสหรัฐอเมริกาได้ตระหนักว่าเยาวชนต้องการเงินเดือนที่สูงและที่อยู่อาศัยที่ดี ต้องการโอกาสในการศึกษา โอกาสในการประกอบอาชีพ และโอกาสต่าง ๆ นอกเวลาราชการ ดังนั้น กระทรวงกลาโหมแห่งสหรัฐอเมริกาจึงได้กำหนดแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตขึ้นมาจำนวน 6 แนวทางด้วยกัน ดังนี้

1. เพิ่มค่าตอบแทน (เงินเดือน) และสร้างคุณวุฒิธรรมและความมีประสิทธิภาพในการจ่ายค่าตอบแทนอื่นๆ
2. ลด ระยะและความถี่ของการออกราชการสนามและการฝึกภาคสนาม (PERSTEMPO) ให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยให้ส่งผลกระทบต่อภารกิจและความพร้อม
3. สร้างความพร้อมในการรองรับชุมชนที่อยู่อาศัยของกำลังพล รวมทั้งดูแลด้านความปลอดภัย
4. กำหนดให้โอกาสทางการศึกษาเป็นหนึ่งในเสาหลักของการพัฒนาโครงการคุณภาพชีวิต
5. ในโครงการด้านคุณภาพชีวิตแต่ละโครงการจะต้องมีความเท่าเทียมกันระหว่างแต่ละเหล่าทัพ ทั้งกำลังพลที่ปฏิบัติงานในที่ตั้งและกำลังพลที่ปฏิบัติงานในสนาม และขณะเดียวกันก็ยอมรับในความแตกต่างของวัฒนธรรมของแต่ละเหล่าด้วย
6. สร้างแนวทางการติดต่อสื่อสารที่มั่นคงกับกำลังพลและครอบครัว ทั้งนี้เพื่อรับฟังความคิดเห็นและการรับรู้ของกำลังพลและครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องคุณภาพชีวิต

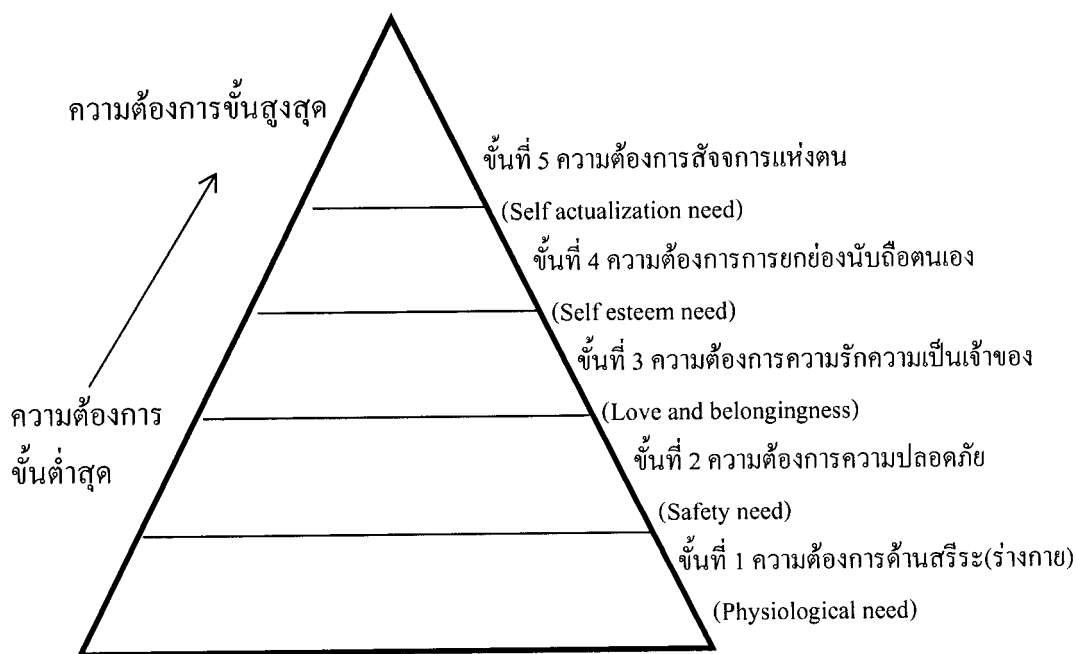
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์

นักจิตวิทยาได้พยายามอธิบายลักษณะของบุคคลที่มีความสมบูรณ์ (Perfect) ในตนเอง ซึ่งหมายถึงผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของชีวิตมาแล้วเป็นอย่างดี บุคคลเหล่านี้ได้ผ่าน

การพัฒนาตนเองมาเป็นลำดับขั้นโดยกระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสม จึงนับว่าเป็นบุคคลที่มีคุณภาพสูง มีคุณค่า ไม่มีปัญหาในการดำรงชีวิต สมควรได้รับการยกย่อง และเป็นแบบอย่างในการศึกษาเรียนรู้ของผู้อื่น ซึ่งตรงกับลักษณะของบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตในวิชาที่เรากำลังศึกษาอยู่ในบทนี้นั่นเอง

นักจิตวิทยาชื่อ Maslow (1968 อ้างถึงใน นิสารัตน์ ศิลปเดช, 2540, หน้า 66) ได้พัฒนาทฤษฎีที่ว่าด้วยแรงจูงใจ (Motivation theory) ของบุคคลขึ้นมา ซึ่งเป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงแรงจูงใจของมนุษย์ในการที่จะมีชีวิตที่สมบูรณ์ โดยการสนองความต้องการของตนให้มากขึ้นไปตามลำดับ โดยมาสโลว์อธิบายว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีความต้องการอยู่เสมอ และความต้องการของมนุษย์ก็สามารถจำแนกออกเป็น 5 ชั้น จากต่ำสุดไปหาสูงสุด มนุษย์ที่ประสบความสำเร็จก็คือ มนุษย์ที่สามารถสนองความต้องการของตนได้อย่างดีทุกชั้น แนวคิดหลักของทฤษฎีแรงจูงใจแสดงได้ตามแผนภูมิข้างล่างนี้

ภาพที่ 2 ระดับความต้องการของมนุษย์ตามแนวทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1954)

ความต้องการขั้นที่ 1 ความต้องการด้านสรีระ (ร่างกาย) เป็นความต้องการที่จำเป็นที่สุดของชีวิต จากแผนภูมิ จะเห็นได้ว่า ความต้องการขั้นต่ำสุด คือความต้องการด้านสรีระ (ร่างกาย) ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการด้านนี้ และจะมีมากที่สุดมิฉะนั้นแล้วมนุษย์

จะไม่สามารถมีชีวิตอยู่รอดได้ ความต้องการด้านสรีระหรือความต้องการด้านร่างกาย ได้แก่ ความหิว ความกระหายความต้องการอากาศหายใจ ความต้องการการขับถ่าย ความต้องการทางเพศ ฯลฯ เป็นต้น ถ้ามนุษย์ไม่สามารถสนองความต้องการขั้นต่ำสุด คือ ขั้นที่ 1 นี้ได้ มนุษย์จะไม่มีแรงจูงใจที่จะเกิดความต้องการขั้นที่สูงขึ้น คือขั้นที่ 2, 3 ได้เลยต่อเมื่อมนุษย์สนองความต้องการขั้นที่ 1 ได้พอสมควรแล้วเท่านั้น (ซึ่งอาจไม่จำเป็นจะต้องถึง 100%) มนุษย์จึงมีความต้องการขั้นต่อไป

ความต้องการขั้นที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย ความปลอดภัยเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนาเช่นเดียวกัน แต่จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสามารถสนองความต้องการให้ร่างกายอยู่รอดได้ มนุษย์จะยอมเสี่ยงภัย ซึ่งเราคงจะเคยเห็นตัวอย่างของคนร่อนเร่พเนจร ไม่มีที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัย หรือเป็นหลักแหล่ง เนื่องจากพวกเขาต้องดิ้นรนหาเช่ากินค่า เพื่อให้ได้อาหารมาเลี้ยงดูตนเอง และครอบครัว บางคนถึงกับยอมเสี่ยงภัยเข้าไปลักขโมยอาหารเมื่อท้องหิวเต็มที ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการด้านสรีระอิทธิพลยิ่งกว่าความต้องการความปลอดภัย เมื่อบุคคลมีอาหารกินจนท้องอืดพอมีชีวิตอยู่ได้ ได้พักผ่อนหลับนอนให้มีเรี่ยวแรงพอสมควร จึงจะคิดหาที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งและวิธีบำบัดความต้องการในขั้นที่ 1 ไม่ประสบความสำเร็จบุคคลก็จะต้องเร่ร่อนเสี่ยงภัยอยู่ต่อไป

ความต้องการขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ เป็นความต้องการในด้านจิตใจซึ่งถือได้ว่าเป็นความต้องการระดับกลาง การที่บุคคลจะเกิดแรงจูงใจให้เกิดอยากได้ อยากสนองความต้องการถึงขั้นนี้ จะต้องประสบความสำเร็จในการสนองความต้องการในขั้นที่ 1 และ 2 มาพอสมควร ความสามารถในการตอบสนองความต้องการในขั้น 3 จะทำให้บุคคลมีความเป็นมนุษย์มากขึ้น คือ มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข มีความหมายและมีความอบอุ่นในด้านจิตใจ เพราะการดำรงชีวิตของมนุษย์มิได้เป็นเพียงเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดเหมือนสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ เท่านั้น การได้รู้ว่าตนมีความหมายและสำคัญต่อใครบางคนที่ตนรักหรือเป็นเจ้าของนั้นก่อให้เกิดความสุขขึ้นในจิตใจ

ความต้องการขั้นที่ 4 ความต้องการการยกย่องนับถือตนเอง เพราะความต้องการขั้นสูงซึ่งมนุษย์ที่จะประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ มากในระดับหนึ่งแล้วเท่านั้น จึงจะเกิดแรงจูงใจถึงระดับนี้ได้ และความต้องการในระดับนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อขั้นที่ 1, 2 และ 3 ได้รับการตอบสนองอย่างพอควรแล้วเช่นกัน การที่บุคคลจะยอมรับนับถือตนเองได้นั้น มักจะได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่นมาก่อน โดยที่บุคคลนั้นได้กระทำการต่าง ๆ ที่มีคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเองและบุคคลอื่น ปรากฏผลงานที่ชัดเจน จนทำให้ผู้อื่นยอมรับนับถือ และตนเองรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จในงาน

หรือผลแห่งการกระทำของตน จึงเกิดความเชื่อมั่น ภาคภูมิใจ มองเห็นคุณค่า และเกิดการนับถือตนเองขึ้น มาสโลว์ กล่าวว่า คนที่มีคุณภาพดีส่วนใหญ่ได้พัฒนาตนเองขึ้นมาจนถึงระดับ 4

ความต้องการขั้นที่ 5 ความต้องการสัจจการแห่งตน หมายถึง การที่บุคคลมีความปรารถนาที่จะเข้าใจถึงตัวตนที่แท้จริงของตน ความต้องการขั้นนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุด ซึ่งมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์จริงเท่านั้น จึงจะเกิดความต้องการถึงระดับนี้และสามารถสนองความต้องการของตนได้ บุคคลที่จะมีแรงจูงใจให้เกิดความต้องการถึงระดับสูงสุด มักจะเป็นผู้ที่มีการประเมินตนเองอยู่เสมอ ทั้งในด้านความสำเร็จและความล้มเหลว จุดมุ่งหมายก็เพื่อพัฒนาจุดดีให้นำไปสู่ความดีหรือความสำเร็จยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็พยายามแก้ไขจุดด้อยซึ่งเป็นข้อเสีย เพื่อขจัดความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นได้อีก จากการทำมีการประเมินตนเองอยู่เสมอจึงทำให้รู้จักและเข้าใจตนเองเป็นอย่างดี รู้ถึงจุดเด่นและศักยภาพสูงสุดที่ตนจะไปถึงได้ ตลอดจนข้อจำกัดที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคของตนเองอย่างชัดเจน บุคคลดังกล่าวจึงไม่อายุที่จะเปิดเผยตนเอง และยอมรับความจริงเมื่อมีผู้กล่าวถึงข้อดีข้อเสียของตนเอง ผู้มีลักษณะเช่นนี้ย่อมจะประจักษ์ถึงความเป็นจริง หรือ “สัจจการแห่งตน” (Self actualization) ดังนั้นนักวิชาการบางท่านจึงอธิบายความต้องการในขั้นที่ 5 นี้ว่าเป็นความต้องการที่จะเข้าใจถึงตนเองอย่างแท้จริง

โดยสรุปแล้ว ตามแนวความคิดของมาสโลว์ บุคคลที่จะนับได้ว่า เป็นคนที่สมบูรณ์ที่สุด หรือมีคุณภาพชีวิตสูงสุด ก็คือ คนที่มีความต้องการจนถึงขั้นที่ 5 และสามารถสนองความต้องการของตนสำเร็จอย่างดีในทุก ๆ ขั้น ถ้าพิจารณาถึงจำนวนคนที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนจากขั้นต่ำสุดถึงขั้นสูงสุดตามแผนภูมินี้ ปรากฏว่า จะมีจำนวนที่น้อยลงไปตามลำดับจากต่ำไปหาสูง จนถึงระดับที่ 5 ก็จะมีอยู่น้อยที่สุด ดังนั้น มาสโลว์ จึงได้เขียนแผนภูมิที่แสดงถึงระดับความต้องการทั้ง 5 ขั้น ตามที่กล่าวมาแล้วขั้นต้น ในลักษณะของรูปปิระมิด ซึ่งจะมีฐานกว้างและค่อยๆแคบเรียวเล็กลงจนถึงปลายยอด แสดงว่าคนส่วนใหญ่ยังคงวนเวียนอยู่กับการสนองความต้องการของตนเพียงระดับที่ 1, 2 และ 3 เท่านั้น ส่วนใน 2 ขั้นสุดท้าย คือ ขั้นที่ 4 และ 5 นั้น มีอยู่ไม่มาก

2. ทฤษฎีจูงใจของ Douglas McGregor

การที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะได้รับการควบคุมในระบบใด ขึ้นอยู่กับทัศนคติของผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับตัวตน McGregor (1960) ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ทางการบริหารที่ชื่อเสียงของ M.I.T. ได้ริเริ่มแนวคิดเกี่ยวกับคนในองค์กร โดยทำการสรุปสมมติฐานของผู้บริหารแบบเก่าซึ่งเรียกว่า ทฤษฎี X ไว้ดังนี้ คือ

1. คนโดยทั่ว ๆ ไปจะมีความไม่ชอบทำงานแฝงอยู่ และจะพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการทำงานถ้าเป็นไปได้

2. เนื่องจากคนไม่ชอบทำงาน จึงต้องใช้วิธีบังคับควบคุม สั่งการและขู่ว่าจะลงโทษต่าง ๆ เพื่อให้ทำให้เข้าใช้พยายามในการทำงานเพียงพอ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้

3. บุคคลทั่วไปมักจะชอบวิธีการดังกล่าว และอยากที่จะให้มีการบังคับสั่งการโดยตัวผู้บริหารเองเพื่อคนจะได้หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่าง ๆ เพราะคนโดยทั่วไปจะไม่มี

ความกระตือรือร้น หรือมักใหญ่ใฝ่สูง และมีความต้องการความมั่นคงเป็นสำคัญเท่านั้น จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีนี้ประเมินความสามารถของคนต่ำเกินไป ภายหลังจากที่มีการค้นคว้าพฤติกรรมของมนุษย์อย่างจริงจัง จึงได้เสนอทฤษฎีตรงกันข้ามกับทฤษฎี X เรียกว่าทฤษฎี Y ซึ่งเป็นข้อสมมุติฐานสมัยใหม่ดังนี้

1. ความพยายามในการทำงานของคน ไม่ว่าจะโดยทางร่างกายหรือจิตใจคนจะรู้สึกเหมือนการเล่นสนุกหรือการพักผ่อน เพราะการทำงานอาจจะเป็นแหล่งที่ดีของความพึงพอใจ

2. การควบคุมหรือการข่มขู่โดยการลงโทษต่าง ๆ จึงไม่ใช่ให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ได้ มนุษย์จะควบคุมตัวเองให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เราได้รับปากไว้

3. ด้วยเหตุผลที่มนุษย์ยินดีผูกมัดตนเองกับงานขององค์กรดังนั้น จึงควรจะจัดระบบจูงใจสัมพันธ์กับงานนั้นด้วยเพื่อที่จะได้ทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร และจะได้รับ การตอบสนองแรงจูงใจของตนเองด้วย

4. สาเหตุที่คนพยายามหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ ขาดความกระตือรือร้น และมุ่งที่จะตอบสนองสิ่งจูงใจทางด้านความมั่นคงเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เป็นเพราะกระบวนการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่เคยเป็นมากกว่า แท้จริงแล้ว นอกจากจะยอมรับความรับผิดชอบบุคคล ยังแสวงหาความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นอีกด้วยถ้าหากเรากำหนดเงื่อนไขได้อย่างเหมาะสม

5. คนส่วนใหญ่จะมีความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะช่วย แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ขององค์กร ดังนั้น การบริหารควรเปิดโอกาสให้คนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขององค์กรด้วย

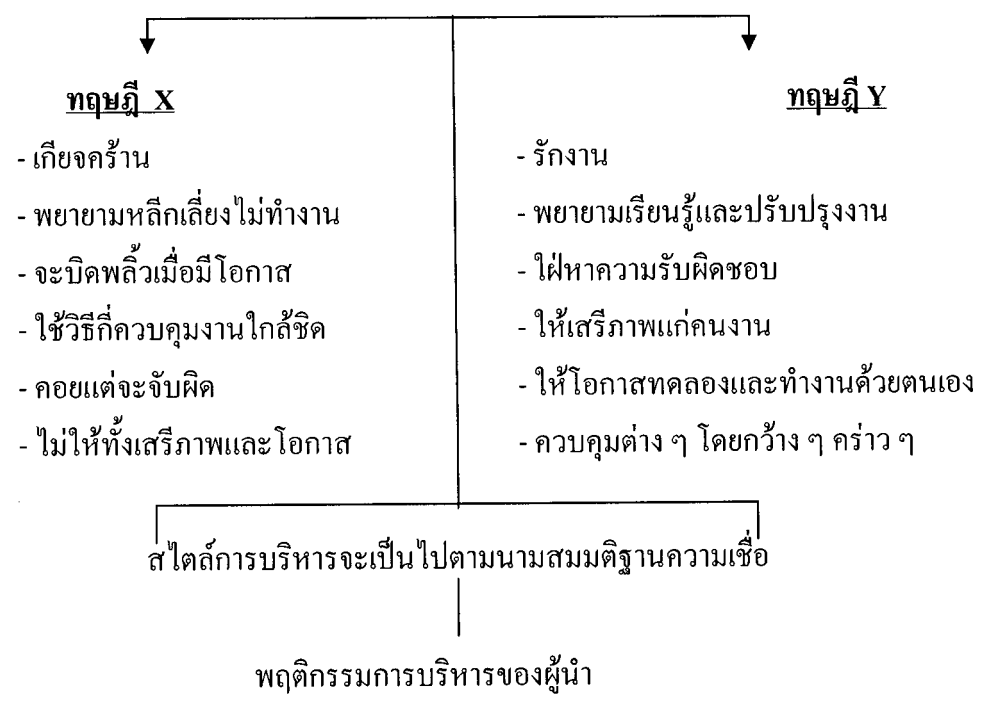
6. ภายใต้ระบบอุตสาหกรรมในปัจจุบัน เนื่องจากยังเข้าใจลักษณะของคนไม่ถูกต้อง จึงมีผลให้การใช้ทรัพยากรมนุษย์เป็นไปไม่ได้ผลเต็มที่ หรือใช้เพียงบางส่วนเท่านั้น

เกรเกอร์ ได้แนะนำปัจจัยเกี่ยวกับการจูงใจคนให้ทำงาน ผู้บริหารที่ฉลาดควรใช้ทฤษฎี Y มาปฏิบัติกับคนงาน และต้องพยายามลดตัวเองมาคลุกคลีใกล้ชิดกับบรรดาคนงานให้มาก แต่ทฤษฎี X จะเน้นถึงการสั่งการและควบคุมคนงานเป็นอย่างมากโดยมิได้มีการจูงใจแต่อย่างใด และเมื่อไม่มีแรงจูงใจงานต่าง ๆ ก็ไม่มีความหมายสำหรับคนงานคนงานจึงไม่อยากจะรับผิดชอบ หรือหาพันธะใส่ตัว และจะพยายามออกห่างและหลีกเลี่ยงทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งในทางทฤษฎี

จะสามารถใช้ได้กับสังคมที่ยังไม่เจริญ และมีคนว่างงานมากเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามทฤษฎี Y แนะนำว่าบุคคลเกิดมาเป็นคน และมีความปรารถนาที่จะพัฒนาต่อไปหรืออย่างน้อยที่สุดมนุษย์เกิดมาเป็นกลางโดยเหมือนกับกระดานเปล่า ซึ่งสุดท้ายสังคมจะระบายสีลงไป หากผู้บริหารจัดสภาพการทำงานให้ดี และจ่ายผลตอบแทนให้อัตราสูง ก็จะทำให้งานมีความหมายกับคนงานมากขึ้น เปิดโอกาสให้คนงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการในระดับสูงขึ้นไปการใช้ทฤษฎี Y มิได้ล่วงเลยการควบคุม แต่จะใช้การควบคุมทางอ้อมโดยภายในใจของบุคคลเองซึ่งจะมีผลดีต่องานที่จะได้รับการปฏิบัติที่ดีขึ้น องค์การที่จะมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้นและต่อสังคมที่จะมีการผลิตดีและมากขึ้นในที่สุด

ถ้าหากผู้บริหารยอมรับตัวแทนของมนุษย์ตามทฤษฎี Y และเกรเกอร์ แล้วควรพิจารณาถึงสิ่งเหล่านี้ด้วย คือ ปล่อยให้คนงานมีโอกาสได้ควบคุมการทำงานของตนเองยกเลิกการลงเวลาทำงาน และให้พนักงานกำหนดเวลาทำงานของตนเอง ใช้การบริหารที่แบบผู้บังคับบัญชาเพียงแต่กำหนด วัตถุประสงค์ และคอยประเมินผลงานความสำเร็จของพนักงาน ให้พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ แบบประชาธิปไตย และขอบเขตของงานให้มาก และท้าทายยิ่งขึ้น

ข้อสมมติฐานเกี่ยวกับคนธาตุแท้ของคนจะเป็นทางไหน

ภาพที่ 3 การแสดงพฤติกรรมของผู้บริหารของผู้นำ McGregor (1960)

ข้อสมมุติฐานทั้งสองข้อนี้จะเป็ข้อสมมุติฐานที่เกี่ยวกับคน ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารที่เข้าใจ และยึดถือปฏิบัติสำหรับแรงจูงใจผู้ใต้บัญชา เพื่อได้รับผลผลิตที่สูงขึ้น และโดยความเข้าใจดังกล่าวก็ย่อมจะเป็นเครื่องช่วยให้ผู้บริหาร ตระหนักถึงความเป็นจริงที่ว่า จะต้องใช้วิธีการบริหารตัวคนในลักษณะที่ถูกต้องยิ่งขึ้น

McGregor ให้ข้อเสนอแนะว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับการจูงใจให้คนทำงานนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องยอมรับข้อสมมุติฐานใหม่ของคน นั่นคือ Theory Y กล่าวว่า พนักงานจะถือว่างานเป็นสิ่งปกติธรรมดา และการทำงานเป็นสิ่งที่สนุกสนาน ดังนั้น คนทั่วไปจะไม่รังเกียจงานเสมอไป และถ้าหากสามารถหาวิธีการให้คนงานนั้นตอบสนองสิ่งจูงใจของตนได้จากหน้าที่การงานต่าง ๆ อย่างครบถ้วนแล้ว ย่อมทำให้ผลการทำงานมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็มีโอกาสตอบสนองสิ่งจูงใจในขั้นอื่น ๆ จากงานต่อไป

การใช้ Theory Y จะเปิดโอกาสให้มีการจูงใจคนงานอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนมากกว่า แต่ไม่ได้หมายถึงการละเลยการสั่งการ หากจะควบคุมทางอ้อม

แนวคิดดังกล่าวของ McGregor ถ้าหากได้พิจารณาอย่างถ่องแท้แล้ว จะเห็นถึงคุณค่าที่เป็นพื้นฐานที่จะให้ประโยชน์ต่อสังคมมนุษย์เป็นอย่างมาก คนงานจะได้รับการปฏิบัติที่ดีขึ้น งานมีประสิทธิภาพ ผลผลิตสูงขึ้น ซึ่งจะทำให้สังคมได้รับการตอบสนองมากขึ้นด้วย

ตามความเข้าใจของ McGregor ผู้บริหารในอดีตส่วนใหญ่เนื่องจากมิได้พิจารณาถึงธาตุแท้ของคนอย่างจริงใจและยุติธรรมกว่า มักจะเชื่อว่าคนไม่ดีเสมอ เหตุผลก็เพราะ เขาได้เคยเห็นการปฏิบัติและเลี่ยมสอนจากผู้บริหารในอดีต

แต่แท้ที่จริงนั้นธาตุแท้ของคนในสวนคั้นนี้มีอยู่มาก และผู้บริหารก็มีได้เคยที่จะหันมาสนใจและเข้าใจในความคิดของคนบ้างเลย โดยความเป็นจริง ถ้าหากพิจารณาให้ดีจะเห็นว่าคนมีข้อดีอยู่ไม่น้อย และที่สำคัญก็คือ มีกำลังความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตได้อย่างมาก ความฉลาดเฉลียวแหลมของมนุษย์ในความคิดริเริ่มสิ่งต่าง ๆ ที่ดีจะมีอยู่เสมอ และอาจกล่าวได้ว่า มีโอกาสดีขึ้นไปเรื่อยโดยไม่มีที่สิ้นสุดทีเดียว

McGregor จึงเสนอแนะให้ผู้บริหารมีใจเป็นกลางและยุติธรรมบ้าง หากหันมามองคุณค่ามนุษย์แล้วจะเห็นว่า เหตุที่คนมีลักษณะ Theory X เพราะสาเหตุจากผู้บริหารเองที่ทำให้เป็นเช่นนั้น ดังนั้น ผู้บริหารหากได้เข้าใจและเห็นถึงข้อดีของคนบ้างแล้ว ก็สมควรเป็นฝ่ายเริ่มเปลี่ยนวิธีการปกครองคนเสียใหม่โดยให้ความสำคัญต่อคนงานบ้าง หรือใช้วิธีนุ่มนวลกว่า ผลิตย่อมจะเกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุปพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ล้วนเกิดจากความต้องการ ที่สำคัญคือ แรงขับภายในตัวบุคคลนั้น เช่น ความหิว ความกระหาย ความต้องการทางเพศ และอื่น ๆ นอกจากแรงขับภายในแล้วอาจจะมีแรงขับภายนอกหรือแรงขับทางสภาพแวดล้อมของสังคม ซึ่งเป็นแรงขับที่เกิด

จากความต้องการทางด้านจิตใจและสังคมเป็นส่วนใหญ่ เช่น ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการความรัก ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น เป็นต้น

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้อธิบายความหมายที่เกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ดังนี้ “พึง” เป็นคำช่วยกริยา หมายความว่า ยอมตามจำเป็น “พอใจ” หมายความว่า สนใจ ชอบใจเหมาะ

Krech and Crutchfield (1948, p. 32) ได้ให้ความหมาย ความพึงพอใจคล้ายกันว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนอง

French (1964, p. 29) ได้กำหนดปัจจัยที่จูงใจบุคคลให้เกิดความพึงพอใจในงานไว้ว่ามีอยู่ 7 ประการ คือ ความมั่นคงในอาชีพ ความเป็นธรรมในเรื่องเงินเดือนหรือค่าจ้าง การควบคุมบังคับบัญชาสวัสดิการและผลประโยชน์ เกื้อกูล สภาพการทำงาน การมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน และเป็นอาชีพที่มีเกียรติในสังคม

Gilmer (1996, p. 55) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในงานของพนักงานว่าประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ 10 ประการ ดังนี้ คือ ความมั่นคงในการทำงาน โอกาสก้าวหน้าในการทำงานหน่วยงานและการจัดการ ค่าจ้างลักษณะของงาน การนิเทศงาน ลักษณะทางสังคม การติดต่อสื่อสาร สภาพการทำงานผลประโยชน์ที่ได้รับ ความต้องการทั้ง 3 ระดับ มีดังนี้ คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย เป็นความต้องการทางชีวภาพที่จำเป็นที่สุดระดับพื้นฐานของการดำรงชีวิต ปัจจัยที่ต้องการ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค อากาศบริสุทธิ์ มีน้ำสะอาด มีที่อยู่อาศัยเหมาะสม ฯลฯ ซึ่งการได้รับปัจจัยเหล่านี้ จะทำให้มนุษย์มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับต่ำสุด (Minimal level)

2. ความต้องการด้านจิตใจและสังคม เป็นความต้องการระดับชุมชน และสังคม ได้แก่ การศึกษา การคมนาคม การขนส่ง ความมั่นคงด้านจิตใจ ความปลอดภัยในทรัพย์สินการยอมรับผู้อื่น และบุคคลอื่นยอมรับตน นันทนาการและการบริการสังคม เมื่อมนุษย์ได้รับขั้นนี้ร่วมกับขั้นความต้องการทางร่างกาย จะเกิดคุณภาพชีวิตระดับที่พึงพอใจ (Satisfaction levels)

3. ความต้องการระดับความทะเยอทะยานส่วนบุคคล เป็นความต้องการระดับสูงสุด และเป็นความทะเยอทะยานส่วนบุคคล ซึ่งเป็นความทะเยอทะยานที่แตกต่างกันระหว่างบุคคลต่อบุคคล เช่นความต้องการมีชื่อเสียงเกียรติยศความมั่นคง และเป็นที่ยอมรับในความสามารถของตน ฯลฯ บุคคลที่บรรลุความต้องการระดับนี้ จะมีคุณภาพชีวิตระดับสูงสุด (Maximal level) แต่สภาพชีวิตในระดับนี้จะทำให้มนุษย์ต้องการสิ่งอุปโภคอย่างฟุ่มเฟือย มีความเป็นอยู่ที่อยู่โดดเด่น ทำให้เกิดปัญหาในการดำรงชีวิต ซึ่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่คอยลดลงมา จนอยู่ในระดับ

ที่พึงพอใจ เนื่องจากลดระดับความต้องการลงมา

อุทุมพร จามรมาน (2529, หน้า 20) ได้ให้ความหมายว่าเป็นการประเมินความรู้สึกของบุคคลต่อสภาพที่เป็นอยู่หรือเผชิญอยู่ ถ้ามีความรู้สึกดีต่อบ้าน ชุมชน และสังคม ก่อให้เกิดความอยากมีชีวิตอยู่ ความอยากทำให้ชีวิตมีความรื่นรมย์ และมองชีวิตที่มีความสุขเมื่อมนุษย์เมื่อต้องการแล้วไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเป็นสิ่งจูงใจทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการตอบสนอง สำหรับสิ่งจูงใจได้มีผู้เสนอความคิดไว้มาก ส่วนสิ่งจูงใจในการปฏิบัติงานนั้น ได้มีผู้เสนอความคิดไว้ ดังนี้

สมพงษ์ เกษมสิน (2527, หน้า 25) ได้เสนอความคิดเห็นว่า เทคนิคการจูงใจแยกพิจารณาได้เป็น 2 กรณี คือ

1. พิจารณาด้านเทคนิคการบริหาร อันได้แก่ วางแผนและจัดแบ่งงานในองค์กรให้ถูกต้อง มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน กำหนดอัตราค่าจ้างและเงินเดือนที่เป็นธรรมสร้างความก้าวหน้าในงาน สร้างผู้นำในงานให้เหมาะสมกับลักษณะของงาน
2. พิจารณาด้านสวัสดิการ อันได้แก่ บำเหน็จบำนาญ การประกันชีวิต และอุบัติเหตุในการปฏิบัติงาน การบริการด้านการรักษาพยาบาล ด้านสนทนาการ ด้านการศึกษา และที่อยู่อาศัย

นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการกองทัพบก

ผู้บัญชาการทหารบก ประกาศ “ปี 58 เป็นปีแห่งการปฏิบัติงานของกองทัพบก ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และเป็นรูปธรรมในทุกด้าน” สั่งทุกหน่วยสานต่อนโยบายรัฐบาล และ คสช. ภายใต้แนวคิด “ร่วมใจ ริเริ่ม จริงจัง เพื่อชาติและราชบัลลังก์” (กองทัพบก, 2558) การปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางของรัฐบาล คณะรักษาความสงบแห่งชาติ กระทรวงกลาโหม และตามแผนงานปกติของกองทัพบก สำหรับส่วนที่ 2 เป็นงานเร่งด่วนที่ผู้บัญชาการทหารบก ได้มอบให้ทุกหน่วยนำไปปฏิบัติใน 12 เรื่อง โดยคุณภาพชีวิต ถือเป็นหนึ่งใน 12 เรื่อง ซึ่งเป็นงานที่กองทัพบกต้องเร่งดำเนินการ โดยมีภารกิจในการดูแลสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ให้ทุกหน่วยดำเนินการอย่างจริงจัง สอดคล้องกับแผนงานในอนาคต โดยเน้นเรื่องการลดค่าใช้จ่าย งานพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงการจัดตั้งคณะทำงานพิจารณาเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นระบบ (กองทัพบก, 2558)

เมื่อพิจารณาถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลชั้นผู้น้อยโดยมุ่งเน้นที่ทหารกองประจำการ, กำลังพล และครอบครัว โดยเป้าหมายหลักในการดำเนินการ “เพื่อให้มีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นรวมทั้งมีอุดมการณ์ ใน ความเป็นทหารอาชีพ” ทั้งนี้จะต้องเกิดความยั่งยืนในการดำเนินการและมี การพัฒนาอย่างต่อเนื่องด้วย โดยในการปฏิบัติ ภายใต้

แนวความคิด” อุดมการณ์จะเกิดได้ต้องเริ่มจากคุณภาพชีวิตที่ดี” (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556)

สำหรับรายละเอียดในการพิจารณาการพัฒนาคุณภาพชีวิตสามารถแจกแจงเป็นองค์ประกอบหลักของคุณภาพชีวิต (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ได้ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่พักอาศัยและสำนักงาน หน่วยได้ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณอาคาร สำนักงาน ให้ร่มรื่นสวยงาม กำหนดเขตสุขภาพิบาลและแบ่งมอบความรับผิดชอบให้แก่หน่วย, จัดให้มีที่จอดรถยนต์ให้กับกำลังพล รณรงค์ต่อต้านอบายมุขต่าง ๆ และจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงาน, จัดให้มี โครงการธนาคารขยะ เพื่อลดปริมาณขยะและภาวะโลกร้อน อีกทั้งหน่วยสามารถจำหน่ายขยะได้เงินส่วนหนึ่ง นำมาจ่ายคืนให้กับกำลังพล ส่วนที่เหลือใช้เป็นสวัสดิการให้กับกำลังพล
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่พักของพลทหาร ได้จัดระเบียบโรงนอนทหารให้สะอาดเรียบร้อย มีอากาศถ่ายเท พร้อมจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะห้องน้ำ-ห้อง ส้วม ได้ปูพื้นกระเบื้องใหม่ และจัดให้มีของใช้ที่จำเป็น
3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัวทหารหน่วยได้แจกจ่าย ครบ ทูกรายการตามที่ กองทัพบก กำหนด และจัดให้มีสิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และที่รีดผ้าอย่างเพียงพอ
4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกาย จัดให้มีผู้ยาสามัญไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือ การใช้ มีการเยี่ยมเยียนกำลังพลที่เจ็บป่วย โดยผู้บังคับบัญชา และส่งเสริมให้ ทหารได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
5. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการอื่นๆ จัดให้มีร้านค้าสวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร และมีการบริการต่าง ๆ เช่น ห้องตัดผม, ไปรษณีย์และโทรศัพท์ทางไกล เป็นต้น รวมทั้งจัดให้มีการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา ปัจจุบันมีทหาร เรียนทั้งสิ้น 250 นาย, จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพก่อนปลดประจำการ และส่งเสริมการออม นอกจากการฝากที่ กองทัพบก กำหนด โดยเปิดบัญชีเงินฝาก เป็นรายบุคคล ซึ่งเมื่อปลดประจำการแล้ว ทหารจะรับเงินฝากคนละประมาณ 13,000 บาท และได้จัดให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ได้เยี่ยมเยียนครอบครัวทหารที่เดือดร้อนเพื่อให้ การช่วยเหลือตามความเหมาะสม
6. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอาหารและโภชนาการ จัดสภาพโรงเลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ และมีการตรวจโรคเจ้าหน้าที่สุทกรรมทุก 6 เดือน รวมทั้งได้ผ่านการตรวจ Clean food good taste จากกระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลทั่วไปของมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

1. ประวัติ ภารกิจ และการจัดหน่วยของมณฑลทหารบกที่ 19

ในปี พ.ศ.2512 กองทัพบกได้จัดตั้ง จังหวัดทหารบกปราจีนบุรี (ส่วนแยก อรัฐประเทศ) ตามคำสั่ง กองทัพบก(เฉพาะ)ที่ 703/ 12 ลง 27 ส.ค.12 โดยใช้อัตราเฉพาะกิจ (อฉก.) 5900 เพื่อสนับสนุนหน่วย ผส.2 ร.2 พัน.3 ในขณะนั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 กองทัพบกได้ยุบหน่วย จังหวัดทหารบกปราจีนบุรี (ส่วนแยกอรัฐประเทศ) ตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 129/ 33 ลง 14 ส.ค.33 แต่มีปัญหาในการปรับย้ายกำลังพล และงานการสนับสนุนหน่วยในพื้นที่ยังคงมีความจำเป็น ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2534 กองทัพบกจึงให้ชะลอการยุบเลิกหน่วยจังหวัดทหารบกปราจีนบุรี (ส่วนแยกอรัฐประเทศ) ไว้ตั้งแต่ 1 ก.พ.34 ตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 23/ 34 ลง 20 ก.พ.34

ในปี พ.ศ. 2535 กองทัพบกได้แปรสภาพหน่วย จังหวัดทหารบกปราจีนบุรี (ส่วนแยก อรัฐประเทศ) เป็นจังหวัดทหารบกปราจีนบุรี ตามคำสั่ง กองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 76/ 35 ลง 10 มิถุนายน พ.ศ. 2535 และ ในปี พ.ศ. 2539 กองทัพบกได้แปรสภาพหน่วยจังหวัดทหารบกปราจีนบุรี เป็น จังหวัดทหารบกสระแก้ว ตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ 52/ 39 ลง 13 มี.ค.39 เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดตั้ง จังหวัดสระแก้วของกระทรวงมหาดไทย โดยกำหนดให้มีที่ตั้งหน่วยชั่วคราว บริเวณค่ายสุรสิงหนาท อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว แห่งนี้ มีที่ตั้งปกติถาวรอยู่ที่ บริเวณ บ้านทุ่งพระ ตำบลท่าเกษม อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว (สุวิทย์ วงศ์วัลย์, 2542, หน้า 12-15)

2. ภารกิจและการจัดหน่วย

ภารกิจ

1. ภารกิจ การจัด ขอบเขตความรับผิดชอบ และการดำเนินงานของมณฑลทหารบกที่ 19
  - 1.1 บังคับบัญชา หน่วยขึ้นตรง และกำลังประจำถิ่นของกองทัพบกตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด
  - 1.2 รักษาความสงบเรียบร้อยในเขตพื้นที่ รวมทั้ง การศาลทหาร การคดี และการเรือนจำ
  - 1.3 ดำเนินการระดมสรรพกำลังในพื้นที่
  - 1.4 สนับสนุนหน่วยทหารในเขตพื้นที่
  - 1.5 ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จ เพื่อรักษาความสงบภายในและการป้องกันประเทศ

2. ชีคความสามารถ

- 2.1 รักษาระเบียบวินัย และแบบธรรมเนียมของทหารภายนอกที่ตั้งหน่วยทหาร

และมีอำนาจสั่งการแก่หน่วยทหารในเขตพื้นที่ ในกรณีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

2.2 ใช้อำนาจตามกฎหมายในการสั่งการแก่หน่วยทหาร เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยให้กับบุคคลสำคัญ สถานที่ และอสังหาริมทรัพย์ของทหารในเขตพื้นที่ รวมทั้งจัดการเฝ้ารักษาสถานที่ตั้งสำคัญอย่างต่อเนื่อง

2.3 อำนาจการรักษาความปลอดภัย สถานที่สำคัญทางทหารในเขตพื้นที่ ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ การพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง การรักษาสถานที่ และตำบลสำคัญสถานการณ์ฉุกเฉินทางการเงินทางราชการและการต่อต้านข่าวกรอง

2.4 ดำเนินการเกี่ยวกับการศาลทหาร การคดี และการเรือนจำ

2.5 ดำเนินการระดมสรรพกำลังทางด้านกำลังพล การสัตสดี การส่งกำลังบำรุง และการเกณฑ์ช่วยราชการทหาร

2.6 การจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

2.7 ดำเนินการกำลังพลในเรื่อง การจัดทำประวัติรับราชการ การดำเนินการเกี่ยวกับบำเหน็จ บำนาญ สนับสนุนหน่วยทหารในเขตพื้นที่

2.8 บำรุงขวัญทหารในเขตพื้นที่ด้วยการสวัสดิการ และการบำรุงขวัญอื่น ๆ เช่น การร้านค้า การสหกรณ์ การสโมสรทหาร การสงเคราะห์ทางการเงิน การออมทรัพย์ การสงเคราะห์ทางฅาปนกิจ การพิชิตทหาร การกีฬา การบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ การไปรษณีย์ การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก การอบรมจิตใจและการบริการด้านการศึกษา

2.9 จัดการสนับสนุนการฝึกให้กับหน่วยทหารในเขตพื้นที่ ในเรื่องเครื่องช่วยฝึก การบริการสนามฝึก และสนามยิงปืน

2.10 รักษาและควบคุม อสังหาริมทรัพย์ของทหารในเขตพื้นที่ รวมทั้งการเก็บผลประโยชน์จากสถานที่ หรืออสังหาริมทรัพย์เหล่านั้น

2.11 สนับสนุนทางการส่งกำลังให้แก่ตนเองและหน่วยทหารในเขตพื้นที่ ตามที่หน่วยเหนือกำหนด เช่น

2.11.1 การเคลื่อนย้ายและการขนส่งสิ่งอุปกรณั

2.11.2 การดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน การก่อสร้าง การซ่อมแซมตกแต่งอาคารสถานที่ การติดตั้งและซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก

2.11.3 การรักษาพยาบาล และการส่งกลับกำลังทหาร รวมทั้งครอบครัว ในเขตพื้นที่

2.11.4 เป็นตำบลส่งกำลังของบัญชาการช่วยรบหรือตามที่กองทัพบกกำหนด เพื่อทำหน้าที่เก็บรักษาแจกจ่ายและจำหน่ายสิ่งอุปกรณ์บางประเภท

2.12 จัดเก็บรักษาและบริการแบบธรรมเนียมแก่หน่วยทหาร และแจกจ่ายแบบธรรมเนียมของกองทัพบกแก่หน่วยทหารในเขตพื้นที่

2.13 ดำเนินการบริหารเงินราชการ ทำการเบิกจ่าย เก็บรักษา จัดทำบัญชีเงินราชการ ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และรวบรวม จัดทำ บริหาร ควบคุมงบประมาณ ตลอดจนรายงานผลการใช้งบประมาณของหน่วยทหารในเขตพื้นที่ ที่ต้องรับการสนับสนุนงบประมาณ จากมณฑลทหารบกที่ 19

2.14 จัดการติดต่อสื่อสารระหว่างที่ตั้งหน่วยทหารในเขตพื้นที่

2.15 จัดการประชาสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ทางทหาร ตลอดจนติดต่อกับหน่วยพลเรือนในเขตพื้นที่

2.16 กำกับดูแลประสานงาน และดำเนินงานกิจการพลเรือนในเขตพื้นที่

2.17 ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จในยามปกติ เช่น

2.17.1 ทำหน้าที่เป็นกองบัญชาการ พลเรือน ดำรวจ ทหาร ควบคุมกองกำลัง เพื่อการต่อสู้เบ็ดเสร็จ เพื่อป้องกันและต่อสู้เอาชนะคอมมิวนิสต์ รวมทั้งขบวนการก่อการร้ายทุกรูปแบบ

2.17.2 จัดตั้งมวลชนในหมู่บ้านยุทธศาสตร์พัฒนา

2.17.3 ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนา โดยการพัฒนาหมู่บ้านเป้าหมายในพื้นที่ ยุทธศาสตร์พัฒนา เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น ทำให้เกิดความรักและหวงแหนแผ่นดิน เสียสละ และอาสาสมัครเข้าต่อสู้กับข้าศึกเมื่อมีภัยคุกคาม

2.18 ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การต่อสู้เบ็ดเสร็จในยามสงคราม เช่น

2.18.1 ควบคุมบังคับบัญชาหน่วยกำลังประจำถิ่น ทั้งที่อยู่ในความควบคุมของกองทัพบกโดยตรง และขึ้นควบคุมทางยุทธการต่อกองทัพบก ได้แก่หน่วยกองพันทหารราบเบา กองพันทหารม้าเบา, ทหารพราน, ดำรวจตระเวนชายแดน, กองร้อยอาสาสมัคร, หน่วยปฏิบัติการพิเศษ และกำลังกึ่งทหารอื่น ๆ รวมทั้งประชาชน ในหมู่บ้านยุทธศาสตร์พัฒนา

2.18.2 ควบคุมและอำนวยการกำลังประจำถิ่น สนับสนุนการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ ในเขตพื้นที่ รวมทั้งขบวนการก่อการร้ายทุกรูปแบบ

2.18.3 ควบคุมบังคับบัญชาหน่วยกำลังประจำถิ่น สนับสนุนการต่อสู้ของกำลังรบหลักในเรื่องการกำบังหรือรั้งหน่วง การป้องกันการแทรกซึม การปฏิบัติสงครามกองโจร การระวังป้องกันพื้นที่ส่วนหลัง การรักษาความสงบเรียบร้อยของท้องถิ่น การรักษาความปลอดภัย

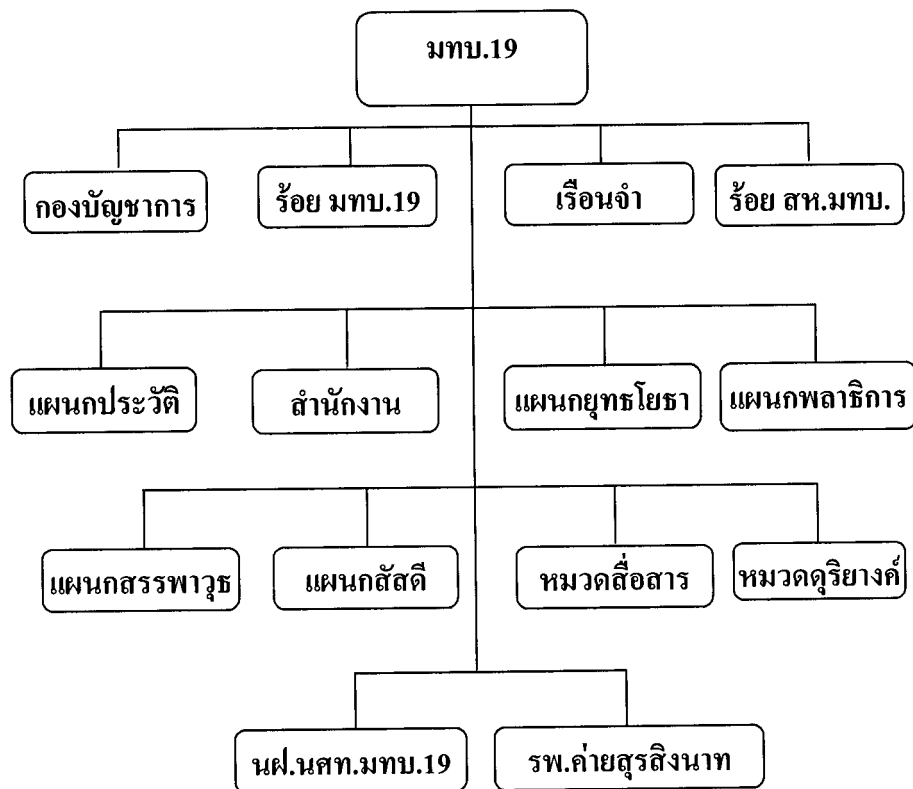
ต่อที่ตั้งและการควบคุมความเสียหายเป็นพื้นที่

2.18.4 ควบคุม และอำนวยความสะดวกกำลังประชาชนในหมู่บ้านยุทธศาสตร์พัฒนา ให้ปฏิบัติการ ในเรื่องการรวบรวมข่าวสาร การแจ้งเตือนการเข้ามาของข้าศึก การป้องกัน การก่อวินาศกรรม และการบ่อนทำลายของข้าศึก เป็นแกนของประชาชนในเขตพื้นที่ การร่วมปฏิบัติการสงครามกองโจร การรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน รวมทั้งการป้องกันชายแดน ในขั้นต้น

2.19 ปกครองบังคับบัญชา หน่วยขึ้นตรง และกำลังประจำถิ่นของกองทัพภาคตาม ที่ได้รับการแบ่งมอบ

การจัดหน่วย

มณฑลทหารบกที่ 19 บรรจุกำลังในอัตราระดับ มีหน่วยในอัตรา ดังนี้

ภาพที่ 4 อัตราการจัดหน่วยของมณฑลทหารบกที่ 19 (กองกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 19, 2558)

3. หน้าที่ของส่วนราชการมณฑลทหารบกที่ 19

1. กองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ 19

1.1 กำหนดนโยบาย วางแผน อำนวยการ ประสานงาน กำกับการ เกี่ยวกับกิจการ ทั้งสิ้นภายใน มณฑลทหารบกที่ 19

2. กองร้อยมณฑลทหารบกที่ 19

2.1 ภารกิจ ให้การระวังป้องกัน การบริหารแรงงานและการเลี้ยงดูแก่ กองบัญชาการ มณฑลทหารบกที่ 19 ดำเนินการรักษาการณ์ การจัดการกองเกียรติยศ และการระวังป้องกันที่ตั้ง ทางทหารที่สำคัญ ตลอดจนให้การสนับสนุนหน่วยทหารที่เกี่ยวข้องสนามฝึก สนามยิงปืน และ สนามบิน

2.2 จีตความสามารถ

2.2.1 ระวังป้องกันกองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ 19 ในที่ตั้งปกติและในสนาม

2.2.2 สนับสนุนการบริการ แรงงานและการเลี้ยงดู ให้แก่ กองบัญชาการมณฑล ทหารบกที่ 19

2.2.3 ดำเนินการรักษาการณ์ สถานที่ตั้งทางทหาร คลัง และสถานที่อื่นที่ได้รับ

มอบ

2.2.4 จัดกองเกียรติยศในงานพิธีต่าง ๆ

2.2.5 ดูแล และจัดบริการสนามฝึก สนามยิงปืน และสนามยิง ให้แก่หน่วยทหาร ในพื้นที่

2.2.6 ในยามสงครามจะเป็นหน่วยกำลังประจำถิ่น มีหน้าที่ดูแลรักษาที่ตั้งหน่วย ทหารและป้องกันพื้นที่ส่วนหลังตามที่ได้รับมอบ

2.2.7 ปฏิบัติการอย่างทหารราบได้ แต่ต้องได้รับการสนับสนุนในด้านการ ติดต่อสื่อสาร และอาวุธยิงสนับสนุน

2.2.8 การเคลื่อนย้ายหน่วยต้องได้รับการสนับสนุนยานพาหนะจากหน่วยเหนือ

3. กองร้อยทหารสารวัตรมณฑลทหารบกที่ 19

3.1 ภารกิจ ปฏิบัติงานในกิจการสารวัตรทหาร ให้แก่มณฑลทหารบกที่ 19

3.2 จีตความสามารถ

3.2.1 บังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียม ทหาร

3.2.2 อารักขา และรักษาความปลอดภัยแก่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และบุคคลสำคัญ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2.3 รักษาความปลอดภัยที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวกทางทหาร และการขนส่ง

3.2.4 จับกุมทหาร ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งอยู่ในอำนาจ ศาลทหารที่กระทำความผิด และป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่ทางทหาร

3.2.5 อำนวยการ และควบคุมการจราจรทางทหาร

3.2.6 สนับสนุนการพิทักษ์พื้นที่ส่วนหลัง

3.2.7 ดำเนินการต่อเชลยศึก บุคคลพลเรือนชาติอื่นที่ถูกกักกัน เมื่อได้รับ มอบหมาย

3.2.8 ทำการรบอย่างทหารราบได้ เมื่อจำเป็น

3.2.9 มีความคล่องแคล่วในการเคลื่อนที่ 25 เพอร์เซ็นต์

4. แผนกสัตตคิมณฑลทหารบกที่ 19

4.1 ดำเนินการควบคุม กำกับดูแล และประสานงานในกิจการสัตตคิมณฑล ซึ่งกำหนด ไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง แบบธรรมเนียม และบันทึกข้อตกลงที่เกี่ยวข้องในเขต ท้องที่จังหวัด

4.2 ดำเนินการควบคุมทหารกองเกิน และทหารกองหนุนในเขตท้องที่จังหวัด

4.3 ดำเนินการและประสานงานในกิจการสัตตคิมณฑลที่เกี่ยวข้องในเรื่องการเตรียม พลกับเจ้าหน้าที่ของ มณฑลทหารบกที่ 19 และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

4.4 บันทึก รายงาน ตรวจสอบ โต้ตอบ และชี้แจงปัญหาในกิจการสัตตคิมณฑลรวมทั้งงาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับราชการทหารตามที่ได้รับมอบหมาย

4.5 รวบรวมข้อมูล สถิติ และสถานภาพของทหารกองเกิน ทหารกองหนุน ในเขตพื้นที่จังหวัด เพื่อนำมาใช้ในการเข้ารับราชการทหาร และการเตรียมพล

4.6 หน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสายงานสัตตคิมณฑล ตลอดจนกิจการอันเกี่ยวกับกำลังคน ในเขตท้องที่จังหวัดตามผู้บังคับบัญชา หรือผู้ที่ซึ่งได้รับการมอบอำนาจให้บังคับบัญชา จะมอบหมายให้

4.7 รวบรวมข้อมูล สถิติ เกี่ยวกับการระดมสรรพกำลัง ด้านการส่งกำลังบำรุง ในเขตท้องที่จังหวัด

4.8 ดำเนินการด้านการข่าว ในเขตท้องที่จังหวัด ตามที่กองทัพบกกำหนด

4.9 ดำเนินการด้านการเงินของหน่วย

5. โรงพยาบาลค่ายสุรสิงหนาท

5.1 ภารกิจ ให้บริการทางการแพทย์แก่กำลังพล และครอบครัว หน่วยทหารในพื้นที่ และหน่วยทหารอื่น ๆ ที่ขอรับการสนับสนุน ตลอดจนบุคคลทั่วไป ตามความจำเป็น

5.2 ชีดความสามารถ

5.2.1 ดำเนินการในการตรวจวินิจฉัยโรคทั่วไปและเฉพาะโรคบางสาขา ให้การรักษาพยาบาลด้วยวิธีการต่าง ๆ แก่ ทหาร ข้าราชการ ลูกจ้าง ตลอดจนครอบครัวและบุคคลพลเรือนทั่วไปตามความจำเป็น

5.2.2 ดำเนินการทางเวชกรรมป้องกันให้แก่หน่วยทหารในพื้นที่รับผิดชอบ

5.2.3 ดำเนินการฝึกอบรมวิชาการทางการแพทย์ให้แก่กำลังพลตามที่ได้รับมอบ

5.2.4 ดำเนินการทางสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ให้แก่ผู้ป่วยตามความจำเป็น

5.2.5 ดำเนินการฝึกอบรมทหารกองประจำการ เหล่าทหารแพทย์ตามที่ได้รับมอบ

5.2.6 สนับสนุนสิ่งอุปกรณ์สายแพทย์ หรือจัดตั้งคลังสิ่งอุปกรณ์สายแพทย์ สนับสนุนหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ได้ตามที่ได้รับมอบ เมื่อจำเป็น

5.2.7 ปฏิบัติงานเป็นโรงพยาบาลขนาด 60 เตียง ในอัตราลด

5.2.8 ซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ในอัตราขั้นหน่วยได้

5.2.9 ระวังป้องกันตนเองได้อย่างจำกัด

6. หน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบกที่ 19

6.1 ภารกิจ อำนวยการประสานงานและดำเนินการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในเขตพื้นที่ มณฑลทหารบกที่ 19 ตลอดจนดำเนินการฝึกศึกษาหลักสูตรอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

6.2 ชีดความสามารถ

6.2.1 อำนวยการ ประสานงาน และดำเนินการฝึกศึกษา นักศึกษาวิชาทหาร ได้ถึง ชั้นปีที่ 3 และอาจดำเนินการฝึกศึกษานักศึกษาวิชาทหาร ได้ถึงชั้นปีที่ 5 แต่ต้องได้รับการสนับสนุน จากศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารมณฑลทหารบก หรือหน่วยทหารในพื้นที่ ตามความจำเป็น

6.2.2 ดำเนินการฝึกและปกครองบังคับบัญชา นักศึกษาวิชาทหาร ได้ 3,000 คน

6.2.3 ดำเนินการฝึกศึกษาหลักสูตรอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

6.2.4 จะต้องได้รับการสนับสนุนทางการช่วยรบจากหน่วยเหนือ

7. หมวดดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ 19

7.1 ภารกิจ ปฏิบัติงานในกิจการดุริยางค์ ให้แก่ มณฑลทหารบก/ จังหวัดทหารบก หรือหน่วยอื่นที่ได้รับการแบ่งมอบ

7.2 ชีดความสามารถ

- 7.2.1 บรรเลงแบบวงโยชวาทิต ประจำแถวในพิธีต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- 7.2.2 บรรเลงแบบวงหัตถดนตรี ในงานเลี้ยงรื่นเริง งานพิธี และในโอกาสต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- 7.2.3 ดำเนินการซ่อมบำรุงชิ้นหน่วยเครื่องดนตรีในอัตราได้อย่างจำกัด
- 7.2.4 การเคลื่อนย้าย และการบริการอื่น ๆ ต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือ หรือหน่วยรับการสนับสนุน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมในส่วนองงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ดังมีรายละเอียด ดังนี้

ธราพงษ์ มะละคำ (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนกรณีศึกษานายทหารชั้นประทวน ในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการที่ 1 เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิต ในด้านอาหาร และโภชนาการ ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัยการ ได้รับการบริการขั้นพื้นฐาน วงจรชีวิตกับการทำงาน ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความภูมิใจและมีเกียรติ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ การงานและสภาพการทำงาน ประการที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ในด้านระดับชั้นยศ อายุราชการ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุคคลในครอบครัว รายได้ ตำแหน่งในการรับราชการ และจำนวนผู้ได้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นายทหารชั้นประทวนใน กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ จำนวน 180 นาย จากประชากรทั้งหมด 324 นาย โดยศึกษาข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติการหาค่าความถี่ ร้อยละ การแสดงผลการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นด้านคุณภาพชีวิต ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้ค่าไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษา ตำแหน่งในการรับราชการ และจำนวนผู้ได้บังคับบัญชา ของนายทหารชั้นประทวนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ระดับชั้นยศ อายุราชการ สถานภาพ จำนวนบุคคลในครอบครัว และรายได้ของนายทหารชั้นประทวนไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต โดยมีระดับความเห็นของกำลังพลส่วนใหญ่ไปในทิศทางเดียวกัน คือ สูงมาก และสูง ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไพศาล หน่ายมี (2548) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณภาพชีวิตของศูนย์การทหารม้าค่ายอดิศร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตกำลังพลของการทหารม้า ค่ายอดิศร

และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตกำลังพลของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ กำลังพลของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร จำนวน 300 นาย โดยตัวแปรที่นำมาศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับชั้นยศ สถานภาพ การสมรส รายได้ ระดับการศึกษา และการออมทรัพย์ ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพชีวิต 10 ด้าน คือ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ด้านบริการขั้นพื้นฐาน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการภายในหน่วย ด้านสุขอนามัย ด้านการรับรู้ข่าวสาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความภูมิใจในเกียรติ และด้านความมั่นคงของครอบครัว ผลการศึกษา พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตกำลังพลของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับคุณภาพชีวิตกำลังพลของ ศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร พบว่า อายุ ระดับชั้นยศ สถานภาพสมรส รายได้ ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตกำลังพลของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร ส่วนการออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เทวินทร์ ศิริปัญญา, ร.อ. (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน และของใช้ประจำตัว ด้านที่พักอาศัย ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการและวิชาชีพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทหารกองประจำการในกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี จำนวน 254 นาย จากผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านอาหารและโภชนาการจะมีระดับความคิดเห็นต่ออาหารมื้อกลางวันและมื้อเย็นกับข้าว 2 อย่าง มากที่สุด ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัวจะมีระดับความคิดเห็นกับการได้รับของใช้ที่มีคุณภาพดีพอที่จะใช้ตลอดอายุการใช้งานมากที่สุด ด้านที่พักอาศัยจะมีระดับความคิดเห็น โดยหน่วยที่มีที่พักบรรยากาศน่าอยู่ มีความเป็นธรรมชาติและร่มรื่นมากที่สุด ด้านสุขภาพร่างกายจะมีระดับความคิดเห็นโดยหน่วยที่มีห้องพยาบาลสำหรับผู้ป่วยอย่างเพียงพอมากที่สุด ด้านสวัสดิการและวิชาชีพจะมีระดับความคิดเห็นโดยหน่วยมีร้านค้าตัดผมเพียงพอมากที่สุด ด้านคุณธรรมและจริยธรรมจะมีระดับความคิดเห็นโดยหน่วยที่มีการณรงค์ไม่ให้อยู่เกี่ยวกับอบายมุขและสิ่งเสพติดทุกประเภทมากที่สุด ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเรื่องของระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ของทหารกองประจำการก่อนเข้ามาเป็น

ทหารกองประจำการนั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยภายในองค์การในด้านการปกครองดูแลผู้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยภายนอกองค์การด้านการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมในการเป็นทหารและด้านภาวะเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมบูรณ ฒ หนองคาย (2549) ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการหน่วยจังหวัดทหารบกเลย มีวัตถุประสงค์การศึกษา คือ (1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการหน่วยจังหวัดทหารบกเลย (2) ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ หน่วยจังหวัดทหารบกเลย (3) สร้างยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต ของทหารกองประจำการ หน่วยจังหวัดทหารบกเลย ระเบียบวิธีวิจัยมีลักษณะการผสมผสานหลายวิธีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยที่เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปและการประเมินระดับคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ ทหารกองประจำการ หน่วยจังหวัดทหารบกเลย จำนวน 200 คน ส่วนเชิงคุณภาพใช้ประเด็นการสนทนากลุ่ม โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ฝ่ายอำนวยการ หัวหน้าหน่วย/ ฝ่าย/ แผนก ของจังหวัดทหารบกเลย จำนวน 12 คน และร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ กับ หัวหน้าหน่วยฝ่ายและหัวหน้าแผนกอื่น จำนวน 10 คน และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากผู้ระดับบริหารสูง/ ผู้บริหาร จำนวน 5 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ ผลการศึกษาพบว่า (1) ระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ร้อยละ 71 อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 18 อยู่ในระดับต่ำ และร้อยละ 11 อยู่ในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์คุณภาพชีวิตเป็นรายด้าน ทั้งหมด 6 ด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตในด้านสวัสดิการอื่น ๆ มีสัดส่วนของการมีคุณภาพชีวิตสูงเป็นสัดส่วนมากที่สุด คือ ร้อยละ 20 ในทางตรงกันข้าม ด้านที่อยู่อาศัย มีสัดส่วนของการมีคุณภาพชีวิตต่ำและเป็นสัดส่วนมากที่สุด คือ ร้อยละ 17 (2) ผลการศึกษา สภาพการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า อาหารมีรสชาติพอใช้ ปริมาณอาหารพอเพียง มีรายการอาหารค่อนข้างจำกัด ซ้ำซาก เครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว ที่แจกจ่ายให้ทหารกองประจำการพอเพียงต่อการสวมใส่ ผลัดเปลี่ยน ใช้งานคุณภาพเหมาะสมกับราคาอยู่ในระดับพอใช้ ที่อยู่อาศัยมีอาคารสถานที่เพียงพอ การจัดระเบียบดินภูมิทัศน์ดี มีการตรวจสุขภาพร่างกายประจำปี และเล่นกีฬาบ้าง มีร้านค้าสวัสดิการ ร้านตัดผม และจัดการศึกษาระบบนอกโรงเรียน รวมทั้งมีการอบรมศีลธรรมประจำเดือน การอบรมประจำวันและการร่วมกิจกรรมทางศาสนาในบาง โอกาสที่เหมาะสม ส่วนผลการศึกษาปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบว่า ค่าครองชีพสูง ทำให้การบริการด้านอาหาร

มีปริมาณ และคุณค่าทางโภชนาการลดลง และสุขอนามัยของการประกอบอาหารมีน้อย เครื่องแต่งกายและของใช้ส่วนตัวที่ได้รับแจกจ่ายบางครั้ง คุณภาพอยู่ในเกณฑ์พอใช้ เนื่องจากจำกัด ด้านงบประมาณ ที่อยู่อาศัยจำเป็นต้องปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย ยาสามัญประจำบ้าน ไม่พอเพียง ต่อจำนวนทหารที่เจ็บป่วยและการบริการ ไปรษณีย์และโทรศัพท์สาธารณะทางไกลมีน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้บริการ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมประเพณี วัฒนธรรม ท้องถิ่นและโครงการริเริ่มกิจกรรมทางศาสนาของหน่วยงานมีน้อย (3) ผลการสร้างยุทธศาสตร์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ หน่วยจังหวัดทหารเลย ประกอบด้วย 4 ประเด็น ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (1) การส่งเสริมทางการศึกษา (2) การพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพ (3) การยกระดับ การพัฒนาคุณภาพชีวิต (4) การพัฒนาการอบรมปลูกฝังอุดมการณ์และฝึกระเบียบวินัย

ปกครอง มนธาตุพลิน (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็น และเปรียบเทียบความคิดเห็น และภาคความสัมพันธ์ของทหารกองประจำการ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษา ทหารเรือ จำนวน 254 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) t-test การทดสอบ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบ ของ Scheffe และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ที่ระดับนัยสำคัญสถิติ .05 ผลการศึกษาพบว่า ทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับดี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาและการรับรู้เกี่ยวกับ ค่านิยมในการเป็นทหารอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิต ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอน และของใช้ประจำตัวมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็น ในเรื่องคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน สำหรับทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษา ทหารเรือ ที่มีการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหารและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ ทหารต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา และการรับรู้เกี่ยวกับนียมในการเป็นทหาร มีความสัมพันธ์กับ ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อินทร ทิพย์คุณอก (2553) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของ

การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรพัฒนานคร และเพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาาระดับคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดสถานีตำรวจภูธรพัฒนานคร โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรพัฒนานคร จำนวน 101 นาย (ประชากรทั้งหมด) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในวิจัยคือ สถิติเชิงพรรณนา (Description statistics) โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เพื่ออธิบายระดับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ผลการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรพัฒนานคร โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อันดับหนึ่งคือ ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมาด้านความสัมพันธ์ระหว่างงานกับชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมและการยอมรับทางสังคม ด้านระเบียบวินัยและความเป็นธรรม ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวกับการปฏิบัติงาน ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านค่าตอบแทน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรพัฒนานคร จำแนกตามอายุ การศึกษา อายุราชการ สถานภาพ รายได้ ที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนผลการศึกษา ข้อเสนอแนะการพัฒนาคุณภาพชีวิตพบว่าข้าราชการตำรวจต้องการให้ปรับเงินเดือนให้เท่าเทียมกับหน่วยงานอื่นที่มีภารกิจใกล้เคียงกันและให้เพิ่มเบี้ยเลี้ยงและค่าครองชีพตามภาวะเศรษฐกิจ

สิริพันธุ์ สหสร้างสีกุล (2556) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคของพลทหารกองประจำการ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ ประการที่ 1 ต้องการทดสอบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคมากน้อยเพียงใด อีกประการหนึ่ง คือ ต้องการศึกษาว่าความแตกต่างในลักษณะส่วนบุคคลจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคมากน้อยเพียงใด การทดสอบกระทำโดยเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตระหว่างกลุ่มเป้าหมาย คือ พลทหารที่ทำงานในภาคสนาม ซึ่งคาดหมายจะเป็นผู้มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคสูง กับกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งเป็นทหารที่ทำงานในสำนักงานและบ้านผู้บังคับบัญชา จำนวน 200 นาย ใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า สำหรับผู้ประกอบอาชีพพลทหารแล้ว กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการฝึกให้มีความสามารถในการเผชิญและฟื้นฝ่าอุปสรรคสูง กลับมีคุณภาพชีวิตการทำงานต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกด้าน สำหรับลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน มีเพียง อายุ รายได้ ภาระหนี้สิน จากผลการศึกษาผู้วิจัยเสนอแนะว่า กองทัพอควรจัดสวัสดิการที่จะเพิ่มคุณภาพชีวิตการทำงานในกลุ่มทหารที่ทำงานในภาคสนาม

ให้สูงขึ้น ในทางตรงข้ามควรหาทางฝึกให้พลทหารที่ทำงานในสำนักงานและบ้านผู้บังคับบัญชา มีความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคมากขึ้น ทั้งนี้เพราะความสามารถในการเผชิญ และฟันฝ่าอุปสรรคมีประโยชน์ต่อการให้บริการประชาชนซึ่งเป็นหน้าที่หลักงานพลทหารกลุ่มนี้

เสถียร เสถียรเงิน (2557) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ

ในจังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ในจังหวัดนครปฐม และ (2) เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ทหารกองประจำการในจังหวัดนครปฐม จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามที่สร้างโดยผู้วิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในจังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดีทุกด้านเรียงตามลำดับ จากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านจิตใจ และด้านร่างกาย (2) การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ทหารกองประจำการในจังหวัดนครปฐม ที่มีอายุ สถานภาพ สมรส การศึกษา ระยะเวลาประจำการ และหน่วยงานที่สังกัด ต่างกัน มีคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน

ภานุพงษ์ จุนปาน (2555) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กรมการทหารช่าง กองทัพบก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กรมการทหารช่างกองทัพบก (2) ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกรมการทหารช่างกองทัพบก และ (3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการสังกัดกรมการทหารช่างกองทัพบก ประชากร ได้แก่ทหารกองประจำการ สังกัดกรมการทหารช่าง จำนวน 672 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 251 คน คำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า (1) คุณภาพของชีวิตทหารกองประจำ การ กรมการทหารช่างกองทัพบก อยู่ใน ระดับมาก โดยด้านเวลาทำงานและชีวิตส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2) ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกรมการทหารช่างกองทัพบก ได้แก่ สภาพการทำงานการปกครองดูแล จากผู้บังคับบัญชา สภาวะเศรษฐกิจ รวมทั้งความเชื่อมั่นและการยอมรับจากสังคมโดยตัวแปร ทั้งหมดนี้มีผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ปัญหาอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ค่าตอบแทนที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการครองชีพในภาวะเศรษฐกิจ ปัจจุบัน เนื่องจากค่าครองชีพในสังคมสูงขึ้น ข้อเสนอแนะ คือ ควรปรับเพิ่มค่าตอบแทน

ให้สูงมากขึ้น และเปิดโอกาสให้เสนอผลงานหรือสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์
ในการปฏิบัติงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ มณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว” ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยมีรายละเอียด การศึกษาดังนี้

วิธีการที่ใช้ศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถจำแนกวิธีการศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การทบทวนเอกสาร (Literature reviews) โดยการรวบรวมเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร ทั้งที่เป็นหนังสือ บทความ รายงานสรุปของหน่วยงานราชการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาความคิดเห็นของนิสิต ต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว โดยพิจารณาในด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านอาจารย์ผู้สอน และด้านอาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์การสอน ตามลำดับ
2. การวิจัยเชิงปริมาณ โดยอาศัยวิธีการสำรวจข้อมูล (Survey method) การเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire)

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ ทหารกองประจำกรมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกได้ตามตาราง ที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว
ประจำปีการเกณฑ์ทหาร พ.ศ. 2558 จำแนกตามรอบผลัดของการเข้ารับราชการทหาร
(กองร้อยมณฑลทหารบกที่ 19, 2558)

ลำดับ	ประชากร	จำนวน
1	ทหารกองประจำการผลัด 1 (เข้ารับราชการเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2558)	110
2	ทหารกองประจำการผลัด 2 (เข้ารับราชการเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2558)	101
	รวม	211

หมายเหตุ: ช่วงระยะเวลาการเกณฑ์ทหารประจำปี พ.ศ. 2558 คือระหว่างวันที่ 1-7 เมษายน 2558

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple choices) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร และการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านที่พักอาศัยและสำนักงาน ด้านที่พักของพลทหาร ด้านเครื่องแต่งกายเครื่องนอนและของใช้ส่วนตัว ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ด้านอาหารและโภชนาการ ข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตรา Rating scale 5 ระดับ คือ จริง ค่อนข้างจริง ไม่แน่ใจ ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง โดยกำหนดระดับคะแนน (ตัดแปลงจาก อรพินทร์ ชูชม, 2545, หน้า 53) ดังนี้

จริง	ให้	5	คะแนน
ค่อนข้างจริง	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ค่อนข้างไม่จริง	ให้	2	คะแนน
ไม่จริง	ให้	1	คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย
2. นิยามตัวแปรเพื่อสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ

ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ พิจารณาความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำกลับมาขอความเห็นชอบจากอาจารย์ ที่ปรึกษา จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

4.1 ดร.ชิตพล ชัยมะดัน	อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
4.2 พ.อ.ชัยวัฒน์ บุญธรรมเจริญ	รองผู้บัญชาการ มณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
4.3 พ.อ.ศราวุธ รบเมือง	รองเสนาธิการ มณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

สำหรับการวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามใช้ดัชนี ความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การศึกษา/ นิยามศัพท์เฉพาะ (Index of item objective congruence: IOC) โดยมีสูตรการคำนวณ (วโรปภา อารีราษฎร์, 2551, หน้า 121-122) คือ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ ICO = ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ/
วัตถุประสงค์การศึกษา

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยกำหนดระดับคะแนนให้ผู้เชี่ยวชาญเลือก ได้แก่

+1 หมายถึง ข้อคำถาม มีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่า ข้อคำถาม มีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ

-1 หมายถึง ข้อคำถาม ไม่มีความสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ

ทั้งนี้ กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม ดังนี้

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าเหมาะสมแสดงว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา/ นิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อคำถามที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 ถือว่าไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การศึกษา/ นิยามศัพท์เฉพาะ ควรตัดทิ้ง หรือปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้กับทหารกองประจำการกองพันทหารราบที่ 3 รักษาพระองค์ ค่ายสุรสิงหนาท จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

6. นำแบบสอบถามที่ได้ไปใช้กับประชากรทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ เพื่อขออนุญาตและขอข้อมูลและขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

2. เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้วที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยแนะนำตัวผู้วิจัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับแก่ทหารกองประจำการกลุ่มเป้าหมาย

เมื่อนิสิตได้รับทราบคำชี้แจงจากผู้วิจัย และพร้อมที่จะให้ข้อมูล ผู้วิจัยจึงแจกแบบสอบถามให้ประชากรทหารกองประจำการและผู้วิจัยไปปรับคืนด้วยตัวเอง พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วจึงนำไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1-30 เมษายน พ.ศ. 2559

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้อง กับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร และการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) โดยประกอบการนำเสนอแบบตารางพร้อมคำอธิบาย

2. คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยประกอบการนำเสนอแบบตารางพร้อมคำอธิบาย

3. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ชุดคำสั่งเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (Compare mean) ในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์

เกณฑ์การแปลผล

การวิจัยครั้งนี้ เรื่องคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้ค่าสถิติ คะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) กำหนดช่วงการวัดแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) (ลีอชัย วงษ์ทอง, 2555, หน้า 91) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อันตรายภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.8
 \end{aligned}$$

และกำหนดเกณฑ์ การแปลความหมายของข้อมูลแต่ละด้าน ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
1. ค่าเฉลี่ย 4.21 -5.00	มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ค่าเฉลี่ย 3.41 -4.20	มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก
3. ค่าเฉลี่ย 2.61 -3.40	มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง
4. ค่าเฉลี่ย 1.81 -2.60	มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย
5. ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.80	มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของทหารกอง ประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพ ชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนก ตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร และการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา จำนวน 211 คนซึ่งผู้วิจัย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบก ที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ในตอนต้นที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของทหารกองประจำการในมณฑลทหาร อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร และการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ดังแสดงในตารางที่ 2-9

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ
จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
21-23 ปี	176	83.41
24 ปีขึ้นไป	35	16.59
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 21-23 ปี คิดเป็นร้อยละ 83.41 และมีอายุ 24 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 16.59 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ
จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	52	24.64
มัธยมศึกษาตอนต้น	33	15.64
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	87	41.23
ปวส./ อนุปริญญา	13	6.17
ปริญญาตรีขึ้นไป	26	12.32
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มากที่สุด ร้อยละ 41.23 รองลงมาคือ มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ปริญญาตรีขึ้นไป และปวส./ อนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 24.64, 15.64, 12.32 และ 6.17 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ
จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร

อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/ นักศึกษา	53	25.12
รับจ้างทั่วไป	89	42.17
พนักงานบริษัท	53	25.12
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	5	2.37
เกษตรกร	4	1.90
อื่น ๆ	7	3.32
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพก่อนเข้ารับราชการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด ร้อยละ 42.17 รองลงมา คือ นักเรียน/ นักศึกษา พนักงานบริษัทมีลำดับเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25.12 อื่น ๆ ร้อยละ 3.32 ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 2.37 และเกษตรกร ร้อยละ 1.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ
จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร

รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	50	23.70
ต่ำกว่า 7,000 บาท	57	27.01
7,001-10,000 บาท	60	28.44
10,001-15,000 บาท	28	13.27
15,001 บาทขึ้นไป	16	7.58
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 7,001-10,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 28.44 รองลงมาคือ มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ไม่มีรายได้ รายได้ 10,001-15,000 บาท และรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.01, 23.70, 13.27 และ 7.58 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการออม

การออม	จำนวน	ร้อยละ
เงินออม	99	46.92
ไม่มีเงินออม	112	53.08
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการออม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่มีเงินออม คิดเป็นร้อยละ 53.08 และมีเงินออม คิดเป็นร้อยละ 46.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามภาระหนี้สิน

ภาระหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
มีภาระหนี้สิน	81	38.39
ไม่มีภาระหนี้สิน	130	61.61
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามภาระหนี้สิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่มีภาระหนี้สิน มากที่สุด ร้อยละ 61.61 และมีภาระหนี้สิน ร้อยละ 38.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ
จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามค่านิยมการเป็นทหาร

ค่านิยมการเป็นทหาร	จำนวน	ร้อยละ
ท่านชื่นชอบในการเป็นทหาร	112	53.08
ท่านไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร	99	46.92
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามค่านิยมการเป็นทหาร พบว่า ค่านิยมในการชื่นชอบการเป็นทหารมากที่สุด ร้อยละ 53.08 และค่านิยมในการไม่ชื่นชอบการเป็นทหารน้อยสุด ร้อยละ 46.92 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ
จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา

การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา	จำนวน	ร้อยละ
- การได้รับมอบหมายงานที่สำคัญ จากผู้บังคับบัญชา		
เคย	153	72.51
ไม่เคย	58	27.49
- การได้รับคำชื่นชมจากผู้บังคับบัญชา		
เคย	159	75.36
ไม่เคย	52	24.64
- การเยี่ยมเยียนกำลังพลจาก ผู้บังคับบัญชา		
เคย	134	63.51
ไม่เคย	77	36.49
รวม	211	100.00

จากตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา พบว่าการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา เคยมีการ ได้รับมอบหมายงานที่สำคัญจากผู้บังคับบัญชามากที่สุด ร้อยละ 72.51 เคยได้รับคำชื่นชมจากผู้บังคับบัญชามากที่สุด ร้อยละ 75.36 และเคยได้รับการเขียนเขียนกำลังพลจากผู้บังคับบัญชามากที่สุด ร้อยละ 63.51

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ในตอนต้นที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิต ของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ในด้านสถานที่ทำงาน ด้านที่พักของพลทหาร ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ด้านอาหาร และโภชนาการ ดังแสดงในตารางที่ 10-16

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง				
1. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้มีการปรับปรุง ภูมิทัศน์บริเวณอาคาร สำนักงานให้ร่มรื่น สวยงาม	104 (49.29)	103 (48.82)	3 (1.42)	1 (0.47)	0 (0.00)	4.47	0.55	มากที่สุด	5
2. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้กำหนดเขตสุขภาพ และแบ่งมอบ ความรับผิดชอบ ให้แก่หน่วย	124 (58.77)	81 (38.39)	6 (2.84)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.56	0.55	มากที่สุด	3

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ค่อนข้าง จริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง				
3. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการรณรงค์ ต่อต้านอบายมุข ต่าง ๆ เช่น ห้ามเล่น การพนันในสถานที่ ทำงาน/ สำนักงาน	125 (59.24)	81 (38.39)	4 (1.90)	1 (0.47)	0 (0.00)	4.56	0.56	มากที่สุด	2
4. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีการจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงาน	132 (62.56)	76 (36.02)	2 (0.95)	1 (0.47)	0 (0.00)	4.61	0.54	มากที่สุด	1
5. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีโครงการ ธนาคารขยะ เพื่อลด ปริมาณขยะ และให้เกิด ความสะอาด เรียบร้อยกับสถานที่	126 (59.72)	74 (35.07)	9 (4.27)	1 (0.47)	1 (0.47)	4.53	0.65	มากที่สุด	4
	รวม					4.55	0.40	มากที่สุด	

จากตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงานในภาพรวม พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน พบว่า

ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระเบียบ 5ส. ภายในสำนักงาน เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.54$) รองลงมาคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีการรณรงค์

ต่อต้านอบายมุขต่าง ๆ เช่น ห้ามเล่นการพนันในสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ($\mu = 4.56, \sigma = 0.56$) และอันดับสุดท้าย คือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทได้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณ อาคารสำนักงานให้ร่มรื่นสวยงาม ($\mu = 4.47, \sigma = 0.55$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านที่พักของพลทหาร

ด้านที่พักของพลทหาร	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง				
6. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีระเบียบ โรงนอนทหาร ให้สะอาดเรียบร้อย มีอากาศถ่ายเท	122 (57.82)	86 (40.76)	1 (0.47)	1 (0.47)	1 (0.47)	4.55	0.59	มากที่สุด	3
7. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม	153 (72.51)	50 (23.70)	5 (2.37)	2 (0.95)	1 (0.47)	4.67	0.62	มากที่สุด	1
8. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีของใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ	152 (72.04)	52 (24.64)	5 (2.37)	1 (0.47)	1 (0.47)	4.67	0.59	มากที่สุด	2
	รวม					4.63	0.51	รวม	

จากตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านที่พักของพลทหารในภาพรวม พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63, \sigma = 0.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านที่พักของพลทหาร พบว่า

ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.62$) รองลงมาคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีของใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ ($\mu = 4.67$, $\sigma = 0.59$) และอันดับสุดท้ายคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีระเบียบโรงนอนทหารให้สะอาดเรียบร้อยมีอากาศถ่ายเท ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว

ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ ส่วนตัว	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ค่อนข้าง จริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง				
9. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีการแจกจ่าย เครื่องนอนของ ใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก เป็นต้น ให้แก่ ทหาร กองประจำการ	129 (61.14)	76 (36.02)	3 (1.42)	3 (1.42)	0 (0.00)	4.57	0.60	มากที่สุด	1
10. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีสิ่งจำเป็น ในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้า อย่างเพียงพอ	127 (60.19)	76 (36.02)	7 (3.32)	1 (0.47)	0 (0.00)	4.56	0.59	มากที่สุด	2
	รวม					4.56	0.52		

จากตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัวในภาพรวม พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = 0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว พบว่า

ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีการแจกจ่ายเครื่องนอนของใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก เป็นต้น ให้แก่ทหารกองประจำการ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57, \sigma = 0.60$) รองลงมาคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีสิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้าอย่างเพียงพอ ($\mu = 4.56, \sigma = 0.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสุขภาพร่างกาย

ด้านสุขภาพร่างกาย	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ไม่แน่ใจ		ไม่จริง					
		ก่อนข้างจริง	หลังข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	หลังข้างไม่จริง				
11. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีผู้ยาสามัญไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือการใช้	114 (54.03)	88 (41.71)	6 (2.84)	3 (1.42)	0 (0.00)	4.48	0.63	มากที่สุด	5
12. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีการเยี่ยมเยียนกำลังพลที่เจ็บป่วยที่อยู่โรงพยาบาลโดยผู้บังคับบัญชา	132 (62.56)	74 (35.07)	3 (1.42)	2 (0.95)	0 (0.00)	4.59	0.57	มากที่สุด	4

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านสุขภาพร่างกาย	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง				
13. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ส่งเสริมให้ ทหาร กองประจำการ ได้ออกกำลังกาย อย่างสม่ำเสมอ	137 (64.93)	70 (33.18)	2 (0.95)	2 (0.95)	0 (0.00)	4.62	0.56	มากที่สุด	2
14. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดสถานที่ และอุปกรณ์ ในการออกกำลังกาย ให้กับทหารกอง ประจำการ	134 (63.51)	74 (35.07)	1 (0.47)	1 (0.47)	1 (0.47)	4.61	0.58	มากที่สุด	3
15. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดกิจกรรมส่งเสริม การออกกำลังกาย ให้กับทหาร กองประจำการ	144 (68.25)	62 (29.38)	4 (1.90)	1 (0.47)	0 (0.00)	4.65	0.54	มากที่สุด	1
						รวม	4.59	0.47	

จากตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสุขภาพร่างกายในภาพรวม พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า

ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับทหารกองประจำการ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.54$) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ทหารกองประจำการได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.56$) และอันดับสุดท้ายคือ ให้มีผู้ยาสามัญไปประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือการใช้ ($\mu = 4.48$, $\sigma = 0.63$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสวัสดิการอื่น ๆ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง				
	จริง	จริง	ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง				
16. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีร้านค้า สวัสดิการบริการ ทหาร โดยไม่หวังผล กำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์	110 (52.13)	88 (41.71)	13 (6.16)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.46	0.61	มากที่สุด	5
17. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการศึกษา นอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	143 (67.77)	62 (29.38)	6 (2.84)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.65	0.53	มากที่สุด	2
18. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพก่อนปลด ประจําการ และส่งเสริมการออม	143 (67.77)	59 (27.96)	5 (2.37)	4 (1.90)	0 (0.00)	4.62	0.63	มากที่สุด	4

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง				
19. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้ผู้บังคับบัญชา ทุกระดับชั้น ได้เยี่ยม เยือนครอบครัว ทหาร ที่เด็กร้องเพื่อ ให้การช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม	143 (67.77)	58 (27.49)	9 (4.27)	1 (0.47)	0 (0.00)	4.63	0.59	มากที่สุด	3
20. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดดูแลสุขภาพทหาร กองประจำการ ที่เจ็บป่วยให้สามารถ เข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลค่าย ฯ ในสังกัด	165 (78.20)	38 (18.01)	7 (3.32)	1 (0.47)	0 (0.00)	4.74	0.54	มากที่สุด	1
						รวม	4.62	0.44	

จากตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ในภาพรวม พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62, \sigma = 0.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านสวัสดิการอื่น ๆ พบว่า

ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดดูแลสุขภาพทหารกองประจำการที่เจ็บป่วยให้สามารถเข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลค่าย ฯ ในสังกัด เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.74, \sigma = 0.54$) รองลงมาคือ จัดให้มีการศึกษา นอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา ($\mu = 4.65, \sigma = 0.53$) และอันดับสุดท้ายคือ จัดให้มีร้านค้า

สวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์ ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.61$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว ด้านอาหารและโภชนาการ

ด้านอาหารและ โภชนาการ	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					μ	σ	แปลความ	อันดับ
	จริง	ค่อนข้าง จริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง				
21. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดสภาพโรงเลี้ยงให้ ถูกสุขลักษณะ	145 (68.72)	58 (27.49)	5 (2.37)	3 (1.42)	0 (0.00)	4.64	0.61	มากที่สุด	3
22. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีมาตรการด้าน คุณภาพของ โภชนาการอาหาร อาทิ การตรวจ สุขภาพให้แก่ เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในโรง เลี้ยง เป็นต้น	154 (72.99)	49 (23.22)	6 (2.84)	2 (0.95)	0 (0.00)	4.68	0.58	มากที่สุด	2
23. มณฑลทหารบก ที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีโรงเลี้ยงที่ ผ่านการตรวจ จากกรมจเรทหารบก	172 (81.52)	32 (15.71)	5 (2.37)	1 (0.47)	1 (0.47)	4.77	0.56	มากที่สุด	1
	รวม					4.70	0.50		

จากตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว ด้านอาหารและโภชนาการในภาพรวม พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.50$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า

ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว มีโรงเลี้ยงที่ผ่านการตรวจ จากกรมจเรทหารบก เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.56$) รองลงมาคือ มีมาตรการด้านคุณภาพของโภชนาการอาหาร อาทิ การตรวจสอบสภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในโรงเลี้ยง เป็นต้น ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.58$) และอันดับสุดท้ายคือ จัดสภาพโรงเลี้ยง ให้ถูกสุขลักษณะ ($\mu = 4.64$, $\sigma = 0.61$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามคุณภาพชีวิต ในแต่ละด้าน

คุณภาพชีวิต	μ	σ	ระดับคุณภาพชีวิต	อันดับ
ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน	4.55	0.40	มากที่สุด	6
ด้านที่พักของพลทหาร	4.63	0.51	มากที่สุด	2
ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว	4.56	0.52	มากที่สุด	5
ด้านสุขภาพร่างกาย	4.59	0.47	มากที่สุด	4
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.62	0.44	มากที่สุด	3
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.70	0.50	มากที่สุด	1
รวม	4.61	0.35	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามคุณภาพชีวิตในแต่ละด้าน พบว่า โดยภาพรวม คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านอาหารและโภชนาการ มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.50$) รองลงมา คือ ด้านที่พักของพลทหาร ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.51$) ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.44$) ด้านสุขภาพร่างกาย ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.47$) ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/

ของใช้ส่วนตัว ($\mu = 4.56, \sigma = 0.52$) และด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ($\mu = 4.55, \sigma = 0.40$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว

ในตอนที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิต ของทหารกองประจำการ ในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร และการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ดังแสดงในตารางที่ 17-24

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ

คุณภาพชีวิต	อายุ 21-23 ปี			อายุ 24 ปีขึ้นไป		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน	4.55	0.39	มากที่สุด	4.55	0.47	มากที่สุด
ด้านที่พักของพลทหาร	4.63	0.46	มากที่สุด	4.61	0.75	มากที่สุด
ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว	4.58	0.48	มากที่สุด	4.50	0.70	มากที่สุด
ด้านสุขภาพร่างกาย	4.57	0.48	มากที่สุด	4.69	0.43	มากที่สุด
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.61	0.42	มากที่สุด	4.63	0.55	มากที่สุด
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.69	0.49	มากที่สุด	4.74	0.55	มากที่สุด
รวม	4.60	0.32	มากที่สุด	4.62	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุในภาพรวม พบว่า กลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป ($\mu = 4.62, \sigma = 0.48$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี ($\mu = 4.60, \sigma = 0.32$) จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน กลุ่มอายุ 21-23 ปี ($\mu = 4.55, \sigma = 0.39$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป ($\mu = 4.55, \sigma = 0.47$)

ด้านที่พักของพลทหาร กลุ่มอายุ 21 - 23 ปี ($\mu = 4.63, \sigma = 0.46$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป ($\mu = 4.61, \sigma = .75$)

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว กลุ่มอายุ 21-23 ปี ($\mu = 4.58, \sigma = 0.48$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป ($\mu = 4.50, \sigma = 0.70$)

ด้านสุขภาพร่างกาย กลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป ($\mu = 4.69, \sigma = 0.43$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี ($\mu = 4.57, \sigma = 0.48$)

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป ($\mu = 4.63, \sigma = 0.55$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี ($\mu = 4.61, \sigma = 0.42$)

ด้านอาหารและโภชนาการ กลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป ($\mu = 4.74, \sigma = 0.55$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี ($\mu = 4.69, \sigma = 0.49$)

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอศรีประจักษ์ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณภาพชีวิต	มัธยมศึกษาตอนต้น						มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.						ปวส./อนุปริญญา						ปริญญาตรีขึ้นไป					
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ประกาศนียบัตรวิชาชีพ		ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน	4.49	0.42	มากที่สุด	มากที่สุด	4.46	0.44	มากที่สุด	มากที่สุด	4.68	0.37	มากที่สุด	มากที่สุด	4.38	0.34	มากที่สุด	มากที่สุด	4.40	0.28	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
ด้านที่พักของพลทหาร	4.55	0.49	มากที่สุด	มากที่สุด	4.40	0.85	มากที่สุด	มากที่สุด	4.80	0.35	มากที่สุด	มากที่สุด	4.62	0.33	มากที่สุด	มากที่สุด	4.50	0.36	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว	4.50	0.58	มากที่สุด	มากที่สุด	4.39	0.68	มากที่สุด	มากที่สุด	4.72	0.40	มากที่สุด	มากที่สุด	4.46	0.43	มากที่สุด	มากที่สุด	4.42	0.44	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
ด้านสุขภาพร่างกาย	4.49	0.55	มากที่สุด	มากที่สุด	4.51	0.58	มากที่สุด	มากที่สุด	4.76	0.35	มากที่สุด	มากที่สุด	4.48	0.39	มากที่สุด	มากที่สุด	4.38	0.41	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.62	0.41	มากที่สุด	มากที่สุด	4.48	0.52	มากที่สุด	มากที่สุด	4.73	0.42	มากที่สุด	มากที่สุด	4.49	0.34	มากที่สุด	มากที่สุด	4.46	0.43	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.61	0.54	มากที่สุด	มากที่สุด	4.54	0.72	มากที่สุด	มากที่สุด	4.79	0.41	มากที่สุด	มากที่สุด	4.85	0.29	มากที่สุด	มากที่สุด	4.69	0.35	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
รวม	4.54	0.36	มากที่สุด	มากที่สุด	4.46	0.50	มากที่สุด	มากที่สุด	4.75	0.29	มากที่สุด	มากที่สุด	4.55	0.22	มากที่สุด	มากที่สุด	4.48	0.19	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัษฎาประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวม พบว่าทหารกองประจำการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ($\mu = 4.75, \sigma = 0.29$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า ปวส./ อนุปริญญา ($\mu = 4.55, \sigma = 0.22$) ประถมศึกษา ($\mu = 4.54, \sigma = 0.36$) ปริญญาตรีขึ้นไป ($\mu = 4.48, \sigma = 0.19$) และมัธยมศึกษาตอนต้น ($\mu = 4.46, \sigma = 0.50$) ตามลำดับ จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ($\mu = 4.68, \sigma = 0.37$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่าประถมศึกษา ($\mu = 4.49, \sigma = 0.42$) มัธยมศึกษาตอนต้น ($\mu = 4.46, \sigma = 0.44$) ปริญญาตรีขึ้นไป ($\mu = 4.40, \sigma = 0.28$) และปวส./ อนุปริญญา ($\mu = 4.38, \sigma = 0.34$) ตามลำดับ

ด้านที่พักของพลทหาร พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ($\mu = 4.80, \sigma = 0.35$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่าปวส./ อนุปริญญา ($\mu = 4.62, \sigma = 0.33$) ประถมศึกษา ($\mu = 4.55, \sigma = 0.49$) ปริญญาตรีขึ้นไป ($\mu = 4.50, \sigma = 0.36$) และมัธยมศึกษาตอนต้น ($\mu = 4.40, \sigma = 0.85$) ตามลำดับ

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ($\mu = 4.72, \sigma = 0.40$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่าประถมศึกษา ($\mu = 4.50, \sigma = 0.58$) ปวส./ อนุปริญญา ($\mu = 4.46, \sigma = 0.43$) ปริญญาตรีขึ้นไป ($\mu = 4.42, \sigma = 0.44$) และมัธยมศึกษาตอนต้น ($\mu = 4.39, \sigma = 0.68$) ตามลำดับ

ด้านสุขภาพร่างกายพบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษา มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ($\mu = 4.76, \sigma = 0.35$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ($\mu = 4.51, \sigma = 0.58$) ประถมศึกษา ($\mu = 4.49, \sigma = 0.55$) ปวส./ อนุปริญญา ($\mu = 4.48, \sigma = 0.39$) และปริญญาตรีขึ้นไป ($\mu = 4.38, \sigma = 0.41$) ตามลำดับ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ($\mu = 4.73, \sigma = 0.42$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่าประถมศึกษา ($\mu = 4.62, \sigma = 0.41$) ปวส./ อนุปริญญา ($\mu = 4.49, \sigma = 0.34$) มัธยมศึกษาตอนต้น ($\mu = 4.48, \sigma = 0.52$) และปริญญาตรีขึ้นไป ($\mu = 4.46, \sigma = 0.43$) ตามลำดับ

ด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับการศึกษापวส./ อนุปริญญา ($\mu = 4.85, \sigma = 0.29$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ($\mu = 4.79, \sigma = 0.41$) ปริญญาตรีขึ้นไป ($\mu = 4.69, \sigma = 0.35$) ประถมศึกษา ($\mu = 4.61, \sigma = 0.54$) และมัธยมศึกษาตอนต้น ($\mu = 4.54, \sigma = 0.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพ

ก่อนเข้ารับราชการ

คุณภาพชีวิต	นักเรียน/นักศึกษา		รับจ้างทั่วไป		พนักงานบริษัท		ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว		เกษตรกร		อื่นๆ				
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ			
ด้านสถานที่	4.64	0.45	มากที่สุด	4.61	0.41	มากที่สุด	4.33	0.27	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด	4.60	0.12	มากที่สุด
ทำงาน/สำนักงาน	4.70	0.50	มากที่สุด	4.66	0.58	มากที่สุด	4.55	0.40	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด	4.83	0.33	มากที่สุด
ด้านที่พัก	4.70	0.41	มากที่สุด	4.63	0.54	มากที่สุด	4.30	0.53	มากที่สุด	4.60	0.65	มากที่สุด	4.75	0.29	มากที่สุด
ของพลทหาร															
ด้านเครื่อง	4.70	0.41	มากที่สุด	4.63	0.54	มากที่สุด	4.30	0.53	มากที่สุด	4.60	0.65	มากที่สุด	4.75	0.29	มากที่สุด
แต่งกาย/															
เครื่องนอน/															
ของใช้ส่วนตัว	4.62	0.55	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด	4.45	0.40	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.75	0.30	มากที่สุด
ด้านสุขภาพ	4.62	0.55	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด	4.45	0.40	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.75	0.30	มากที่สุด
ร่างกาย															
ด้านสวัสดิการ	4.68	0.52	มากที่สุด	4.70	0.40	มากที่สุด	4.43	0.39	มากที่สุด	4.68	0.46	มากที่สุด	4.70	0.35	มากที่สุด
อื่นๆ															
ด้านอาหาร	4.58	0.68	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด	4.74	0.40	มากที่สุด	4.93	0.15	มากที่สุด	4.75	0.32	มากที่สุด
และโภชนาการ															
รวม	4.65	0.43	มากที่สุด	4.67	0.35	มากที่สุด	4.47	0.25	มากที่สุด	4.70	0.38	มากที่สุด	4.72	0.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพก่อนเข้ารับราชการในภาพรวมพบว่า อาชีพเกษตรกร ($\mu = 4.72, \sigma = 0.22$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ($\mu = 4.70, \sigma = 0.38$) รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไป ($\mu = 4.67, \sigma = 0.35$) นักเรียน/ นักศึกษา ($\mu = 4.65, \sigma = 0.43$) พนักงานบริษัท ($\mu = 4.47, \sigma = 0.25$) และอื่น ๆ ($\mu = 4.43, \sigma = 0.09$) ตามลำดับ จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน อาชีพนักเรียน/ นักศึกษา ($\mu = 4.64, \sigma = 0.45$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ารับจ้างทั่วไป ($\mu = 4.61, \sigma = 0.41$) อื่น ๆ ($\mu = 4.60, \sigma = 0.12$) ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ($\mu = 4.56, \sigma = 0.52$) เกษตรกร ($\mu = 4.55, \sigma = 0.34$) และพนักงานบริษัท ($\mu = 4.33, \sigma = 0.27$) ตามลำดับ

ด้านที่พักของพลทหาร อาชีพเกษตรกร ($\mu = 4.83, \sigma = 0.33$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ($\mu = 4.80, \sigma = 0.45$) นักเรียน/ นักศึกษา ($\mu = 4.70, \sigma = 0.50$) รับจ้างทั่วไป ($\mu = 4.66, \sigma = 0.58$) พนักงานบริษัท ($\mu = 4.55, \sigma = 0.40$) และอื่น ๆ ($\mu = 4.14, \sigma = 0.26$) ตามลำดับ

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว อาชีพเกษตรกร ($\mu = 4.75, \sigma = 0.29$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่านักเรียน/ นักศึกษา ($\mu = 4.70, \sigma = 0.41$) รับจ้างทั่วไป ($\mu = 4.63, \sigma = 0.54$) ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ($\mu = 4.60, \sigma = 0.65$) อื่น ๆ ($\mu = 4.50, \sigma = 0.41$) และพนักงานบริษัท ($\mu = 4.30, \sigma = 0.53$) ตามลำดับ

ด้านสุขภาพร่างกาย อาชีพเกษตรกร ($\mu = 4.75, \sigma = 0.30$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ารับจ้างทั่วไป ($\mu = 4.67, \sigma = 0.47$) นักเรียน/ นักศึกษา ($\mu = 4.62, \sigma = 0.55$) ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ($\mu = 4.60, \sigma = 0.65$) พนักงานบริษัท ($\mu = 4.45, \sigma = 0.40$) และอื่น ๆ ($\mu = 4.37, \sigma = 0.34$) ตามลำดับ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ อาชีพเกษตรกร ($\mu = 4.70, \sigma = 0.35$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ารับจ้างทั่วไป ($\mu = 4.70, \sigma = 0.40$) ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ($\mu = 4.68, \sigma = 0.46$) นักเรียน/ นักศึกษา ($\mu = 4.68, \sigma = 0.52$) พนักงานบริษัท ($\mu = 4.43, \sigma = 0.39$) และอื่น ๆ ($\mu = 4.34, \sigma = 0.10$) ตามลำดับ

ด้านอาหารและโภชนาการ อาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ($\mu = 4.93, \sigma = 0.15$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่าเกษตรกร ($\mu = 4.75, \sigma = 0.32$) พนักงานบริษัท ($\mu = 4.74, \sigma = 0.40$) รับจ้างทั่วไป ($\mu = 4.73, \sigma = 0.44$) อื่น ๆ ($\mu = 4.62, \sigma = 0.36$) และนักเรียน/ นักศึกษา ($\mu = 4.58, \sigma = 0.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ก่อนเข้ารับราชการทหาร

คุณภาพชีวิต	ไม่มีรายได้		ต่ำกว่า 7,000 บาท		7,001-10,000 บาท		10,001-15,000 บาท		15,001 บาทขึ้นไป						
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ					
ด้านสถานที่ทำงาน/สำนักงาน	4.66	0.40	มากที่สุด	4.67	0.46	มากที่สุด	4.47	0.34	มากที่สุด	4.39	0.32	มากที่สุด	4.31	0.27	มากที่สุด
ด้านที่พักของพลทหาร	4.67	0.45	มากที่สุด	4.65	0.70	มากที่สุด	4.58	0.47	มากที่สุด	4.70	0.32	มากที่สุด	4.50	0.37	มากที่สุด
ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ousingใช้ส่วนตัว	4.67	0.46	มากที่สุด	4.63	0.56	มากที่สุด	4.52	0.54	มากที่สุด	4.45	0.53	มากที่สุด	4.38	0.43	มากที่สุด
ด้านสุขภาพร่างกาย	4.51	0.67	มากที่สุด	4.75	0.35	มากที่สุด	4.57	0.40	มากที่สุด	4.53	0.40	มากที่สุด	4.49	0.40	มากที่สุด
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.66	0.52	มากที่สุด	4.73	0.44	มากที่สุด	4.60	0.38	มากที่สุด	4.44	0.44	มากที่สุด	4.50	0.32	มากที่สุด
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.64	0.60	มากที่สุด	4.61	0.57	มากที่สุด	4.73	0.42	มากที่สุด	4.76	0.36	มากที่สุด	4.90	0.20	มากที่สุด
รวม	4.63	0.41	มากที่สุด	4.67	0.42	มากที่สุด	4.58	0.31	มากที่สุด	4.54	0.26	มากที่สุด	4.51	0.12	มากที่สุด

จากตารางที่ 20 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามรายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ($\mu = 4.67, \sigma = 0.42$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ไม่มีรายได้ ($\mu = 4.63, \sigma = 0.41$) กลุ่มที่มีรายได้ 7,001-10,000 บาท ($\mu = 4.58, \sigma = 0.31$) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ($\mu = 4.54, \sigma = 0.26$) และกลุ่มที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ($\mu = 4.51, \sigma = 0.12$) ตามลำดับ จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ($\mu = 4.67, \sigma = 0.46$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ไม่มีรายได้ ($\mu = 4.66, \sigma = 0.40$) กลุ่มที่มีรายได้ 7,001-10,000 บาท ($\mu = 4.47, \sigma = 0.34$) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ($\mu = 4.39, \sigma = 0.32$) และกลุ่มที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ($\mu = 4.31, \sigma = 0.27$) ตามลำดับ

ด้านที่พักของพลทหาร กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ($\mu = 4.70, \sigma = 0.32$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ไม่มีรายได้ ($\mu = 4.67, \sigma = 0.45$) กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ($\mu = 4.65, \sigma = 0.70$) กลุ่มที่มีรายได้ 7,001-10,000 บาท ($\mu = 4.58, \sigma = 0.47$) และกลุ่มที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ($\mu = 4.50, \sigma = 0.37$) ตามลำดับ

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว กลุ่มที่ไม่มีรายได้ มีค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุด ($\mu = 4.67, \sigma = 0.46$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ($\mu = 4.63, \sigma = 0.56$) กลุ่มที่มีรายได้ 7,001-10,000 บาท ($\mu = 4.52, \sigma = 0.54$) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ($\mu = 4.45, \sigma = 0.53$) และกลุ่มที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ($\mu = 4.38, \sigma = 0.43$) ตามลำดับ

ด้านสุขภาพร่างกาย กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ($\mu = 4.75, \sigma = 0.35$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีรายได้ 7,001-10,000 บาท ($\mu = 4.57, \sigma = 0.40$) กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ($\mu = 4.53, \sigma = 0.40$) กลุ่มที่ไม่มีรายได้ ($\mu = 4.51, \sigma = 0.67$) และกลุ่มที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ($\mu = 4.49, \sigma = 0.40$) ตามลำดับ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ($\mu = 4.73, \sigma = 0.44$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ไม่มีรายได้ ($\mu = 4.66, \sigma = 0.52$) กลุ่มที่มีรายได้ 7,001-10,000 บาท ($\mu = 4.60, \sigma = 0.38$) กลุ่มที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ($\mu = 4.50, \sigma = 0.32$) และกลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ($\mu = 4.44, \sigma = 0.44$) ตามลำดับ

ด้านอาหารและโภชนาการ กลุ่มที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ($\mu = 4.90, \sigma = 0.20$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท ($\mu = 4.76, \sigma = 0.36$) กลุ่มที่มีรายได้ 7,001-10,000 บาท ($\mu = 4.73, \sigma = 0.42$) กลุ่มที่ไม่มีรายได้ ($\mu = 4.65, \sigma = 0.60$) และกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ($\mu = 4.61, \sigma = 0.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการออม

คุณภาพชีวิต	มีเงินออม			ไม่มีเงินออม		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน	4.49	0.37	มากที่สุด	4.60	0.42	มากที่สุด
ด้านที่พักของพลทหาร	4.62	0.44	มากที่สุด	4.64	0.57	มากที่สุด
ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว	4.53	0.48	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
ด้านสุขภาพร่างกาย	4.58	0.40	มากที่สุด	4.60	0.53	มากที่สุด
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.56	0.44	มากที่สุด	4.67	0.44	มากที่สุด
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.72	0.46	มากที่สุด	4.68	0.53	มากที่สุด
รวม	4.58	0.32	มากที่สุด	4.63	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 21 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการออม ภาพรวม พบว่า กลุ่มการไม่มีเงินออม ($\mu = 4.63, \sigma = 0.38$) มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มการมีเงินออม ($\mu = 4.58, \sigma = 0.32$) จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน กลุ่มการไม่มีเงินออม ($\mu = 4.60, \sigma = 0.42$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มการมีเงินออม ($\mu = 4.49, \sigma = 0.37$)

ด้านที่พักของพลทหาร กลุ่มการไม่มีเงินออม ($\mu = 4.64, \sigma = 0.57$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการมีเงินออม ($\mu = 4.62, \sigma = .44$)

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว กลุ่มการไม่มีเงินออม ($\mu = 4.60, \sigma = 0.55$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มการมีเงินออม ($\mu = 4.53, \sigma = 0.48$)

ด้านสุขภาพร่างกาย กลุ่มการไม่มีเงินออม ($\mu = 4.60, \sigma = 0.53$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการมีเงินออม ($\mu = 4.58, \sigma = 0.40$)

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มการไม่มีเงินออม ($\mu = 4.67, \sigma = 0.44$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการมีเงินออม ($\mu = 4.56, \sigma = 0.44$)

ด้านอาหารและ โภชนาการ กลุ่มมีเงินออม ($\mu = 4.72, \sigma = 0.46$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการไม่มีเงินออม ($\mu = 4.68, \sigma = 0.53$)

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามภาระหนี้สิน

คุณภาพชีวิต	มีภาระหนี้สิน			ไม่มีภาระหนี้สิน		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน	4.51	0.38	มากที่สุด	4.57	0.41	มากที่สุด
ด้านที่พักของพลทหาร	4.66	0.48	มากที่สุด	4.61	0.54	มากที่สุด
ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว	4.56	0.53	มากที่สุด	4.57	0.52	มากที่สุด
ด้านสุขภาพร่างกาย	4.53	0.51	มากที่สุด	4.63	0.45	มากที่สุด
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.59	0.49	มากที่สุด	4.63	0.41	มากที่สุด
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.68	0.54	มากที่สุด	4.71	0.47	มากที่สุด
รวม	4.59	0.36	มากที่สุด	4.62	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 22 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามภาระหนี้สิน ภาพรวม พบว่า กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.62, \sigma = 0.30$) มีคุณภาพชีวิต มากกว่า กลุ่มมีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.59, \sigma = 0.36$) จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.57, \sigma = 0.41$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มมีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.51, \sigma = 0.38$)

ด้านที่พักของพลทหาร กลุ่มมีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.66, \sigma = 0.48$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.61, \sigma = .54$)

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.57, \sigma = 0.52$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มมีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.56, \sigma = 0.53$)

ด้านสุขภาพร่างกาย กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.63, \sigma = 0.45$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มมีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.53, \sigma = 0.51$)

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.63, \sigma = 0.41$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มการมีเงินออม ($\mu = 4.59, \sigma = 0.45$)

ด้านอาหารและโภชนาการ กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.71, \sigma = 0.47$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มมีภาระหนี้สิน ($\mu = 4.68, \sigma = 0.54$)

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19
อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามค่านิยมการเป็นทหาร

คุณภาพชีวิต	ขึ้นชอบในการเป็นทหาร			ไม่ขึ้นชอบในการเป็นทหาร		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน	4.58	0.38	มากที่สุด	4.50	0.42	มากที่สุด
ด้านที่พักของพลทหาร	4.71	0.37	มากที่สุด	4.54	0.63	มากที่สุด
ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว	4.58	0.44	มากที่สุด	4.55	0.60	มากที่สุด
ด้านสุขภาพร่างกาย	4.67	0.39	มากที่สุด	4.50	0.54	มากที่สุด
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.72	0.37	มากที่สุด	4.51	0.49	มากที่สุด
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.85	0.27	มากที่สุด	4.52	0.62	มากที่สุด
รวม	4.69	0.29	มากที่สุด	4.52	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 23 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามค่านิยมการเป็นทหาร พบว่าทหารกองประจำการที่ขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.69, \sigma = 0.29$) มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มไม่ขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.52, \sigma = 0.40$) จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน กลุ่มขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.58, \sigma = 0.38$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่ขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.50, \sigma = 0.42$)

ด้านที่พักของพลทหาร กลุ่มขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.71, \sigma = 0.37$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่ขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.54, \sigma = .63$)

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว กลุ่มขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.58, \sigma = 0.44$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่ขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.55, \sigma = 0.60$)

ด้านสุขภาพร่างกาย กลุ่มขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.67, \sigma = 0.39$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่ขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.50, \sigma = 0.54$)

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.72, \sigma = 0.37$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่ขึ้นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.51, \sigma = 0.49$)

ด้านอาหารและโภชนาการ กลุ่มชื่นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.85, \sigma = 0.27$)
มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร ($\mu = 4.52, \sigma = 0.62$)

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการปกครองดูแล จากผู้บังคับบัญชา

คุณภาพชีวิต	การได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา											
	การได้รับการปกครองดูแล		การได้รับการปกครองดูแล		ไม่เคยได้รับการปกครองดูแล							
	ผู้บังคับบัญชา อย่างดี	ผู้บังคับบัญชา อย่างดี	ผู้บังคับบัญชา อย่างดี	ผู้บังคับบัญชา พอใช้	ผู้บังคับบัญชา พอใช้	ผู้บังคับบัญชา พอใช้						
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล			
ด้านสถานที่ทำงาน/สำนักงาน	4.52	0.40	มากที่สุด	4.62	0.33	มากที่สุด	4.39	0.39	มากที่สุด	4.56	0.49	มากที่สุด
ด้านที่พักของพลทหาร	4.64	0.41	มากที่สุด	4.71	0.47	มากที่สุด	4.44	0.42	มากที่สุด	4.54	0.84	มากที่สุด
ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว	4.53	0.54	มากที่สุด	4.70	0.33	มากที่สุด	4.42	0.45	มากที่สุด	4.48	0.70	มากที่สุด
ด้านสุขภาพร่างกาย	4.55	0.50	มากที่สุด	4.64	0.47	มากที่สุด	4.41	0.42	มากที่สุด	4.75	0.32	มากที่สุด
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ	4.63	0.39	มากที่สุด	4.68	0.42	มากที่สุด	4.45	0.51	มากที่สุด	4.53	0.55	มากที่สุด
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.78	0.37	มากที่สุด	4.64	0.59	มากที่สุด	4.66	0.50	มากที่สุด	4.48	0.58	มากที่สุด
รวม	4.61	.33	มากที่สุด	4.67	0.32	มากที่สุด	4.46	0.34	มากที่สุด	4.55	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 24 พบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามการได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ในภาพรวม พบว่าทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาก่อนข้างดี ($\mu = 4.67, \sigma = 0.32$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี ($\mu = 4.61, \sigma = 0.33$) กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ($\mu = 4.55, \sigma = 0.46$) และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ($\mu = 4.46, \sigma = 0.34$) ตามลำดับ จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาก่อนข้างดี ($\mu = 4.62, \sigma = 0.33$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ($\mu = 4.56, \sigma = 0.84$) กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี ($\mu = 4.52, \sigma = 0.40$) และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ($\mu = 4.39, \sigma = 0.39$) ตามลำดับ

ด้านที่พักของพลทหาร ทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาก่อนข้างดี ($\mu = 4.71, \sigma = 0.47$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี ($\mu = 4.64, \sigma = 0.41$) กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ($\mu = 4.54, \sigma = 0.84$) และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ($\mu = 4.44, \sigma = 0.42$) ตามลำดับ

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว ทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาก่อนข้างดี ($\mu = 4.70, \sigma = 0.33$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี ($\mu = 4.53, \sigma = 0.54$) กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ($\mu = 4.48, \sigma = 0.70$) และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ($\mu = 4.42, \sigma = 0.45$) ตามลำดับ

ด้านสุขภาพร่างกาย ทหารกองประจำการที่กลุ่มไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ($\mu = 4.75, \sigma = 0.32$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาก่อนข้างดี ($\mu = 4.64, \sigma = 0.47$) กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี ($\mu = 4.55, \sigma = 0.50$) และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ($\mu = 4.41, \sigma = 0.42$) ตามลำดับ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ทหารกองประจำการที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาก่อนข้างดี ($\mu = 4.68, \sigma = 0.42$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี ($\mu = 4.63, \sigma = 0.39$) กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจาก

ผู้บังคับบัญชา ($\mu = 4.53, \sigma = 0.55$) และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ($\mu = 4.45, \sigma = 0.51$) ตามลำดับ

ด้านอาหารและโภชนาการ ทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี ($\mu = 4.78, \sigma = 0.37$) มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ($\mu = 4.66, \sigma = 0.50$) กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี ($\mu = 4.64, \sigma = 0.59$) และกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ($\mu = 4.48, \sigma = 0.58$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร และการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ประชากรที่ศึกษาคือ ทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 211 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ซึ่งผู้วิจัย สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว ครั้งนี้ พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ทหารกองประจำการส่วนใหญ่มีอายุ 21-23 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ ปวช. ส่วนใหญ่มีอาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหารระหว่าง 7,000-10,000 บาท ทหารกองประจำการส่วนใหญ่ไม่มีเงินออม และไม่ภาระหนี้สิน อีกทั้งทหารกองประจำการส่วนใหญ่มีค่านิยมชื่นชอบในการเป็นทหาร เคยได้รับมอบหมายงานที่สำคัญจากผู้บังคับบัญชา เคยได้รับคำชื่นชมจากผู้บังคับบัญชา และเคยได้รับการเขียนเขียนกำลังพลจากผู้บังคับบัญชา
2. ผลการวิเคราะห์ คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวม คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาหารและโภชนาการ มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านที่พักของพลทหาร ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว และด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการ มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงาน เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีการรณรงค์ต่อต้านอบายมุขต่าง ๆ เช่น ห้ามเล่นการพนันในสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน และอันดับสุดท้ายคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอาคารสำนักงานให้ร่มรื่นสวยงาม ตามลำดับ

2.2 ด้านที่พักของพลทหาร พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านที่พักของพลทหาร พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีของใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ และอันดับสุดท้ายคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีระเบียบโรงนอนทหารให้สะอาดเรียบร้อยมีอากาศถ่ายเท ตามลำดับ

2.3 ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีการแจกจ่ายเครื่องนอนของใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก เป็นต้น ให้แก่ ทหารกองประจำการ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีสิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้าอย่างเพียงพอ ตามลำดับ

2.4 ด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกายให้กับทหารกองประจำการ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ทหารกองประจำการได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และอันดับสุดท้ายคือ ให้มีตู้ยาสามัญไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือ การใช้ ตามลำดับ

2.5 ด้านสวัสดิการอื่น ๆ พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านสวัสดิการอื่น ๆ พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดดูแลสุขภาพทหารกองประจำการที่เจ็บป่วยให้สามารถเข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลค่าย ฯ ในสังกัด เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ จัดให้มีการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา และอันดับสุดท้ายคือ จัดให้มีร้านค้าสวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์ ตามลำดับ

2.6 ด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีโรงเลี้ยงที่ผ่านการตรวจจากกรมจเรทหารบก เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีมาตรการด้านคุณภาพของโภชนาการอาหาร อาทิ การตรวจสุขภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในโรงเลี้ยง เป็นต้น และอันดับสุดท้ายคือ จัดสภาพโรงเลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า

3.1 อายุ ในภาพรวม พบว่า กลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน กลุ่มอายุ 21-23 ปี มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป

ด้านที่พักของพลทหาร กลุ่มอายุ 21-23 ปี มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว กลุ่มอายุ 21-23 ปี มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป

ด้านสุขภาพร่างกาย กลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี

ด้านอาหารและโภชนาการ กลุ่มอายุ 24 ปีขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ

21-23 ปี

3.2 ระดับการศึกษา ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับ ปวส./ อนุปริญญา ประถมศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป และมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ปริญญาตรีขึ้นไป และปวส./ อนุปริญญา ตามลำดับ

ด้านที่พักของพลทหาร พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับ ปวส./ อนุปริญญา (ประถมศึกษา) ปริญญาตรีขึ้นไป และมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว พบว่า ทหารกองประจำการที่มี การศึกษามีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีการศึกษา ระดับประถมศึกษา ปวส./ อนุปริญญา ปริญญาตรีขึ้นไป และมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ

ด้านสุขภาพร่างกายพบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษา มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษา ปวส./ อนุปริญญา และปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับ ประถมศึกษา ปวส./ อนุปริญญา มัธยมศึกษาตอนต้น และปริญญาตรีขึ้นไป ตามลำดับ

ด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษามีระดับการศึกษา ปวส./ อนุปริญญา มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ปริญญาตรีขึ้นไป ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ

3.3 อาชีพก่อนเข้ารับราชการ ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีอาชีพ เกษตรกร มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มนักเรียน/ นักศึกษา กลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ เมื่อจำแนก เป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ทหารกองประจำการที่เป็นนักเรียน/ นักศึกษา มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มอาชีพอื่น ๆ กลุ่มอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว กลุ่มอาชีพเกษตรกร และกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท ตามลำดับ

ด้านที่พักของพลทหาร ทหารกองประจำการที่มีอาชีพเกษตรกร มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว กลุ่มนักเรียน/ นักศึกษา กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว ทหารกองประจำการที่มีอาชีพเกษตรกร มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มนักเรียน/ นักศึกษา กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว กลุ่มอาชีพอื่น ๆ และกลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท ตามลำดับ

ด้านสุขภาพร่างกาย ทหารกองประจำการที่มีอาชีพเกษตรกร มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มนักเรียน/ นักศึกษา กลุ่มอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว กลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ทหารกองประจำการที่มีอาชีพเกษตรกร มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว กลุ่มนักเรียน/ นักศึกษา กลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ

ด้านอาหารและโภชนาการ ทหารกองประจำการที่มีอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกร กลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มอาชีพอื่น ๆ และกลุ่มนักเรียน/ นักศึกษา ตามลำดับ

3.4 รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่มีรายได้ กลุ่มรายได้ 7,001-10,000 บาท กลุ่มรายได้ 10,001-15,000 บาท และกลุ่มรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ทหารกองประจำการที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท มีคุณภาพชีวิตมากกว่าไม่มีรายได้ รายได้ 7,001-10,000 บาท รายได้ 10,001-15,000 บาท และรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ด้านที่พักของพลทหาร ทหารกองประจำการที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท มีคุณภาพชีวิตมากกว่าไม่มีรายได้ รายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท รายได้ 7,001-10,000 บาท และรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว ทหารกองประจำการที่ไม่มีรายได้ มีคุณภาพชีวิตมากกว่ารายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท รายได้ 7,001-10,000 บาท รายได้ 10,001-15,000 บาท และรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ด้านสุขภาพร่างกาย ทหารกองประจำการที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท มีคุณภาพชีวิตมากกว่ารายได้ 7,001-10,000 บาท รายได้ 10,001-15,000 บาท ไม่มีรายได้ และรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ทหารกองประจำการที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท มีคุณภาพชีวิตมากกว่า ไม่มีรายได้ รายได้ 7,001-10,000 บาท รายได้ 15,000 บาทขึ้นไป และรายได้ 10,001-15,000 บาท ตามลำดับ

ด้านอาหารและโภชนาการ ทหารกองประจำการที่มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตมากกว่ารายได้ 10,001-15,000 บาท รายได้ 7,001-10,000 บาท ไม่มีรายได้ และรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท ตามลำดับ

3.5 การออม ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีกลุ่มการไม่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการมีเงินออม เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ทหารกองประจำการที่ไม่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มการมีเงินออม

ด้านที่พักของพลทหาร ทหารกองประจำการที่ไม่มีเงิน มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการมีเงินออม

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว ทหารกองประจำการที่ไม่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มการมีเงินออม

ด้านสุขภาพร่างกาย ทหารกองประจำการที่ไม่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการมีเงินออม

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ทหารกองประจำการที่ไม่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการมีเงินออม

ด้านอาหารและโภชนาการ ทหารกองประจำการที่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มการไม่มีเงินออม

3.6 ภาระหนี้สิน ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีกลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มมีภาระหนี้สิน เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มมีภาระหนี้สิน

ด้านที่พักของพลทหาร กลุ่มมีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มมีภาระหนี้สิน

ด้านสุขภาพร่างกาย กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มมีภาระหนี้สิน

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มการมีเงินออม

ด้านอาหารและโภชนาการ กลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มมีภาระหนี้สิน

3.7 ค่านิยมการเป็นทหาร ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่ชื่นชอบในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน กลุ่มชื่นชอบในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร

ด้านที่พักของพลทหาร กลุ่มชื่นชอบในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว กลุ่มชื่นชอบในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร

ด้านสุขภาพร่างกาย กลุ่มชื่นชอบในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มชื่นชอบในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร

ด้านอาหารและโภชนาการ กลุ่มชื่นชอบในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร

3.8 การได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ตามลำดับ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ตามลำดับ

ด้านที่พักของพลทหาร ทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ตามลำดับ

ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว ทหารกองประจำการที่ได้รับ การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแล จากผู้บังคับบัญชาอย่างดี กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา และกลุ่มที่ได้รับการ ปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ตามลำดับ

ด้านสุขภาพร่างกาย ทหารกองประจำการที่กลุ่มไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจาก ผู้บังคับบัญชา มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจาก ผู้บังคับบัญชาพอใช้ ตามลำดับ

ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ทหารกองประจำการที่กลุ่มได้รับการปกครองดูแลจาก ผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา อย่างดี กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแล จากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ตามลำดับ

ด้านอาหารและโภชนาการ ทหารกองประจำการที่กลุ่มได้รับการปกครองดูแลจาก ผู้บังคับบัญชาอย่างดี มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ กลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาค่อนข้างดี และกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแล จากผู้บังคับบัญชา ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของทหาร กองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว 2) เพื่อเปรียบเทียบ คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการ ทหาร การออมทรัพย์ ภาระหนี้สิน ค่านิยมการเป็นทหาร และการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

จากการศึกษา โดยภาพรวม คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบก ที่ 19 อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาหารและโภชนาการ มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งรองลงมา คือ

ด้านที่พักของพลทหาร ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว และด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการกองทัพบก (กองทัพบก, 2558) ที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิต ซึ่งถือเป็นหนึ่งใน 12 เรื่อง ที่เป็นงานที่กองทัพบกต้องเร่งดำเนินการ โดยมีภารกิจในการดูแลสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ให้ทุกหน่วยดำเนินการอย่างจริงจังสอดคล้องกับแผนงานในอนาคต โดยเน้นเรื่องการลดค่าใช้จ่าย งานพัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงการจัดตั้งคณะทำงานพิจารณาเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการของมณฑลทหารบกที่ 21 (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ดังนี้ (1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่พักอาศัยและสำนักงาน (2) การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่พักของพลทหาร (3) การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านเครื่องแต่งกาย (4) การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกาย (5) การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการอื่น ๆ และ (6) การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอาหารและโภชนาการ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกครอง มนธาตุพลิน (2551) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ผลการศึกษาพบว่า ทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับดี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา และการรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมในการเป็นทหารอยู่ในระดับดี และงานวิจัยของ ไพศาล หน่ยมี (2548) ศึกษาเรื่องการศึกษาคุณภาพชีวิตของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร ผลการศึกษา พบว่า ระดับคุณภาพชีวิตกำลังพลของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร โดยรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับสูง เมื่ออภิปรายผลคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงาน เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ “มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีการรณรงค์ต่อต้านอบายมุขต่าง ๆ เช่น ห้ามเล่นการพนันในสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน” “มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทได้กำหนดเขตสุขภาพและแบ่งมอบความรับผิดชอบให้แก่ละหน่วย” “มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีโครงการธนาคารขยะ เพื่อลดปริมาณขยะและให้เกิดความสะอาดเรียบร้อยกับสถานที่” และอันดับสุดท้ายคือ “มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทได้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอาคารสำนักงานให้ร่มรื่นสวยงาม” ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการของมณฑลทหารบกที่ 21 (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ที่กล่าวถึง

การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่พักอาศัยและสำนักงาน ผ่านการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณอาคารสำนักงาน ให้ร่มรื่นสวยงาม กำหนดเขตสุขภาพภิบาลและแบ่งมอบความรับผิดชอบให้แก่หน่วย, จัดให้มีที่จอดรถยนต์ให้กับกำลังพล รมรงค์ต่อต้านอบายมุขต่าง ๆ และจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงาน, จัดให้มี โครงการธนาคารขยะ เพื่อลดปริมาณขยะและภาวะโลกร้อน อีกทั้งหน่วยสามารถจำหน่ายขยะได้เงินส่วนหนึ่ง นำมาจ่ายคืนให้กับกำลังพล ส่วนที่เหลือใช้เป็นสวัสดิการให้กับกำลังพล นอกจากนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานราชการในมณฑลทหารบกที่ 19 เห็นว่า ในหน่วยงานของมณฑลทหารบกที่ 19 นั้นมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสถานที่ทำงาน/สำนักงานในการจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงานทุกห้องทำงาน ทุกที่ในสถานที่ทำงาน เป็นสิ่งสำคัญ

1.2 ด้านที่พักของพลทหาร พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านที่พักของพลทหาร พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอธัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีของใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ และอันดับสุดท้ายคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีระเบียบโรงนอนทหารให้สะอาดเรียบร้อยมีอากาศถ่ายเท ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการของมณฑลทหารบกที่ 21 (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ที่กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านที่พักของพลทหาร ผ่านการจัดระเบียบโรงนอนทหารให้สะอาด เรียบร้อย มีอากาศถ่ายเท พร้อมจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะห้องน้ำ-ห้อง ส้วม ใ้คนพื้นที่กระบือใหม่ และจัดให้มีของใช้ที่จำเป็น นอกจากนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานราชการในมณฑลทหารบกที่ 19 เห็นว่า ในมณฑลทหารบกที่ 19 มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีสิ่งของใช้ที่จำเป็นให้แก่ทหารกองประจำการ และยังมีการจัดตรวจโรงนอนทหารให้เกิดความสะอาดเรียบร้อยนำอยู่อีกด้วย

1.3 ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอธัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีการแจกจ่ายเครื่องนอนของใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก เป็นต้น ให้แก่ ทหารกองประจำการ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีสิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้าอย่างเพียงพอ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการของมณฑลทหารบกที่ 21 (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ที่กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของ

ใช้ส่วนตัว โดยเครื่องนอนของใช้ส่วนตัวทหารหน่วยได้แจกจ่าย ครบ ทูกรายการตามที่ กองทัพบก กำหนด และจัดให้มีสิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และที่รีดผ้าอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ผู้วิจัยในฐานะ เป็นพนักงานราชการในมณฑลทหารบกที่ 19 เห็นว่า ในมณฑลทหารบกที่ 19 มีการจัดการการ แจกจ่ายเครื่องนอนของใช้ส่วนตัวให้แก่ทหารกองประจำการตามนโยบายของกองทัพบกจริง

1.4 ด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า ทหารกองประจำการ ในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดกิจกรรมส่งเสริมการออกกำลังกาย ให้กับทหารกองประจำการ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ “ส่งเสริมให้ทหารกอง ประจำการได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ” “จัดสถานที่และอุปกรณ์ในการออกกำลังกายให้กับ ทหารกองประจำการ” “จัดให้มีการเยี่ยมเยียนกำลังพลที่เจ็บป่วยที่อยู่ที่โรงพยาบาล โดย ผู้บังคับบัญชา” และอันดับสุดท้ายคือ ให้มีผู้ยาสามัญไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือ การใช้ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการของมณฑล ทหารบกที่ 21 (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ที่กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกาย มีการจัดให้มีผู้ยาสามัญไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือ การใช้ มีการเยี่ยมเยียนกำลังพล ที่เจ็บป่วย โดยผู้บังคับบัญชา และส่งเสริมให้ทหารได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานราชการในมณฑลทหารบกที่ 19 เห็นว่า มณฑลทหารบกที่ 19 นั้น มีการจัดให้มีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอแก่ทหารกองประจำการ มีการวิ่งออกกำลังกายทุกเช้ารู้ และช่วงเย็นทุกวัน มีการจัดกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ ให้แก่ทหารกองประจำการได้ร่วมสนุก ลดการคลายเครียด เสริมสร้างคุณภาพชีวิตและความสัมพันธ์ที่ดีต่อทหารกองประจำการและครูฝึก

1.5 ด้านสวัสดิการอื่น ๆ พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิต อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านสวัสดิการอื่น ๆ พบว่า ทหารกองประจำการ ในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว จัดดูแลสุขภาพทหารกองประจำการ ที่เจ็บป่วยให้สามารถเข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลค่ายฯ ในสังกัด เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับ มากที่สุด รองลงมาคือ “จัดให้มีการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา” “จัดให้ผู้บังคับบัญชา ทุกระดับชั้นได้เยี่ยมเยียนครอบครัว ทหารที่เดือดร้อนเพื่อให้ การช่วยเหลือตามความเหมาะสม” “จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพก่อนปลดประจำการ และ ส่งเสริมการออม” และอันดับสุดท้ายคือ จัดให้มีร้านค้าสวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ ของมณฑลทหารบกที่ 21 (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ที่กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านสวัสดิการอื่น ๆ มีการจัดให้มีร้านค้าสวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร

และมีการบริการต่าง ๆ เช่น ห้องตัดผม, ไปรษณีย์ และโทรศัพท์ทางไกลเป็นต้น รวมทั้งจัดให้มีการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา ปัจจุบันมีทหาร เรียนทั้งสิ้น 250 นาย, จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพก่อนปลดประจำการ และ ส่งเสริมการออม นอกจากการฝากที่ กองทัพบก กำหนด โดยเปิดบัญชี เงินฝาก เป็นรายบุคคล ซึ่งเมื่อปลดประจำการแล้ว ทหารจะรับเงินฝาก คนละประมาณ 13,000 บาท และได้จัดให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ได้เยี่ยมเยียนครอบครัว ทหารที่เดือดร้อนเพื่อให้ การช่วยเหลือตามความเหมาะสม นอกจากนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นพนักงานราชการ ในมณฑลทหารบกที่ 19 เห็นว่า ในมณฑลทหารบกที่ 19 มีการจัดสวัสดิการทางด้านสุขภาพให้ ได้รับการตรวจรักษาที่ โรงพยาบาลค่ายสุรสิงหนาท ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในสังกัด มีการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาต่อแก่ทหารกองประจำการที่ยังไม่จบการศึกษา ให้ได้รับการศึกษา ต่อเพื่อจบหลักสูตร วุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย และยังส่งเสริมจัดสวัสดิการทางด้านการเงิน คือ ในทุก ๆ เดือน จะมีการหักเงินฝากจากเงินเดือนของทหารกองประจำการ เพื่อเป็นเงินเก็บ ในตอนปลดทหารกองประจำการ

1.6 ด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า โดยภาพรวม ทหารกองประจำการมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า ทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีโรงเลี้ยง ที่ผ่านการตรวจ จากกรมจเรทหารบก เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีมาตรการ ด้านคุณภาพของโภชนาการอาหาร อาทิ การตรวจสุขภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ที่อยู่ใน โรงเลี้ยง เป็นต้น และอันดับสุดท้ายคือ จัดสภาพ โรงเลี้ยง ให้ถูกสุขลักษณะ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการของมณฑลทหารบกที่ 21 (มณฑลทหารบกที่ 21, 2556) ที่กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอาหารและโภชนาการ โดยผ่านการจัดสภาพโรงเลี้ยง ให้ถูกสุขลักษณะ และมีการตรวจ โรคเจ้าหน้าที่สุทกรมทุก 6 เดือน นอกจากนี้ผู้วิจัยในฐานะ เป็นพนักงานราชการในมณฑลทหารบกที่ 19 เห็นว่า มณฑลทหารบกที่ 19 มีการตรวจโรงเลี้ยงจาก กรมจเรทหารบกที่ มาตรวจตามห้วงปีงบประมาณ โดยมีเสนาธิการของมณฑลทหารบกที่ 19 คอยกำกับดูแลภายใน โรงเลี้ยงอย่างเคร่งครัดและยังจัดให้มีการตรวจสุขภาพแก่เจ้าหน้าที่ ที่อยู่โรงเลี้ยงเพื่อความสะอาด ปลอดภัย

2. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว

การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ก่อนเข้ารับราชการทหาร เราได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร การออม ภาระหนี้สิน ค่านิยม

การเป็นทหาร และการปกครองการดูแลจากผู้บังคับบัญชา ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

2.1 อายุ พบว่า ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีอายุ 24 ปีขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 21-23 ปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของสิริพันธุ์ สหสร้างสิกุล (2556) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของพลทหารกองประจำการพบว่า อายุมีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. มีคุณภาพชีวิตมากกว่า ปวส./ อนุปริญญา ประถมศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป และมัธยมศึกษาตอนต้น ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของ เทวินทร์ ศิริปัญญา (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร พบว่า ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีอาชีพเกษตรกร มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป กลุ่มนักเรียน/ นักศึกษา กลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท และกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของ เทวินทร์ ศิริปัญญา (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า อาชีพมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสอดคล้องกับงานศึกษาของ ปกครอง มนธาตุผลิน (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พบว่า อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหารที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร พบว่า ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,000 บาท มีคุณภาพชีวิตมากกว่า กลุ่มไม่มีรายได้ กลุ่มรายได้ 7,001-10,000 บาท กลุ่มรายได้ 10,001-15,000 บาท และกลุ่มรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของ สิริพันธุ์ สหสร้างสิกุล (2556) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของพลทหารกองประจำการพบว่ารายได้มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานศึกษาของ ปกครอง มนธาตุผลิน (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหารที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และสอดคล้องกับงานศึกษาของ เทวินทร์ ศิริปัญญา (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า รายได้มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 การออม พบว่า ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีกลุ่มการไม่มีเงินออม มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มการมีเงินออม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพศาล หน่ายมี (2548) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณภาพชีวิตของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร พบว่า การออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.6 ภาระหนี้สิน พบว่า ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่มีกลุ่มไม่มีภาระหนี้สิน มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มมีภาระหนี้สิน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริพันธุ์ สหสร้างสีกุล (2556) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของพลทหารกองประจำการพบว่าภาระหนี้สินมีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 ค่านิยมการเป็นทหาร พบว่า ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่ชื่นชอบในการเป็นทหาร มีคุณภาพชีวิต มากกว่ากลุ่มไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปกครอง มนธาตุพลิน (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิต

ของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมในการเป็นทหารมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.8 การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา พบว่า ในภาพรวม พบว่า ทหารกองประจำการที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาก่อนข้างดี มีคุณภาพชีวิตมากกว่ากลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างดี กลุ่มที่ไม่เคยได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา และกลุ่มที่ได้รับการปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชาพอใช้ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปกครอง มนธาตุพลิน (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พบว่า การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ได้กำหนดข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาหารและโภชนาการ มีระดับคุณภาพชีวิตมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านที่พักของพลทหาร ด้านสวัสดิการอื่น ๆ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอน/ ของใช้ส่วนตัว และด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ตามลำดับ ดังนั้น ผู้วิจัยขอกำหนด ข้อเสนอแนะตามลำดับความสำคัญ โดยพิจารณาถึงคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ในด้านที่ค่าเฉลี่ยจากน้อยที่สุดไปหามากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 คุณภาพชีวิตด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านสถานที่ทำงาน/สำนักงานในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน พบว่า “มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทได้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอาคารสำนักงานให้ร่มรื่นสวยงาม” เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตน้อยที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดการกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน ดังนี้

1.1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กองทัพบกควรมีการจัดสรรงบประมาณในการจัดการปรับปรุงสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน เพื่อทำการปลูกต้นไม้ ดอกไม้ มีการจัดสวนให้เป็นที่ร่มรื่นสวยงามแก่สถานที่ทำงาน/ สำนักงาน

1.1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วควรจัดทำของงบประมาณเพิ่มเติมมาปรับปรุงสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน เพื่อให้สถานที่ทำงาน/สำนักงาน มีความร่มรื่นสวยงาม เป็นหน้าเป็นตาให้กับหน่วยงานเวลามีแขกมาเยี่ยมเยือน

1.2 คุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการอื่น ๆ จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการอื่น ๆ ในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านสวัสดิการอื่น ๆ พบว่า “มณฑลทหารบกที่ 19

ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีร้านค้าสวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์” เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตน้อยที่สุดในด้านนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดการกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านสวัสดิการอื่น ๆ ดังนี้

1.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กองทัพบกควรมีการกำหนดกฎเกณฑ์ให้แก่ทหารกองประจำการ ในการใช้สิทธิฟรีทางด้านสวัสดิการอื่น ๆ อย่างเช่น ทหารกองประจำการไม่สามารถไว้ผมยาวได้จึงต้องมีการตัดผมประจำ ดังนั้นออกกฎให้มีการใช้สิทธิในการตัดผมฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย

1.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ควรเพิ่มสวัสดิการ อย่างเช่น เพิ่มตู้โทรศัพท์ทางไกล เพิ่มตู้ไปรษณีย์ เพิ่มสินค้าให้มากขึ้นในร้านค้าสวัสดิการที่ไม่หวังผลกำไร ร่วมกับจัดหาอาสาสมัครมาตัดผมให้ทหารกองประจำการ

1.3 คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกาย จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกาย ในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านสุขภาพร่างกาย พบว่า “มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีตู้ยาสามัญไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือการใช้” เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตน้อยที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อจัดการกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านสุขภาพร่างกาย ดังนี้

1.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กองทัพบกควรมีการจัดระเบียบให้เข้มงวดสำหรับสุขภาพร่างกายของทหารกองประจำการ สั่งการให้มียาทหารคอยกำกับดูแลด้านยาให้แก่ทหารกองประจำการ

1.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วควรจัดให้มียาไว้ประจำตู้ยาสามัญหลาย ๆ ชนิดที่สำคัญต่อการใช้ประโยชน์ พร้อมคู่มือในการใช้งานที่ละเอียดชัดเจน

1.4 คุณภาพชีวิตด้านอาหารและโภชนาการ จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านคุณภาพชีวิตด้านอาหารและโภชนาการ ในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านอาหารและโภชนาการ พบว่า “การจัดสภาพโรงเลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ” เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตน้อยที่สุดในด้านนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อจัดการกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านอาหาร

และโภชนาการ ดังนี้

1.4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กองทัพบกควรออกคำสั่งที่เข้มงวดและกวดขัน ในการจัดสภาพโรงเลี้ยงเพื่อให้ถูกสุขลักษณะ จัดส่งเจ้าหน้าที่จากกรมจรรยาบรรณโรงเรียนโรงเลี้ยงตามห่วงปึงบประมาณ

1.4.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ควรจัดเจ้าหน้าที่คอยดูแลโรงเลี้ยงเพื่อให้ถูกสุขลักษณะให้แก่ทหารกองประจำการ

1.5 คุณภาพชีวิตด้านที่พักของพลทหาร จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านคุณภาพชีวิตด้านที่พักของพลทหาร ในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านที่พักของพลทหาร พบว่า “มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีระเบียบโรงนอนทหารให้สะอาดเรียบร้อยมีอากาศถ่ายเท” เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตน้อยที่สุดในด้านนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อจัดการกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านที่พักของพลทหาร ดังนี้

1.5.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กองทัพบกออกกฎจรรยาบรรณในการตรวจตราด้านที่พักของทหารกองประจำการอย่างเข้มงวด จัดส่งเจ้าหน้าที่มาตรวจโรงนอนของทหารกองประจำการ

1.5.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ควรจัดเวรคอยดูแลทำความสะอาดโรงนอนทหารเป็นประจำอย่างต่อเนื่องและคอยตรวจความเรียบร้อยเป็นประจำทุกวัน

1.6 คุณภาพชีวิตด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว จากการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านคุณภาพชีวิตด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว ในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว พบว่า “มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีสิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้าอย่างเพียงพอ” เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตน้อยที่สุดในด้านนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อจัดการกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในด้านเครื่องแต่งกาย/ เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว ดังนี้

1.6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

กองทัพบกควรจัดสรรงบประมาณให้มากพอกับสิ่งของจำเป็นของทหารกองประจำการ อย่างเช่น การจัดสรรงบประมาณให้ซื้อสิ่งของเครื่องใช้อย่างเพียงพอ

1.6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ควรจัดการสิ่งสิ่งของจำเป็นให้เพียงพอแก่ความต้องการของทหารกองประจำการ อย่างเช่น อุปกรณ์การซักผ้า อุปกรณ์การรีดผ้าให้ครบตามจำนวนความต้องการของทหารกองประจำการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ หากต้องการทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของข้อมูลเชิงลึก ควรใช้เทคนิคในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพหรือการวิจัยครั้งต่อไป จะต้องศึกษาในการเปรียบเทียบหน่วยงานในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้เกิดมุมมองในหลากหลายมิติ

บรรณานุกรม

- กองทัพบก. (2542, 3 กุมภาพันธ์). เรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหารกองประจำการ. คำสั่งกองทัพบกที่ 65/ 2542.
- กองทัพบก. (2558). นโยบายสำคัญ/ เร่งด่วน กองแผนและนโยบาย ปี พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: กองทัพบก.
- กองร้อยมณฑลทหารบกที่ 19. (2558). หน่วยฝึกทหารใหม่ คำสั่งฝึกที่ 1/2558. สระแก้ว: กองร้อยมณฑลทหารบกที่ 19.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2532). การพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2532-2534). กรุงเทพฯ: คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- จันทร์ศิริ ดาวเรือง. (2539). คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุโรคเบาหวาน. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2529). รวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 6 ฉบับ ข่าวสารข้อมูลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- เทวินทร์ ศิริปัญญา. (2547). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธราพงษ์ มะละคำ. (2547). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนกรณีศึกษานายทหารชั้นประทวน ในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิสารัตน์ ศิลปเดช. (2540). ประชากรกับการพัฒนา คุณภาพชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิศิษฐ์.
- ปกครอง มนธาตุพลิน. (2551). ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ปราณี रामสูต และจาร์ส ค้วงสุวรรณ. (2545). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน (พิมพ์ครั้งที่ 23).
กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ปัจจุมาพร พิพัฒน์วงศ์. (2540). ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียน
มัธยมศึกษา ในสังกัดกรมสามัญศึกษาตามเกณฑ์การสร้างคุณภาพชีวิตการทำงาน.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผาศุก มุททเมธา. (2535). คดีชาวบ้านกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร.
- ไพศาล หน่ามี. (2548). การศึกษาคุณภาพชีวิตกำลังพลของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาณุพงษ์ จุนปาน. (2555). คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กรมการทหารช่าง กองทัพบก.
การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาการจัดการ,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มณฑลทหารบกที่ 19. (2558). คำสั่งอัตรากิจจัดอาวุธและยุทโธปกรณ์ พ.ศ. 2558 (อจย.)
กองกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 19. สระแก้ว: มณฑลทหารบกที่ 19.
- มณฑลทหารบกที่ 21. (2556). อบรมอุดมการณ์ ทางทหาร ค่ายสุรนารี นครราชสีมา ปี พ.ศ. 2556.
กรุงเทพฯ: มณฑลทหารบกที่ 21.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์.
- ลือชัย วงษ์ทอง. (2555). เอกสารประกอบการสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์.
ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วโรปภา อารีราษฎร์. (2551). บทที่ 6 การหาคุณภาพแบบสอบถาม. ใน วโรปภา อารีราษฎร์ และคณะ
(บรรณาธิการ) การพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา (หน้า 121-144). มหาสารคาม:
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิภาดา มหรัตน์วิโรจน์. (2542). คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการรักษา
ด้วยวิธีการฟอกเลือดและวิธีล้างช่องท้องด้วยน้ำยาอย่างต่อเนื่อง. วิทยานิพนธ์
แพทยศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาแพทยศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์,
มหาวิทยาลัยมหิดล.

- วิชัย รูปขำดี, สุเทพ บรรณทอง และวิรัตน์ นาประกอบ. (2542). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนริมคลองแสนแสบ กับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของคลอง*. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิภาพร มาพบสุข. (2545). *จิตวิทยาการทำงาน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2543). *ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- สมจิตต์ สุพรรณทัศน์ และนิภา มนูญปิจุ. (2525). *ประชากรกับคุณภาพชีวิต*. กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์.
- สมบูรณ์ ฅ หนองคาย. (2549). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการหน่วยจังหวัดเลย*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2527). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สิทธิเดช นิลสัมฤทธิ์, บุญสม หารษาศิริพจน์, พลาพรรณ คำพรรณ และมนตรี เกิดมีมูล. (2548). *รายงานวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของคนไทย: ผลจากการดำเนินการของรัฐภายใต้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2540*. กรุงเทพฯ: ทิพนตร.
- สิริพันธุ์ สหัสรังสีกุล. (2556). *คุณภาพชีวิตในการทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้อุปสรรคของพลทหารกองประจำการ*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวิทย์ วงศ์वाल. (2542). *การจัดหน่วยของมณฑลทหารบกที่ 19*. สระแก้ว: มณฑลทหารบกที่ 19.
- เสถียร เสถียรเงิน. (2557). *คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- อนุชา ม่วงใหญ่. (2545). *นโยบายสวัสดิการสังคมของกองทัพเรือไทย*. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุชาติ พวงลำลี และอรทัย อาจอ่ำ. (2541). *การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว).
- อรพินทร์ ชูชม. (2545). *เอกสารคำสอน วิชา วป 502 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือวัดทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อินทร ทิพย์คุณอก. (2553). *คุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสถานีภูธรวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุทุมพร จามรمان. (2529). การตรวจสอบภาคปฏิบัติ. *วารสารการวิจัยทางการศึกษา*. 3(กรกฎาคม-กันยายน 2529), 25.
- French, W. (1964). *The personnel management process: Human resource administration*. Boston: Houghton.
- Gilmer, D. (1996). *Industrial psychology*. New York: Macmillan.
- Krech, D., & Crutchfield, R. S. (1948). *Theory and problem of social psychology*. London: McGraw-Hill.
- Maslow, A. M. (1954). *Motivation and personality*. New York: Harper and Row.
- Mcgregor, D. (1960). *The human side of enterprise*. New York: McGraw-Hill.
- UNESCO. (1978). Indicator of environmental quality of life. *Research and Papers In Social Science*, 38, 89.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตารางที่ 25 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการมณฑลทหารบกที่ 19
อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ตามแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตทหาร
กองประจำการกองทัพบก (กองทัพบก, 2558; มณฑลทหารบกที่ 21, 2556)

แนวนโยบาย	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม	
การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตทหารกอง ประจำการกองทัพบก ตามแนวคิดของ กองทัพบก (2558) และมณฑลทหารบก ที่ 21 (2556)	ด้านที่พักอาศัย และสำนักงาน	ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์	มณฑลทหารบกที่ 19	
		บริเวณอาคารสำนักงาน	ค่ายสุรสิงหนาท	
		ให้ร่มรื่นสวยงาม		ได้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์
				บริเวณอาคารสำนักงาน
				ให้ร่มรื่นสวยงาม
				กำหนดเขตสุขาภิบาล
			และแบ่งมอบความ	มณฑลทหารบกที่ 19
			รับผิดชอบให้แต่ละหน่วย	ค่ายสุรสิงหนาท
				ได้กำหนดเขตสุขาภิบาล
				และแบ่งมอบ
			ความรับผิดชอบ	
			ให้แต่ละหน่วย	
		จัดให้มีที่จอดรถยนต์พาหนะ	มณฑลทหารบกที่ 19	
		ให้กับกำลังพล	ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มี	
			ที่จอดรถให้กับกำลังพล	
			มณฑลทหารบกที่ 19	
		รณรงค์ด้านอบายมุข	ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มี	
		ต่าง ๆ	การรณรงค์ด้านอบายมุข	
			ต่าง ๆ	
			มณฑลทหารบกที่ 19	
		จัดระเบียบ 5 ส. ภายใน	ค่ายสุรสิงหนาท มีการจัด	
		สำนักงาน	ระเบียบ 5 ส. ภายใน	
			สำนักงาน	
			มณฑลทหารบกที่ 19	
		จัดให้โครงการธนาคารขยะ	ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มี	
		เพื่อลดปริมาณขยะและภาวะ	โครงการธนาคารขยะ	
		โลกร้อนตลอดจนสร้าง	เพื่อลดปริมาณขยะ	
		รายได้ให้กับกำลังพล	และภาวะโลกร้อน	
		และจัดสวัสดิการ		

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แนวนโยบาย	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
			โครงการธนาคารขยะ ของมณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้สร้าง รายได้ให้กับกำลังพล ตลอดจนส่งเสริมการจัด สวัสดิการ
การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตทหารกอง ประจำการกองทัพบก ตามแนวคิดของ กองทัพบก (2558) และมณฑลทหาร ที่ 21 (2556)	ด้านที่พักของพล ทหาร	จัดระเบียบโรงนอนทหารให้ สะอาด เรียบร้อย มีอากาศ ถ่ายเท	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มี ระเบียบโรงนอนทหาร ให้สะอาด เรียบร้อย มีอากาศ ถ่ายเท
		จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ- ห้อง ส้วม	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มี สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม
		จัดให้มีของใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีของ ใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ
	ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ ส่วนตัว	จัดให้มีเครื่องนอนของใช้ ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มี เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก
		จัดให้มีสิ่งจำเป็นในการซัก เสื้อผ้า และรีดผ้า อย่างเพียงพอ	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มี สิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้าอย่างเพียงพอ
	ด้านสุขภาพ ร่างกาย	จัดให้มีผู้ยาสามัญไว้ประจำ โรงนอนทหาร พร้อมคู่มือการใช้	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีผู้ยา สามัญไว้ประจำโรงนอน ทหาร พร้อมคู่มือ การใช้

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แนวนโยบาย	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทหารกองประจำการ กองทัพบกตามแนวคิด ของกองทัพบก (2558) และมณฑลทหาร ที่ 21 (2556)	ด้านสวัสดิการ อื่น ๆ	จัดให้มีการเยี่ยมชมกำลังพล ที่เจ็บป่วย โดยผู้บังคับบัญชา	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการ เยี่ยมชมกำลังพล ที่เจ็บป่วยที่อยู่โรงพยาบาล โดยผู้บังคับบัญชา
		จัดให้มีการส่งเสริมให้ ทหาร ได้ออกกำลังกายอย่าง สม่ำเสมอ	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ส่งเสริม ให้ทหารได้ออกกำลังกาย อย่างสม่ำเสมอ
		จัดให้มีร้านค้าสวัสดิการ บริการทหาร โดยไม่หวังผล กำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มี ร้านค้าสวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์
		จัดให้มีการศึกษานอก โรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มี การศึกษานอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา
		จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาชีพ ก่อนปลดประจำการ และส่งเสริมการออม	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มี การฝึกอบรมวิชาชีพก่อน ปลดประจำการ และส่งเสริม การออม
จัดให้ผู้บังคับบัญชา ทุกระดับชั้น ได้เยี่ยมชม ครอบครัว ทหารที่เดือดร้อน เพื่อให้ การช่วยเหลือตาม ความเหมาะสม	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ได้เยี่ยมชมครอบครัว ทหารที่เดือดร้อนเพื่อให้ การช่วยเหลือตาม ความเหมาะสม		

ตารางที่ 25 (ต่อ)

แนวนโยบาย	ด้าน	ประเด็น	ข้อคำถาม
	ด้านอาหาร และโภชนาการ	จัดสภาพโรงเลี้ยงให้ถูก สุขลักษณะ และมีการตรวจ สุขภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ ที่อยู่โรงเลี้ยง รวมทั้ง ได้ผ่านการตรวจ จากกรมจเร ทหารบก	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดสภาพ โรงเลี้ยงให้ถูกสุขลักษณะ มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้มี การตรวจสุขภาพให้แก่ เจ้าหน้าที่ที่อยู่โรงเลี้ยง มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีโรงเลี้ยง ที่ผ่านการตรวจ จากกรมจเรทหารบก

ตารางที่ 26 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำกรมณฑลทหารบกที่ 19
อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

ตัวแปรอิสระ	รูปแบบความสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิต	งานวิจัย/ ทฤษฎี/ แนวคิดอ้างอิง
อายุ	แตกต่าง	สิริพันธุ์ สหสร้างสิกุล (2556) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิต การทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่า อุปสรรคของพลทหารกองประจำการพบว่า อายุ มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
รายได้	แตกต่าง	สิริพันธุ์ สหสร้างสิกุล (2556) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิต การทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่า อุปสรรคของพลทหารกองประจำการพบว่ารายได้ มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	รูปแบบความสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิต	งานวิจัย/ ทฤษฎี/ แนวคิดอ้างอิง
รายได้	แตกต่าง	ปกครอง มนธาตุผลิน ร.น. (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พบว่า รายได้ เฉลี่ยต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหารที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในเรื่องคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
	แตกต่าง	เทวินทร์ ศิริปัญญา (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า รายได้มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ภาระหนี้สิน	แตกต่าง	สิริพันธุ์ สหสร้างสิกุล (2556) ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิต การทำงานและความสามารถในการเผชิญและฟื้นฟ้ อุปสรรคของพลทหารกองประจำการพบว่าภาระหนี้สิน มีผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
ระดับ การศึกษา	แตกต่าง	เทวินทร์ ศิริปัญญา (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	รูปแบบความสัมพันธ์กับ คุณภาพชีวิต	งานวิจัย/ ทฤษฎี/ แนวคิดอ้างอิง
อาชีพ	แตกต่าง	เทวินทร์ ศิริปัญญาชนะ (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการกองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนัสบดีศรีอุทัย กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า อาชีพมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ปกครอง มนธาตุผลิน ร.น. (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พบว่า อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหารที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นในเรื่องคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
การปกครอง ดูแลจาก ผู้บังคับบัญชา	มีความสัมพันธ์	ปกครอง มนธาตุผลิน ร.น. (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พบว่า การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
การรับรู้ เกี่ยวกับค่านิยม ในการเป็น ทหาร	มีความสัมพันธ์	ปกครอง มนธาตุผลิน ร.น. (2551) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ พบว่า การรับรู้เกี่ยวกับค่านิยมในการเป็นทหารมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ ศูนย์ฝึกทหารใหม่ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
การออมทรัพย์	มีความสัมพันธ์	ไพศาล หน่ยมี (2548) ศึกษาเรื่อง การศึกษาคุณภาพชีวิตของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร พบว่า การออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของศูนย์การทหารม้า ค่ายอดิศร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาคผนวก ข
ผลการวิเคราะห์ค่า IOC

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่องคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ
จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง: แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบคำถาม จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัฐ-ประเทศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 22 ข้อ

การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม IOC (Index of objective congruence)

กรุณาพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวแปร แล้วทำเครื่องหมาย $\checkmark$ ในช่องผล การพิจารณา ถ้ามีข้อเสนอแนะ โปรดระบุ เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

+1 = เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามตัวแปรที่ระบุไว้

0 = เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามตัวแปรที่ระบุไว้

-1 = เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามตัวแปรที่ระบุไว้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ จังหวัดสระแก้ว

นางสาวณัฐชฎา เงินคุณ

นิสิตคณะรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล	การปรับปรุงแก้ไข ข้อคำถาม
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
1	อายุ.....ปี	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
2	ระดับการศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. ☐ ปวส./ อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรีขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
3	อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร ☐ นักเรียน/ นักศึกษา ☐ รับจ้างทั่วไป ☐ พนักงานบริษัท ☐ อื่นๆ โปรดระบุ	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
4	รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร ☐ ไม่มีรายได้ ☐ ต่ำกว่า 7,000 บาท ☐ 7,001-10,000 บาท ☐ 10,001-15,000 บาท ☐ 15,001 บาทขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
5	การออม ☐ มีเงินออม ☐ ไม่มีเงินออม	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	

ข้อที่	รายการ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล	การปรับปรุงแก้ไข ข้อคำถาม
		คนที่1	คนที่2	คนที่3			
6	ภาระหนี้สิน ☐ มีภาระหนี้สิน ☐ ไม่มีภาระหนี้สิน	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
7	ค่านิยมการเป็นทหาร ☐ ท่านชื่นชอบในการเป็นทหาร ☐ ท่านไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
8	การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา 8.1 การได้รับมอบหมายงานที่สำคัญ จากผู้บังคับบัญชา ☐ เคย ☐ ไม่เคย	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
	8.2 การได้รับคำชื่นชมจาก ผู้บังคับบัญชา ☐ เคย ☐ ไม่เคย	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
	8.3 การเยี่ยมเยียนกำลังพลจาก ผู้บังคับบัญชา ☐ เคย ☐ ไม่เคย	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	

ส่วนที่ 2 คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19 อำเภอรัฐประเทศ
จังหวัดสระแก้ว

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล	การปรับปรุงแก้ไขข้อ คำถาม
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
	ด้านที่พักอาศัยและสำนักงาน						ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน
1.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทได้มีการปรับปรุง ภูมิทัศน์บริเวณอาคารสำนักงาน ให้ร่มรื่นสวยงาม	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
2.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทได้กำหนด เขตสุขภาพิบาลและแบ่งมอบ ความรับผิดชอบให้แต่ละหน่วย	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
3.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีที่จอดรถ ให้กับกำลังพล	+1	+1	0	0.66	แก้ไข	ตัดทิ้ง เนื่องจาก กฎระเบียบของ กองทัพบกไม่ให้ทหาร กองประจำการ มียานพาหนะไว้ใช้
4.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีการรณรงค์ ต่อต้านอบายมุขต่าง ๆ	-1	+1	+1	0.33	แก้ไข	เช่น ห้ามเล่นการพนัน ในสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน
5.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีการจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงาน	+1	0	+1	0.66	แก้ไข	คงไว้เหมือนเดิมไม่มี การแก้ไข
6.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีโครงการ ธนาคารขยะ เพื่อลดปริมาณขยะ และภาวะโลกร้อน	-1	+1	+1	0.33	แก้ไข	และให้เกิด ความสะอาดเรียบร้อย กับสถานที่

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล	การปรับปรุงแก้ไขข้อ คำถาม
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
7.	โครงการธนาคารขยะของมณฑล ทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้สร้างรายได้ให้กับกำลังพล ตลอดจนส่งเสริมการจัดสวัสดิการ	-1	+1	0	0	แก้ไข	ตัดทิ้ง เนื่องจาก โครงการธนาคาร ขยะไม่มีให้กับ ทหารกองประจำการ
ด้านที่พักของพลทหาร							
8.	มณฑลทหารบกที่ 19 สุรสิงหนาทจัดให้มีระเบียบ โรงนอนทหารให้สะอาดเรียบร้อย มีอากาศถ่ายเท	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
9.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
10.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีของใช้ที่ จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว							
11.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีเครื่องนอน ของใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก	0	+1	+1	0.66	แก้ไข	มีการแจกจ่ายเครื่อง นอนของใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก ให้แก่ ทหารกองประจำการ
12.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีสิ่งจำเป็น ในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้า อย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
ด้านสุขภาพร่างกาย							
13.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีผู้ยาสามัญ ไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือ การใช้	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล	การปรับปรุงแก้ไขข้อ คำถาม
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
14.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการเยี่ยม เยียนกำลังพลที่เจ็บป่วย ที่อยู่โรงพยาบาล โดยผู้บังคับบัญชา	0	+1	+1	0.66	แก้ไข	เพิ่มข้อคำถาม ในด้านสวัสดิการ คือ มทบ.19 ค่าฯ จัดดูแล สุขภาพทหาร กองประจำการ เข้ารับรักษาสุขภาพที่ รพ.ค่าย ฯ ในสังกัด.
15.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ส่งเสริมให้ ทหาร ได้ออกกำลังกาย อย่างสม่ำเสมอ	-1	+1	+1			เพิ่มข้อคำถามเป็น 2 ข้อ คือ 1. มทบ. 19 จัดสถานที่ในการออก กำลังกายให้กับทหาร กองประจำการ 2. มทบ. 19 จัดกิจกรรม ส่งเสริม การออกกำลังกาย ให้กับทหาร กองประจำการ
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ							
16.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีร้านค้า สวัสดิการบริการทหาร โดยไม่หวัง ผลกำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ ทางไกล ไปรษณีย์	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
17.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการศึกษา นอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	

ข้อ	ข้อความ	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล	การปรับปรุงแก้ไขข้อ คำถาม
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
18.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มี การฝึกอบรมวิชาชีพก่อน ปลดประจำการ และ ส่งเสริม การออม	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
19.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น ได้เยี่ยม เยียนครอบครัว ทหารที่เดือดร้อน เพื่อให้ การช่วยเหลือตาม ความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
ด้านอาหารและโภชนาการ							
20.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดสภาพโรงเลี้ยง ให้ถูกสุขลักษณะ	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
21.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้มีการตรวจ สุขภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ที่อยู่โรงเลี้ยง	0	+1	+1	0.66	แก้ไข	มีมาตรการ ด้านคุณภาพ ของโภชนาการอาหาร เช่น การตรวจสุขภาพ ให้แก่ จนท. ที่อยู่ใน โรงเลี้ยง
22.	มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีโรงเลี้ยง ที่ผ่านการตรวจ จากกรมเร ทหารบก	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability**Scale: ALL VARIABLES****Case processing summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability statistics

Cronbach's alpha	N of items
.892	23

Item statistics

	Mean	Std. deviation	N
สนง.1	4.20	.805	30
สนง.2	4.50	.731	30
สนง.3	4.53	.629	30
สนง.4	4.47	.629	30
สนง.5	4.53	.681	30
สุขภาพ11	4.17	.913	30
สุขภาพ12	4.20	.761	30
สุขภาพ13	4.57	.504	30
สุขภาพ14	4.63	.615	30
สุขภาพ15	4.63	.615	30
สวัสดิการ16	4.53	.571	30
สวัสดิการ17	4.70	.466	30
สวัสดิการ18	4.33	.661	30
สวัสดิการ 19	4.50	.572	30

	Mean	Std. deviation	N
สวัสดิการ 20	4.67	.479	30
อาหาร 21	4.27	.740	30
อาหาร 22	4.17	.699	30
อาหาร 23	4.67	.547	30

Item-total statistics

	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item- total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
สนง. 1	98.47	60.464	.458	.889
สนง. 2	98.17	60.420	.519	.887
สนง. 3	98.13	61.499	.503	.887
สนง. 4	98.20	62.717	.375	.890
สนง. 5	98.13	62.878	.325	.892
สุขภาพ 11	98.50	59.983	.427	.891
สุขภาพ 12	98.47	60.051	.527	.887
สุขภาพ 13	98.10	62.369	.531	.887
สุขภาพ 14	98.03	62.585	.400	.890
สุขภาพ 15	98.03	63.275	.327	.892
สวัสดิการ 16	98.13	61.499	.561	.886
สวัสดิการ 17	97.97	62.930	.501	.888
สวัสดิการ 18	98.33	63.264	.300	.893
สวัสดิการ 19	98.17	62.557	.438	.889
สวัสดิการ 20	98.00	62.069	.602	.886
อาหาร 21	98.40	58.524	.687	.882
อาหาร 22	98.50	60.190	.569	.886
อาหาร 23	98.00	61.034	.646	.884

Scale statistics

Mean	Variance	Std. deviation	N of items
102.67	66.851	8.176	23

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง: คุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารบกที่ 19 อำเภอรัฐประเศ
จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง: แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 31 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบคำถาม จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการในมณฑลทหารที่ 19
อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว จำนวน 23 ข้อ

.....

.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับตามความเป็นจริงของท่าน

1. อายุ..... ปี (เต็มปี)
2. ระดับการศึกษา

☐ 1. ประถมศึกษา	☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.	☐ 4. ปวส./ อนุปริญญา
☐ 5. ปริญญาตรีขึ้นไป	
3. อาชีพก่อนเข้ารับราชการทหาร

☐ 1. นักเรียน/นักศึกษา	☐ 2. รับจ้างทั่วไป
☐ 3. พนักงานบริษัท	☐ 4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. รายได้ต่อเดือนก่อนเข้ารับราชการทหาร

☐ 1. ไม่มีรายได้	☐ 2. ต่ำกว่า 7,000 บาท
☐ 3. 7,001-10,000 บาท	☐ 4. 10,001-15,000 บาท
☐ 5. 15,001 บาทขึ้นไป	
5. การออม

☐ 1. มีเงินออม	☐ 2. ไม่มีเงินออม
---------------------------------------	--
6. ภาระหนี้สิน

☐ 1. มีภาระหนี้สิน	☐ 2. ไม่มีภาระหนี้สิน
---	--

7. คำนิยมการเป็นทหาร

- ( ) 1. ท่านชื่นชอบในการเป็นทหาร   ( ) 2. ท่านไม่ชื่นชอบในการเป็นทหาร

8. การปกครองดูแลจากผู้บังคับบัญชา

- การได้รับมอบหมายงานที่สำคัญจากผู้บังคับบัญชา

- ( ) 1. เคย   ( ) 2. ไม่เคย

- การได้รับคำชื่นชมจากผู้บังคับบัญชา

- ( ) 1. เคย   ( ) 2. ไม่เคย

- การเขียนเขียนกำลังพลจากผู้บังคับบัญชา

- ( ) 1. เคย   ( ) 2. ไม่เคย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ พร้อมทั้งทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความ ซึ่งตรงกับความเป็นจริงของมณฑลทหารบกที่ 19 มากที่สุด

ข้อความ	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	สำหรับผู้วิจัย
ด้านสถานที่ทำงาน/ สำนักงาน						
1. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณอาคารสำนักงานให้ร่มรื่นสวยงาม						
2. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ได้กำหนดเขตสุขาภิบาลและแบ่งมอบความรับผิดชอบให้แก่หน่วย						
3. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการรณรงค์ต่อต้านอบายมุขต่าง ๆ เช่น ห้ามเล่นการพนันในสถานที่ทำงาน/สำนักงาน						
4. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีการจัดระเบียบ 5 ส. ภายในสำนักงาน						
5. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีโครงการรณรงค์การขยะ เพื่อลดปริมาณขยะและให้เกิดความสะอาดเรียบร้อยกับสถานที่						
ด้านที่พักของพลทหาร						
6. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีระเบียบโรงนอนทหารให้สะอาดเรียบร้อยมีอากาศถ่ายเท						
7. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ-ห้องส้วม						

ข้อความ	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	สำหรับผู้วิจัย
8. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีของใช้ที่จำเป็น เช่น ตู้ เตียง โต๊ะ						
ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนของใช้ส่วนตัว						
9. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีการแจกจ่ายเครื่องนอนของใช้ส่วนตัว เช่น ที่นอน หมอน มุ้ง ชุดทหาร หมวก เป็นต้น ให้แก่ ทหารกองประจำการ						
10. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาทจัดให้มีสิ่งจำเป็นในการซักเสื้อผ้า และรีดผ้าอย่างเพียงพอ						
ด้านสุขภาพร่างกาย						
11. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีคู้ยาสามัญไว้ประจำโรงนอนทหาร พร้อมคู่มือ การใช้						
12. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการเยี่ยมเยียน กำลังพลที่เจ็บป่วยที่อยู่โรงพยาบาล โดยผู้บังคับบัญชา						
13. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท ส่งเสริมให้ ทหารกองประจำการ ได้ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ						
14. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดสถานที่และอุปกรณ์ ในการออกกำลังกายให้กับทหารกองประจำการ						

ข้อความ	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	สำหรับผู้วิจัย
15. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดกิจกรรมส่งเสริมการ ออกกำลังกายให้กับทหารกองประจำการ						
ด้านสวัสดิการอื่น ๆ						
16. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีร้านค้าสวัสดิการ บริการทหาร โดยไม่หวังผลกำไร เช่น ห้องตัดผม โทรศัพท์ทางไกล ไปรษณีย์						
17. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการศึกษานอก โรงเรียน เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา						
18. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้มีการฝึกอบรม วิชาชีพก่อนปลดประจำการ และส่งเสริม การออม						
19. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดให้ผู้บังคับบัญชา ทุกระดับชั้น ได้เยี่ยมเยียนครอบครัว ทหารที่เดือดร้อนเพื่อให้ การช่วยเหลือ ตามความเหมาะสม						
20. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดดูแลสุขภาพทหาร กองประจำการที่เจ็บป่วยให้สามารถเข้า รับการรักษา ณ โรงพยาบาลค่าย ๆ ในสังกัด						

ข้อความ	จริง	ค่อนข้าง จริง	ไม่แน่ใจ	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	สำหรับ ผู้วิจัย
ด้านอาหารและโภชนาการ						
21. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท จัดสภาพ โรงเลี้ยงให้ถูก สุขลักษณะ						
22. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีมาตรการด้านคุณภาพ ของโภชนาการอาหาร อาทิ การตรวจสอบสภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ที่อยู่ใน โรงเลี้ยง เป็นต้น						
23. มณฑลทหารบกที่ 19 ค่ายสุรสิงหนาท มีโรงเลี้ยงที่ผ่าน การตรวจ จากกรมจเรทหารบก						